

Педагогічний музей України

Серія
«Бібліофонд Педагогічного Музею»
Випуск 4

**УКРАЇНСЬКА
ДИТЯЧА КНИГА
1920-х років**
*у фондах
Педагогічного музею України*

КАТАЛОГ-ПУТІВНИК

Київ
2018

УДК 016:8+821
У45

*Рекомендовано до друку
науково-методичною радою Педагогічного музею України
(протокол № 2 від 27 лютого 2018 р.)*

Укладачі: *Гайдей В. О.*, канд. фіз.-мат. наук, доцент, провідний науковий співробітник Педагогічного музею України
Міхно О. П., канд. пед. наук, старший дослідник, директор Педагогічного музею України

Науковий консультант *Сухомлинська О. В.*, д-р пед. наук, професор, академік НАПН України

Відповідальна за випуск *Полюхович Т. М.*, головний зберігач фондів Педагогічного музею України

У45 **Українська дитяча книга 1920-х років у фондах Педагогічного музею України** : Каталог-путівник / Педагогічний музей України ; [укладачі : В. О. Гайдей, О. П. Міхно ; наук. консультант О. В. Сухомлинська]. — Київ : ПМУ, 2018. — 116 с. ; іл. — (Сер. «Бібліофонд Педагогічного Музею» ; вип. 4).

ISBN

У каталозі-путівнику «Українська дитяча книга 1920-х років у фондах Педагогічного музею України» представлено бібліографічну та фактологічну інформацію про масив видань для дітей зазначеного періоду, наявних у музейному зібранні. Видання складається із двох частин: каталогу з бібліографічними описами всіх видань 1920-х рр., що зберігаються в музеї, та науково-довідкового апарату (покажчики та анотовані покажчики).

Видання є четвертим випуском серії «Бібліофонд Педагогічного Музею» і адресовано книгознавцям, музейним та бібліотечним працівникам, студентам та всім, хто цікавиться історією української освіти та книговидання.

УДК 016:8+821

ISBN

©Педагогічний музей України

Від укладачів

У 2015 р. Педагогічним музеєм України започатковано видавничу серію «Бібліофонд Педагогічного Музею», мета якої — оприлюднення результатів наукового опрацювання фондів музею у формі каталогів книжкових музейних колекцій. У 2018 р. науковцями музею підготовлено черговий випуск серії — каталог-путівник «Українська дитяча книга 1920-х років у фондах Педагогічного музею України».

У каталозі представлено видання, які вперше побачили світ у вкрай складний, суперечливий, проте дуже важливий для української історії час — 1920-ті роки. Цей період можна з впевненістю назвати ренесансом українського книговидання, адже саме тоді вперше в історії української культури видавнича діяльність набула такого стрімкого розвитку. Розквіт видавничої справи не міг не позначитися на збільшенні кількості та якості дитячої книги, такої необхідної для розвитку та виховання майбутніх поколінь.

Мета і завдання **каталогу-путівника** — не лише докладний бібліографічний перелік літератури для дітей, а й представлення фактологічних відомостей, які допомагають розкрити історію створення та подальшу долю конкретної книги. Ці відомості систематизовано у анотованих покажчиках «Автори, редактори, упорядники», «Перекладачі», «Художники», «Видавничі організації», «Видавничі серії». Крім того, каталог-путівник містить такі покажчики: *іменний, назв творів друку, видавничих організацій, друкарень, видавничих серій, місць видань творів друку, печаток та штампів*.

Загалом у фондах Педагогічного музею України зберігається 147 видань української дитячої книги 1920-х рр. У каталозі їх розміщено у хронологічному порядку появи видання на світ, починаючи з 1920 року і завершуючи 1929 роком.

До видань дитячої книги віднесено також кілька читанок цього періоду, які, на думку укладачів, дають уявлення про зміст дитячого читання в навчальних закладах України 1920-х років. Ще одним критерієм внесення читанок до каталогу було художньо-дизайнерське оформлення, що наближає їх до дитячої книги, а саме: розмір шрифту та наявність ілюстративного матеріалу.

Усі видання, вміщені в каталозі-путівнику, укладачами опрацьовані *de visu*, що дало змогу розкрити зміст видань, а також застосувати повний бібліографічний опис, без скорочень, зі збереженням усіх відомостей, представлених на титульному аркуші, звороті титульного ар-

кушу, обкладинці та у змісті. Укладачами розкрито псевдоніми та криптоніми, встановлено місце і рік видання книги, відсутні на титульному аркуші; максимально збережено особливості орфографії описуваних видань.

Кожен опис, супроводжуваний порядковим номером, містить прізвище та ім'я автора; заголовок книги; відомості про осіб, що брали участь у підготовці видання (перекладач, редактор, укладач, художник); вихідні дані (місце видання, видавництво); кількісну характеристику (за умови, що у виданні вказано наклад та ціну). Кінцевий елемент опису — відповідні шифри зберігання книг у фондах музею.

Каталог ілюстровано світлинами палітурок та ілюстрацій видань.

Усі представлені в каталозі-путівнику видання оцифровано, тож дослідники дитячої літератури матимуть можливість звернутися до музею і працювати з електронними копіями видань.

З метою надання зацікавленому читачеві якнайширшого доступу до серії **«Бібліофонд Педагогічного Музею»** видання виходить у двох варіантах: друкованому та електронному, який розміщено на сайті Педагогічного музею України

<http://pmu.in.ua/>

у розділі «Публікації».

Висловлюємо щирю вдячність за високофахову консультацію головному науковому співробітнику Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, доктору педагогічних наук, академіку НАПН України О. В. Сухомлинській.

Зауваження та пропозиції просимо надсилати на адресу:

Педагогічний музей України,
вул. Володимирська, 57,
Київ,
01030

або

pedmuz@gmail.com

Каталог видань

1920

1. **Вітрогон:** Оповідання / І. Нечуй-Левицький. Грицько: Оповідання / Б. Грінченко. — Черкаси: Видання Кооперативу «Допомога школі» Черкаської повітової вчительської спілки, 1920. — 16 с. — (Діти. Книжки для читання в школі; Кн. 1). — Штамп: Бібліотека Українського Н.-Д. Інституту книгознавства.

1883/62К

2. **Кіплінг Р.** Брати Моуглі: Оповідання з життя дитини між звірями / Переклав Юр. Сірий. — Видання друге. — Київ; Відень: Видавниче Товариство «Дзвін». Відень: Друкарня Христофа Райсера Синів, 1920. — 234 с.; мал. — Бібліогр. в кінці книги: Книжки для шкіл і народу написані Юр. Сірим. Переклади Юр. Сірого для шкіл і народу... — Друковано 20.000 примірників. — Печатка: Бібліотека Науково-дослід. Ін-ту педагогіки. — Штампи: Н.-Д. Інституту педагогіки. Академія наук УРСР; Наукова книгарня; Філія у Львові. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

34972/2995Рк

3. **Сем'я Скакунчиків:** з 11 ілюстраціями / Переклад Богдана Григорченка. — Станиславів: Накладом видавництва «Бистриця». Коломия: Печатня А. Кисілевського, 1920. — 67 с.; мал. — (Бібліотека для української молодіжи / [під редакцією Зенона Кириловича]; Випуск 83. Том 165. Рік XXII). — Штампи: Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

34983/3007Рк

1921

4. **Дмитрієва В.** Малюк та Жучок: Оповідання для дітей. — Харків: Всеукраїнське Державне видавництво. 11-та Радянська друкарня, 1921. — 40 с.; мал. — (Українська Соціалістична Радянська Республіка). — (Пролетарі всіх країн єднайтеся!). — Друковано 50.000 примірників. — Ціна 75 карб. — Печатка: Науково-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. — Штампи: Н.-Д. Інституту педагогіки. Ц.Н.П.Б.; Перевірено 1935. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

34982/3006Рк

5. Казки Ляфонтена: Свобідний переклад з образками / Жан де Ляфонтен [Ж. де Лафонтен]; [Переклад Б. Лепкого]; [Портрет Лафонтена, 9 рис. в тексті і кольорова віньетка Б. Лепкого]. — Київ; Ляйпціг: Українська Накладня. Вецляр: Друкарня Шарфого, 1921. — 41 с.; мал.

34978/3002Рк

6. Короленко В. Ліс шумить: Поліська легенда / Переклад з російського. — Відень; Київ: Наша воля, 1921. — 32 с. — (Ч[исло] 6). — Екслібрис: Панас і Ольга Шевчукевич. — Штамп: Лікар Др. Опанас Шевчукевич. м. Чернівці, вул. Руська.

8017/1626К

7. Перша вязочка бубличків: Збірник казок. Тварини / Упорядкувала В. Чередниченко. За редакцією С. Титаренка. Обкладинка М. Кірнарського. — Київ: Державне видавництво. 2-а Радянська друкарня, 1921. — 63 с. — 10.000 примірників.

1249/230Рк

Лисичка суддя. Лисичка і журавель. Коротенька казочка про качку і черв'яка. Журавель та чапля. Червона курочка. Три цапи. Як ворона в ирій літала. Сонечко й хлопчик. Маленька рибка. Як горобчик своїх родичів шукав. Казочка про хороброго зайця Довгі-вуха Косі-очі Короткий-хвіст. Про Тхора-Тхорища. Курка Мариня й киця Бурка. Лисичка та рак. Як собака знайшов собі господаря. Казочка про розумне мишенятко. Казочка про черепаху, мишку, крука та козу. Казочка про кузочку. Казочка про Комара-Комаровича — «Довгий ніс» і про волохатого Михайла — «Короткий хвіст». Метелики. Як білочка ялинку врятувала.

8. Франко І. Грицева шкільна наука / [Обкладинка М. Жука]. — Чернігів: [Державне видавництво], 1921. — 8 с. — Ціна 7 карб. — Штампи: Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко, 24. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

34985/3009Рк

1922

9. Війна грибів та губ з жуками / Малюнки О. Судомори. — Одеса: Державне видавництво. 3-тя Держ[авна] Друкарня-Літографія, 1922. — [10] с.: мал. — (Дитяча бібліотека / під ред. Р. Вовка; № 8). — Штампи: УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

34981/3005Рк

10. Вільшенко Я. Коник Стрибунець: Сценічна гра для дітей в одній дії / Обкладинка та малюнки А. Манастирського. — Львів: Накладом видавництва «Світ дитини». Друкарня Наукового Товариства імени Шевченка, 1922. — 28 с.; мал. — (Діточа бібліотека; Книжечка 11). — (Репертуар «Діточого театру»). — Бібліографія на обкладинці: Видання «Світа Дитини»... — Штамп: Printed in Poland.

26269/12Дк

11. Дашкевич М. Маланка: Сценка на 1 дію для діточого виступу написана на тлі народнього переказу / [Замітне (Передмова)] М. Дашкевич. — Чернівці: Буковинська печатня і накладня, товариство з обм[еженою] порукою, 1922. — 15 с.; нот. — (Діточа бібліотека). — На 3 с.: Присвячую моїм діточкам Надії і Тараскови. — Штамп: Лікар Др. Опанас Шевчукевич; м. Чернівці, вул. Руська.

20592/3081Рк

12. Казки Андерзена / [Г.-К. Андерсен]. [Художник Б. Лепкий]. — Київ; Ляйпціг: Українська Накладня. Вецляр: Друкарня Шарфого, [1922]. — 47 с. — Штампи: Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35000/3024Рк

Зміст: Портрет Андерсена/ Б. Лепкий. Кремінь. Мати. Королівна. Дівчинка з сірниками. Найкраща рожа в світі.

13. Казки Федьковича / [Ю. Федькович]. [Передмова Б. Л[епкий]. — Київ; Ляйпціг: Українська Накладня. Вецляр: Друкарня Шарфого, [1922]. — 47 с.; портрет. — Штампи: Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

34976/3000Рк

Зміст: [Портрет] Осип, Юрій Гординський-Федькович / Б. Лепкий. Передмова / Б. Л[епкий]. Золота кісочка. Іголка-угорка перетонесенькая. Хитрий кравець. Бідолашко. Підмінче.

14. Казки Фенельона / [Ф. Фенелон]. [Переклад і передмова Б. Лепкого. Мал. і обгортка Б. Лепкого]. — Київ; Ляйпціг: Українська Накладня. Вецляр: Друкарня Шарфого, [1922]. — 48 с.; мал. — Штампи: Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

34991/3015Рк

Зміст: Вступ [короткий нарис життя і творчості Ф. Фенелона]. Терпеливість і виховання поправляють недостачі. Бджола і муха. Малпа. Історія старої королевої і молоденької селянки. Історія молоді королівни. Подорож по острові вдоволення.

15. Товпліс Г. Дарунки русалок: Сценічна фантазія для дітей у двох діях / З англійського переклав М. Л[евицький]. — Львів: Накладом видавництва «Світ дитини». Друкарня Наукового Товариства імени Шевченка, 1922. — 19 с. — (Діточа бібліотека. Книжечка 10). — (Репертуар «Діточого театру»). — Бібліографія на обкладинці: Видання «Світа Дитини»...

26262/5Дк

16. Лубенець Т. Читанка: Перша книжка після граматики, з малюнками. — Видання восьме, перероблене. — Київ: Друкарь. Державний трест «Київ-Друк». Друкарня Ч[исло] 8, [1922]. — 104 с.; мал.

32953/2555Рк

Зміст:

1. Діти. — Мама. Мати-ж, наша мати! Моя мама. Пісня сироти (народ. пісня). Мати / І. Манжура. Загадка. Письмо. Малюнки: Вава / Ф. Дворак.

2. Сім'я. — Кого я люблю? Сім'я. Моя сім'я. Сирота. Сирітська сім'я / В. Залізняк. Як треба жити. Письмо. Малюнки: З гринджолятами / Їжакевич.

3. Що є в хаті та на дворі. — У хаті. На дворі. Приказки. Загадки. Стара хата / С. Руданський. Наша хатка / М. Коцюбинський. Моя хата. Письмо. Малюнки: Дівчина і собака / Оліві.

4. Що є в селі та за селом. — В селі. За селом. Хата / Я. Щоголів. У полі. Село. За селом (нар. пісня). Загадка. Пісня / Т. Шевченко. За селом / Л. Глібів. Письмо. Малюнки: Брід / Пимоненко.

5. Свійські тварини та звірята. — Травоїдні. М'ясоїдні. Приказки. Загадка. Вовк. Про двох цапків / М. Коцюбинський. Дві кізочки / М. Коцюбинський. Колобок (казка). Рябок. Івасик та Тарасик / М. Коцюбинський. В гаю / П. Тичина. Письмо. Малюнки: Дитина та собака / Гольмс.

6. Птахи. — Приказки. Сонце гріє / Т. Шевченко. Нагодуй голодних. Ластівка / Б. Грінченко. Ворона та рак. Котик та півник (казка). Чиж та голуб / Л. Глібів. Письмо. Малюнки: Діти з гусьми / Пимоненко.

7. Риби, гади та комахи. — Риби. Гади. Комахи. Рибалка. Метелик / Л. Волошка. Метелик і гусениця. Лебідь, щука і рак / Л. Глібів. Письмо. Малюнки: Дитина і жабка / Барбер. Дівчина з дитиною / Х. Платонов.

8. Що росте на городі й на полі. — Городина. Хліб. Приказки. Рожа / П. Граб [Грабовський]. Дай-же, доле. Загадка. Пшениця. Загадка. Одгадка. Ріпка / І. Франко. Жолуді та гарбузи. В полі. В городі (записав Куліш). Загадка. Маківка / Є. Гребінка. Волошки / О. Письмо.

9. Зілля й дерево. — Садові та лісові дерева. Зілля та квітки. Загадка. Калина. Мій садок / М. Вороний. Дід та хлопці. Явір / Т. Шевченко. Коза-дереза (казка). Діброва / Т. Шевченко. В лісі. Ягоди. Письмо.

10. Хто друг і ворог хліборобові. — Приятель. Вороги. Приказки. Загадка. Вчений шпак. Війна грибів з жуками / О. П. Зайчик. Метелик і капуста / В. Самійленко. Горобець та билина / записано на Полтавщині. Зімова ніч / М. Чернявський. Будяк та конопляночка / Є. Гребінка. Письмо. Малюнки: Трустик [Королик] / Дюрер.

11. Праця. — Робочий люд. Приказки. Що кому потрібно до праці. Приказки. Загадки. Два плуги. Чого бажає хазяйка. Мудрий коваль (записав Номис). Коваль / І. Франко. Робочий кінь (записав Залюбовський). Хто більше працює. Женці (народня пісня). Коли не коваль, то й рук не погань / записано на Курщині. Письмо. Малюнки: Доїть корову / Пимоненко. На річці / Х. Платонов.

12. Родина. — Рідня. Свояки. Приказки. Родина. Щасливі люде. Пісня (записав Куліш). Кривенька качечка (нар. казка) / [Малюнки Г. Павловича]. Бабуся / П. Куліш. Пісня. Письмо. Малюнки: Рідкий гостинець / Їжакевич.

13. Гурт. — Людська оселя. [Малюнок Г. Павловича]. Де живе яка тварина. Приказки. Загадки. Дрова. Неладна спілка (народня пісня). Батько й діти / Переклав Л. Чи є що лучче / Т. Шевченко. Правда. Не завидуй / Т. Шевченко. Письмо.

14. Весна. — Приказки. Весна / Капельгородський. Подивись / Б. Грінченко. Весна / Є. Гребінка. Поле весною / П. Мирний. Веснянка / Л. Глібів. Весняний вечір / Т. Шевченко. Письмо. Малюнки: Повідь / Лихотинський.

15. Літо. — Приказки. Загадки. Літо. Літо / Капельгородський. Косовиця / Є. Гребінка. Жнива. Косарі (народня пісня). Вечір у жнива / О. Кониський. Горобина ніч / П. Кореницький. Письмо. Малюнки: Влітку / Писемський.

16. Осінь. — Приказки. Лелека (збірн. «Мол. Україна»). Осінь. Осінь / Є. Гребінка. Осінь / Хв. Новицький. Осінні праці селянина. Осінь / К. Різниченко. Діти-пастухи / Я. Щоголів. Під осінь / Є. Гребінка. Осінь / Я. Щоголів. Письмо.

17. Зіма. — Приказки. Загадки. Сніг. Надворі й у хаті / Я. Щоголів. Зіма на селі. На ковзальці / Н. С-ко [М. Стороженко]. Зіма / Капельгородський. В лісі / за Толстим переклав Л. Снігова баба / З «Молод. України». Письмо. Малюнки: Зіма / Краснов.

18. Вода. — Приказки. Загадки. Дощик. Дві великі сили / «Розмова про сили землі» Комарова. Чорне море та річки. Жаліється Лиман морю (народня пісня). Письмо. Малюнки: На річці. Дівчина з відром / Пимоненко.

19. Земля. — Який буває ґрунт. Що є в землі. Приказки. Загадки. Хлібороб / Б. Грінченко. Ратай / О. Кониський. Яка буває земля / Н. Горбунов. Письмо. Малюнки: В очереті / М. Онуфрієв.

20. На небі. — Хатинка / Леся Українка. Світає / Т. Шевченко. Приказки. Загадки. Місяць і зорі. Зорі. Хор лісових дзвіночків / П. Тичина. Три гостоньки (народня пісня). Тепло / «Розмова про сили землі» Комарова. Хмари / С. Шелухін. Світло / «Розмова про сили землі» Комарова. Пісня (народня пісня). Сонце

зайшло / В. Олександрів [В. Александров]. Дивись / О. Коваленко. Вечір / Т. Гнатенко. Загадка. Письмо.

21. Наука. — Приказки. Загадки. Перша книжка / Г. Чулай [П. Голота]. Ясний ранок. Шевченків Заповіт / Т. Шевченко. Льон / «Казки Андерсенові», Пер. Старицького. Розумна людина. Півень і перлина / Л. Глібів. Сонце та хмари / Є. Гребінка. Чи скоро світ буде / П. Куліш. Малюнки: У класі. Білять полотно / Котляревський.

22. Серед людей. — Помічник. Пилипко / Л. Толстой. Переклад Новодовського. Пригода / П. Мирний. Хворий Івасик. Чого-ж вони зраділи? / М. Коцюбинський. Дід та баба / Т. Шевченко. Десять робітників / М. Коцюбинський. Брати. Рівна спадщина / Л. Толстой (переклад). Барабан. Як чоловік конем був / переказала М. Загірня [М. Грінченко]. Перебендя / Т. Шевченко. Малюнки: Жінка з дитиною / Деба-Понсан. Перелякались / Трутовський.

23. Наш край. — Билина. На Україні. Літній вечір / Олесь. Українська Соціалістична Радянська Республіка. В неволі / Т. Шевченко. Революція 1917 року. Ленін. Доми дитини. Інтернаціонал. Заповіт / Т. Шевченко.

Метричні міри.

1923

17. Українка Леся Українка До української дитини: Збірка діточих віршів і оповіданнів (З нагоди десятилітніх роковин смерти) / Леся Українка. Малюнок О. Сластіона. — Чернівці: Промінь. Печатня і Накладня тов[ариства] з обм[еженою] пор[укою] «Астра», 1923. — 34 с. — (Бібліотека «Промінь», Відділ А. Діточі книжечки. Збірка 3—4). — Штамп: Бібліотека Академії Наук УРСР.

1054/50К

Зміст: Леся Українка. До української дитини. Поле. Біда навчить. Пташка. Лелія. Метелик. Веснянка.

1924

18. Віночок для підкарпатських діточок. Рочник VI, децембер 1924. Число 4 / Виходить кожного місяця як прилога «Наш Родный Край». Редактор А. Маркуш. — Мукачево: Типографія «Карпатія», 16 с. — Цена 60 геллерів. — Штампи: УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35473/3484Рк

Зміст: Сорочечка. Пісня / Ю. Шелевер. Та до того / М. Слюсарчук. Солодка каша. Завгура / А. Русин. Дітина каже / Т. Смочков. Тремтяшка. Два малі муравлі / В. Лукачук. Весільні гості. Народа пісня / Й. Конц. Кот як різник / П. Ференчук. Народна співанка / Н. Пандусяк. Суд дикого царя / М. Мандзюк.

19. Вольф Ф. При ватрі: Сценічна картина в 1 відслоні / Худ. М. Манастирський. — Львів: Накладом видавництва «Світ дитини». Друкарня ОО. Василіян у Жовкві, 1924. — 16 с. — (Діточа бібліотека; Кн. 55).

26270/13Дк

20. Грінченко Б. Оповідання / Уложив і зредагував М. Плевако. Малюнки Я. Б. Горфайн. — Київ: Державне видавництво України. Держтрест «Київ-Друк», 7-ма друкарня, 1924. — 122 с. — (Бібліотека молодого Спартака). — Печатка: Науково-педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. — Штампи: Центральная Детская Библиотека; Прорезная 5. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35491/3502Рк

Зміст: 1. Ксеня. 2. Кавуни. 3. Грицько. 4. Украла. 5. Дзвоник. 6. Сестриця Галя. 7. Батько та дочка.

21. Завадович Р. Рицар Лесь: Сценічна картина для дітей з піснями / Худ. М. Манастирський. — Львів: Накладом видавництва «Світ дитини». Друкарня ОО. Василіян у Жовкві, 1924. — 24 с. — (Діточа бібліотека; Кн. 50). — Штамп: Printed in Poland.

26260/3Дк

22. Королів-Старий В. Зустріч. Новорічна п'еса-казка на 2 дії / Худ. А. Манастирський. — Львів: Накладом видавництва «Світ дитини». Друкарня ОО. Василіян у Жовкві, 1924. — 28 с. — (Діточа бібліотека; Кн. 46).

26267/10Дк

23. Рухові забави й гри з мельодіями й примівками / Зладила О. Суховерська. — Львів: Накладом Осипа Суховерського. Друкарня ОО. Василіян у Жовкві, 1924. — 120 с. — Присвята: Дорогому професорові, піонірові української руханки Іванові Боберському присвячую цю скромну працю авторка.

23989

24. Сервантес М. Високодумний лицар Дон Кіхот із Манчі. Т. I / Мігуель Сервантес. Переповів для молодіжи [і автор передмови] Антін Лотоцький. — Львів; Київ: Накладом видавництва «Молода Україна». Друкарня ОО. Василіян у Жовкві, 1924. — 188 с. — (Бібліотека «Молодої України»; Т. 4). — Печатка: Науково-Педагогічна бібліотека

Укр. Наук. Дослід. Інституту Педагогіки. — Штампи: УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35479/3490Рк

25. Франко І. Казки. Фарбований лис. Війна між псом і вовком (Часть І. збірки «Коли ще звірі говорили» / Ілюстрації в тексті мистця П. Лапина. Обгортка і вкладна кольорова ілюстр. мистця П. Ковжуна. — Львів: Накладня української книгарні й антикварні. Друкарня Наукового товариства ім. Шевченка, 1924. — 20 с. — Тираж 5.000. — Штампи: Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35484/3495Рк

26. Франко І. Казки: Заяць і медвідь. Лисичка Черничка. Мурко й Бурко. (Часть ІІ збірки «Коли ще звірі говорили» / Іван Франко. Ілюстрації мистця Петра Лапина. Обгортка і вкладна кольорова ілюстр. мистця Павла Ковжуна. — Львів: Накладня української книгарні й антикварні. Друкарня Наукового товариства ім. Шевченка, 1924. — [Дефектний примірник ст. 9—14]. — Тираж 5.000 примірників. — Штампи: Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35472/3483Рк

1925

27. Волобуїв П. На новий шлях (п'єса на 1 дію для дітей). — Харків; Київ: Всеукраїнська Кооперативна Книготоргівельна та Видавнича Спілка «Книгоспілка». Друкарня-літографія «Книгоспілки», 1925. — 16 с. — Ціна 12 коп. — Тираж 5.000. — Печатка: Бібліотека Науково-дослідного Інституту педагогіки. — Штампи: Для рецензій. Перевірено 1981 р.

35459/3470Рк

28. Головка А. Дівчинка з шляху: Троє оповідань (Із творів спілки селянських письменників «Плуг»). — Київ: Державне видавництво України. Друкарня-літографія Держвидаву України — У. А. Н., 1925. — 56 с. — (Бібліотека селянина. Серія красного письменства за ред. С. Пилипенка; № 41). — Ціна 17 коп. — Тираж 15.000. — Печатка: Бібліотека Міністерства освіти УРСР.

2717Бф

Зміст: Дівчинка з шляху. Пилишко. Товариші.

29. До перемоги: Читанка. Ч. 2. / Мих. Панченко. — Одеса: Державне видавництво України. «Одесаполіграф», Перша Державна Друкарня ім. К. Маркса, 1925. — 366 с. — Ціна 1 карб. 50 коп. — Тираж 10000.

20942

Зміст:

Нове життя. Лента життя (Уривок з повісти «Можу» / А. Головка. Пролетарю, ти, розкутий! / В. Поліщук. Днів чудових довго ждати... / В. Алешко. Сонце під голови / Я. Савченко. Загасить вогні! / Ю. Шпол. Заклик / В. Чумак. Відозва / Д. Загул. Робітник і селянин / В. Атаманюк. Пісні волі, пісні весняні (Уривок з листу) / Н. Романович-Ткаченко. Мітинг у Донбасі / І. Дніпровський. Червона заграва (Донбас) / М. Доленго. Золоті рейки / М. Романовська. Ми, ми — перемогли / О. Ведміцький. Ми ростем із заліза / О. Гастев. [Переклав М. Щербак]. Ідуть! / В. Поліщук. Стовп земляний / В. Алешко. Кочегар / М. Терещенко. Молотки / М. Хвильовий. Комсомол (Уривки з поеми) / І. Шевченко. Завод паровозний (Уривок з оповідання «Без ґрунту» / Г. Коцюба. Ремонт / М. Терещенко. Молотобоець (Уривки з оповідання «По ширості») / Д. Бузько. Роздули ми горно, ще нерухоме вчора... / В. Сосюра. Ремонт / Г. Коляда. Біля гудків (Уривок) / Г. Коцюба. Покинута вілла / О. Корж. Деся плакала осінь... / А. Панів. Земле моя, всеплодющая мати! / І. Франко. Ранок / В. Еллан. В полі / М. Киричинський. Село / А. Панів. Нове (Уривок з твору «Чумаки» / М. Рильський. Нова доба / Т. Осьмачка. Документ (Міньятюра) / Ю. Мережаний. Золоті хвилі / Г. Плискунівський. Сонет / П. Филипович (Зорев). З плугом / А. Панів. Село / П. Голота. Трактор / М. Терещенко. Трактором (Уривок з оповідання «Ярема Кавун» / І. Сенченко. Електричний плуг / І. Сенченко. Фордзон (Рекламо-вірш) / І. Сенченко. Пісні колективу / М. Кожушний. «Новий мир» (Уривок) / В. Чучма. Колектив / А. Прилуцький. Колективи / Г. Плискунівський. Сільські комунарі / М. Кожушний. Незаможникам / В. Поліщук. На селі / І. Кулик. На червоних полях / А. Гак. О, не даремно... / В. Сосюра. Три сини / П. Тичина. Слово «Комуна» / В. Еллан. Комуна тоне у дзвонах-дзвонах (Уривок з твору «Червоний роман» / А. Головка. Комуна / М. Йогансен. Живем комуною / П. Тичина. Всесвітня Комуна (Уривок з поеми «Співучі яруги» / І. Дніпровський. Я на Марс направив рупора / О. Савенко. Із революційної лірики / Є. Дубков. Комуна / Я. Савченко. Кіт у чоботях (Із записної книжки) / М. Хвильовий. Лимарівна / Вільховий. Слобода терни / М. Доленго. З «Думи про Бармашиху» (Комунаркам України присвячується) / В. Поліщук. Мою душу з чорної борозни... / П. Усенко. Робітниця Шура / І. Кулик. Товаришко любя... (Уривок з поеми «Ненюфари» / Г. Шкурупій. В степах / І. Кириленко. Бдительниці / П. Усенко. Од скель ми всі родом (Переклад з єврейської) / Дувид Гофштейн. Плач Ярославни / П. Тичина. Севастопіль (З поеми «Крим») / І. Кулик. Поетично credo / Гартованець. Сім років / Я. Савченко. Світ Жовтня жде / М. Щербак. Червоне свято (Уривок з поеми «Жовтень» / І. Дніпровський. Дитяче свято (Уривок з ром. «Ярина Курнатовська» / В. Поліщук. З поеми «Вулиця» / Г. Шкурупій. Осінні кроки / Г. Плискунівський. Травень / М. Йогансен. Травневе / М. Доленго. Май / О. Ведміцький. Батрацькі співи (Першотравневе) / Г. Плискунівський. До Інтернаціоналу (Фрагменти) / І. Кулик. Комінтерн / С. Кириченко. III Інтернаціонал / М. Йогансен. Комінтерн /

І. Дніпровський. Ессен / Д. Бузько. І знову хмарам вітер сниться... / М. Йогансен. В країні Лібкнехта й Рози Люксембург (Уривок з твору «Залізниця») / В. Сосюра. Радянський вартовий (Балада) / Д. Бідний. Переклав М. Терещенко. Біля порогу революції / П. Голота. Туди, — у Францію / А. Лісовий. До британського люду / Шеллі. Переклав О. Бургардт. Ходить Фауст по Європі... / П. Тичина. На заході / М. Доленго. Вітер з України / П. Тичина. Повістка денна... / І. Сенченко. Дід Євмен (Уривок) / М. Христовий. Червоні хрестини / М. Кожушний. 1 Січня / М. Доленго. І знову йду на провесні полями... / М. Йогансен. Більшовицькі крила / П. Голота. На хуторі / П. Тичина. Аероплан / І. Сенченко. Селянський біль / А. Шмигельський. Надходить літо / П. Тичина. Жінці революції (Уривок з твору «Робфаківка») / В. Сосюра. В Клубі / П. Усенко. Науку гризуть (Уривок з поеми «Співучі Яруги») / І. Дніпровський. Освіто, слово чарівне / О. Когут-Халаїм. Два заповіти / Ю. Жилко. Дайте нам душу машинну... / П. Усенко. Ївга (Уривок з поеми «Нальотчиця») / В. Сосюра. Вітер шумить ясиновий / В. Сосюра.

Ленін. Нетрица (Уривок) / О. Копиленко. Тринадцять (Скорочене) / М. Колосов. Портрет / П. Панч. Ленін (Уривок з поеми) / В. Поліщук. Замах на Леніна / Г. Шкурупій. Ленін (Уривок з поеми) / О. Донченко. Самі / Н. Тіхонова. Переклав І. Кулик. Бюлетень / В. Маяковський. Переклав А. Лісовий. Ми Леніна, в ногу, хороним... / В. Сосюра. Всім, всім, всім... (З поеми «Ленінізм») / А. Промінь. Схилились прапори / Г. Плискунівський. Леніну / Ю. Жилко. Умер наш Ленін / Є. Дубков. За нами Ленін / Г. Шкурупій. Революції в сьомий рік / В. Ярошенко. Пам'яті В. І. Леніна / О. Слісаренко. Ленін / Я. Савченко. Ленін... (Жалоба) / Остап Вишня. Він / Є. Плужник. А він живе... Ол. Ведміцький. Помер? / М. Терещенко. Ленінський заповіт / М. Терещенко. Шляхом Леніна / П. Голота. Дві тисячі тому були-б ви богом... / М. Йогансен. Ненависти моєї сило... / П. Тичина. Ленін / Йоганнес Р. Бехер. Переклав В. Поліщук.

Голод. Син (Уривок) / В. Підмогильний. Голод / М. Йогансен. Безпритульна дитина / Г. Бутенко. Беріть срібло-злото!.. (Уривок з «Думи про Бармашиху») / В. Поліщук. Голодна мати / В. Поліщук. Зона / В. Мисик. Голодні тіні (Уривок з повісти «Можу») / А. Головка. З весняних днів (З галицьких малюнків) / Ю. Щурат. На полі в-осени / Б. Лепкий. В холодній хаті / В. Мова. Вогники / А. Панів. Голод / П. Тичина. Голод / М. Хвильовий. Голодний степ / М. Івченко. Голод / М. Терещенко. Голий тік / М. Терещенко. Так, так, ми пухнемо без хліба... (З твору «В Космічному оркестрі») / П. Тичина. Я полюбив тебе... / М. Драй-Хмара.

Революційна сатира. Пекло (З «Енеїди») / І. Котляревський. «Любов до ближнього» (Уривок) / А. Тесленко. Божий приказ / В. Самійленко. Гра (Байка) / Валер Проноза. Ми настояні християни... / Т. Шевченко. Хрест / Й. Маковей. Травень-переможець (Казка) / К. Айснер. Під «різдво» (Нотатки) / П. Усенко. Треба всюди приятеля / С. Руданський. На Волзі / В. Короленко. Цуцик / Л. Глібов. Мужичька арифметика / С. Васильченко. Наука / З. Петрусь. Про пшеницю (З Боровиковського) / Б. Грінченко. Світе ясний, світе тихий... / Т. Шевченко. «Нате й мій глек на капусту, щоб і я була Химка» / Остап Вишня. Віл / Є. Гребінка. Мандрівні щурі / Г. Гейне. Переклав Д. Загул. Ми, ваш сенат... / Г. Гейне. Переклав Д. Загул. Дід Яким / В. Підмогильний. Лулу / Валер Проноза. Державні місії / В. Валентін. Ввесь рік прожив в «Петрограді» / В. Валентін. Свято врожаю / В. Ярошенко. Молебінь / В. Ярошенко. Колись і тепер / Д. Бідний. Переклав М. Терещенко. Жовтий інтернаціонал / М. Йогансен. Війнам край / Валер

Проноза. Чванько / Валер Проноза. Плакат на вулиці / Валер Проноза. По своєму / Валер Проноза. Розгадка (Американський р-роман) / Валер Проноза. Листи до поета / П. Тичина. Перед пам'ятником Пушкіну в Одесі / П. Тичина. Великим брехунам (Відповідь декому) / П. Тичина. Ох ви, сосни мої!.. (Уривок з твору «На глухім шляху» / М. Хвильовий. Не до куркуля, а в колектив / Т. Слюсар. Пиво / С. Пилипенко.

Революційні п'єси. В катакомбах (Уривок) / Леся Українка. Спартак (Дві останні дії) / В. Мурунець. Останній день Паризької Комуни / М. Львів. Марат / А. Амнюель. Травневе свято спілки роботодавців (Інсценовка казки К. Айснера) / М. Повстання! повстання! (Акт третій трагедії «Коли народ визволяється» / Я. Мамонтов. Джіммі Гігінз / за І. Синклером — Лесь Курбас. Дві революції / Т. Степовий.

30. Заїчківський Д. Тарасик: П'єса для дітей шкільного віку на 2 дії (До Шевченкових роковин) (Дитячий театр). — Харків; Київ: Всеукраїнська Кооперативна Книготоргівельна та Видавнича Спілка «Книгоспілка». Друкарня-літографія «Книгоспілки», 1925. — 24 с. — Ціна 18 коп. — Тираж 5.000. — Штамп: Для рецензій.

35460/3471Рк

31. Омелькова сім'я: Казочка для малих дітей / Малюнки М. Погрібняка. — Харків: Державне видавництво України. Друкарня Державного Видавництва України ім. Г. І. Петровського, 1925. — 16 с. — Ціна 20 коп. — Тираж 15.000. — Штампи: Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35453/3464Рк

32. Сервантес М. Високодумний лицар Дон Кіхот із Манчі. Т. II. / Мігуель Сервантес. Переповів для молодіжи А. Лотоцький — Львів; Київ: Накладом видавництва «Молода Україна». Друкарня ОО. Василян у Жовкві, 1925. — 335 с. — (Бібліотека «Молодої України»; Т. 6). — Печатка: Науково-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту Педагогіки. — Штампи: Академія наук УРСР; Наукова Книгарня Філія у Львові. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35480/3491Рк

33. Франко І. Ріпка / Малюнки М. Алексеева. — Київ: Книгоспілка. Трест «Київ-Друк», 7-а друк., 1925. — 10 с. — Тираж 5.000. — Печатка: Всенародня Бібліотека України в Києві. — Штамп: Державна Публічна Бібліотека УРСР.

1281/285К

1926

34. Буш В. Бжולי або Жумм-бжінь-брум / На українську мову перелицював Ярослав Вільшенко.— Львів: Накладом видавництва «Світ дитини». Друкарня Ставропігійського Інститута у Львові, 1926. — 84 с. — (Діточа бібліотека; Кн. 68). — Печатка: Науково-Педагогічна бібліотека Укр.-Наук. Інституту педагогіки. — Штампи: УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35420/3451Рк

35. Іванченко Н. Дітям: Оповідання про природу і про життя людське / Художник М. К. — Харків: Державне видавництво України, 1926. — 154 с. — Ціна 85 коп. — Тираж 20.000.

1283/280К

Зміст.

1. Хто такий був Михайлик і що він робив удома?
2. Як Михайлик працював у дитячому садку та як з товаришами на селі жив.
3. Як жили в місті та про що вони там дізналися

36. Різниченко В. Гарасько-повстанець: Двоє оповідань. — Харків: Державне видавництво України. Юнсектор. 2-а Друк.-Літографія Держвидаву України, 1926. — 24 с. — Тираж 5.000. — Печатка: Т. Г. Б. — Штамп: Центр. Госбибліотека ТССР.

675Бф

Зміст: Гарасько-повстанець. Хлопці допомогли.

37. Сетон-Томпсон Е. Маленькі дикуни / Переробила та скоротила Е. Збарська. [Художник В. Позняк?]. — Київ: Видавниче т-во «Час». Держтрест «Київ-Друк». 6-та друкарня, 1926. — 98 с. — Ціна 90 коп. — Тираж 3.000. — Штампи: Київська Центральна Бібліотека для дітей та юнацтва; вул. Короленка 24. Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35450/3461Рк

38. Ткаченко М. Про мое курчатко (Невигадане оповідання) / Марина Ткаченко. Обкладинка та малюнки в тексті художника [Льва] Каплана. — Харків: Книгоспілка. Літ.-друкарня «Книгоспілки», 1926. — 9 с. — Ціна 7 коп. — Тираж 10.000. — Печатка: Науково-педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. — Штампи: Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24.

Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р.
Перевірено 1981 р.

35418/3429Рк

39. Худяк В. У полі боротьби: Оповідання / Василь Худяк. Худ. А. Старчевський. — Харків: Державне видавництво України. Юнсектор. Перша Друкарня Державного Видавництва України імени Г. І. Петровського, 1926. — 24 с. — Ціна 18 коп. — Тираж 4.000. — Штампи: Київська філія Н.-Д. Інституту Педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35462/3472Рк

1927

40. Бабенко Г. В тумані минулого: Повість із життя Південного степу VI віку до нашої ери. — Харків: Державне видавництво України. Юнацький сектор. Перша Друкарня Державного Видавництва України імени Г. І. Петровського, 1927. — 169 с. — Ціна 1 карб. 20 коп. — Тираж 5.000. — Штампи: Центральная Детская Библиотека. Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35450/3462Рк

41. Будяк Ю. Маленьким діткам: Вірші, чукикалки та загадки. Збірка друга. — Харків: Державне видавництво України. Перша друкарня Державного видавництва України імени Г. І. Петровського, 1927. — 16 с. — Ціна 15 коп. — Тираж 10.000. — Печатка: Науково-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. Штампи: Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35440/3451Рк

42. Васильченко С. Олив'яний перстень: Повість для дітей старшого віку / Обкладинка М. Алексеєва. — Київ: Книгоспілка. Держтрест «Київ-Друк». Перша фото-літо-друкарня, 1927. — 123 с. — Ціна 55 коп. / В оправі 70 коп. — Тираж 5.000. — Штампи: Центральная Детская Библиотека; ул. Короленко 24. Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35435/34446Рк

43. Воронин П. Щасливий день Флора: Оповідання / Прохор Воронин. Обкл. М. Балясного. — Харків: Кооперативне видавництво «Рух». Харківська школа друкарського діла ім. А. Багинського, 1927. — 40 с. — Ціна: 20 коп. — Тираж 4.000. — Печатка: Науково-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. Штампи: Центральная Детская Библиотека. Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35428/3439Рк

44. Гиржель А. Дитяча абетка (казка) / Малюнки С. Гольдмана. — Одеса: Светоч. 2-га Держдрук., 1927. — 14 с. — Ціна 35 коп. — Тираж 5.000. — Штампи: Центральная Детская Библиотека; ул. Короленко 24. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35517/3528Рк

45. Грінченко Б. Батько та дочка: Оповідання. — Харків: Книгоспілка. Літ-друкарня «Книгоспілки», 1927. — 39 с. — Ціна 10 коп. — Тираж 10.000. — Печатка: Науково-дослідна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. — Штампи: Центральная Детская Библиотека. Центральная Детская Библиотека; ул. Короленко 24. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35490/3501Рк

46. Грінченко Б. Екзамен / Ілюстрації П. Лапина. — Київ: Кооперативне видавництво «Рух». Держтрест «Київ-Друк». Перша фото-літо-друкарня, 1927. — 16 с. — (Грінченківська бібліотека; № 1). — Ціна 10 коп. — Тираж 4.000. — Печатка: Науково-педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. — Штампи: Центральная Детская Библиотека. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35487/3498Рк

47. Грінченко Б. Кавуни: Оповідання. — Харків: Книгоспілка. Літ.-друкарня «Книгоспілки», 1927. — 16 с. — Ціна 4 коп. — Тираж 10.000. — Печатка: Бібліотека Науково-дослід. Ін-ту педагогіки. — Штампи: УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35488/3499Рк

48. Грінченко Б. Каторжна / Ілюстрації П. Лапина. — Київ: Кооперативне видавництво «Рух». Держтрест «Київ-Друк». Перша фото-літо-друкарня, 1927. — 20 с. — (Грінченківська бібліотека; № 8). — Ціна 10 коп. — Тираж 4.000. — Печатка: Науково-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. Штampi: Центральная Детская Библиотека. Центральная Детская Библиотека; Короленко 24. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35489/3500Рк

49. Грінченко Б. Хатка в балці / Ілюстрації П. Лапина. — Київ: Кооперативне видавництво «Рух». Держтрест «Київ-Друк». Перша фото-літо-друкарня, 1927. — 16 с. — (Грінченківська бібліотека; № 17). — Ціна 15 коп. — Тираж 4.000. — Печатка: Бібліотека Трудової школи № 6. — Штampi: Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

32931/2535Рк

50. Дід Модест. Дві казки / М. П. Левицький. Образки: Юрія Вовка і Віктора Цимбала. — Львів: Накладом видавництва «Світ дитини». Накладня Михайла Таранька. Друкарня ОО. Василян у Жовкві, 1927. — 32 с. — (Діточа бібліотека; № 63). — Печатка: Науково-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. — Штampi: УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35429/3440Рк

Три бажання. Журавель і чапля.

51. Забіла Н. Повість про червоного звіря / Обкладинка О. М[аренкова?]. — Одеса: Державне видавництво України. «Одесаполіграф». Перша Державна Друкарня імени Карла Маркса, 1927. — 20 с. — (Універсальна дитяча бібліотека; № 5). — Ціна 8 коп. — Тираж 10.000. — Штampi: Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35500/3511Рк

52. Кароті А. Хоробрий / Артуро Кароті. Переклад О. Журливої. Обкладинка О. М[аренкова?]. — Одеса: Державне видавництво України. «Одесаполіграф». Перша Державна Друкарня імени Карла Маркса, 1927. — 24 с. — (Універсальна дитяча бібліотека; № 6). — Ціна 8 коп. — Тираж 10000. — Штampi: Центральная Детская

Библиотека. Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35464/3475Рк

53. Мамін-Сибіряк Д. Не моє діло. — Полтава: Час. «Полт.-Поліграф», 1-ша Раддр., [1927]. — 8 с. — (Дитяча бібліотека за редакцією Я. Чепіги; № 19). — Ціна 10 коп. — Тираж 5.000. — Штампи: Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35514/3525Рк

54. Ме-е-е-е / Уложив П. Лисецький. — Львів: Накладом «Рідної Школи». Печатня ОО. Василян у Жовкві, 1927. — 4 с.

35503/3514Рк

55. Народня поезія: Збірка / Зібрав і упорядкував для дітей М. К. [Мирослав Капій?]. — Київ: Державне видавництво України. Трест «Київ-Друк», Перша фото-літо-друкарня, 1927 — 116 с.; іл. — (Дитяча бібліотека української літератури; За редакцією О. Попова та В. Арнаутова). — Ціна 85 коп. — Тираж 5.000.

1285/281К

Зміст: Передмова / М. К. Селянська лірика. I. Колискові пісні. II. Колядки й щедрівки. III. Веснянки, русальні, купальські. IV. Жниварські, косарські та інші. V. Весільні пісні. VI. Пісні кохання, родинні, побутові. Епос. I. Думи, історичні пісні. II. Чумацькі пісні. III. Гайдамацькі пісні. IV. Рекрутські пісні.

56. Пригоди жабки-квакушки / Переклав Олекса Діхтяр. — Харків: Книгоспілка. Літографія-друкарня «Книгоспілки», 1927. — 12 с. — Ціна 12 коп. — Тираж 7000. Штампи: Центральная Детская Библиотека. Київська дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Музей. Київська філія Н.-Д. Інституту Педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35476/3487Рк

57. Прус Б. Михалко: Оповідання / Болеслав Прус (Олександр Гловацький). З польської переклав А. Антонович. — Харків: Книгоспілка. Літ.-друкарня «Книгоспілки», 1927. — 32 с. — Ціна 8 коп. — Тираж 10.000. — Печатка: Бібліотека Науково-дослід. Ін.-ту педагогіки. — Штампи: УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35467/3478Рк

58. Сейфуліна Л. В колонії: З оповідання «Правопорушники». — Полтава: Час. «Полт.-Поліграф», 1-ша Рад др., [1927]. — 16 с. — (Дитяча бібліотека за редакцією Я. Чепіги; № 7). — Ціна 10 коп. — Тираж 5.000. — Штампи: Київська центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Музей. Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35515/3526Рк

59. Теуріє А. Люлька / Андре Теуріє [Тер'є]. З французької переклав Аркадій Любченко. — Харків: Книгоспілка. Літ-друкарня «Книгоспілки», 1927. — 16 с. — Ціна 5 коп. — Тираж 10.000. — Печатки: Науково-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. Бібліотека Трудової школи № 6. — Штампи: Київська Центральна бібліотека для дітей та юнацтва; вул. Короленко 24. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35433/3444Рк

60. Ткаченко Д. Цар звірів: Оповідання. — Харків: Книгоспілка. Літ.-друкарня «Книгоспілки», 1927. — 24 с. — Ціна 6 коп. — Тираж 10.000. — Печатка: Науково-педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. — Штампи: Центральная Детская Библиотека. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35486/3497Рк

61. Цвях: Шведська казка / За Р. Кіплінгом переказала В. Чередниченко. Худ. [М.] Мищенко. — Харків: Книгоспілка. Літ-друкарня «Книгоспілки», 1927. — 12 с. — Ціна 25 коп. — Тираж 10.000. — Штампи: УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35437/3448Рк

62. Чередниченко В. Три казочки (на обкладинці «Три казки») / Худ. [М.] Мищенко. — Харків: Книгоспілка. Літ-друкарня «Книгоспілки», 1927. — 12 с. — Ціна 28 коп. — Тираж 10.000. — Штамп: Державна Публічна бібліотека УРСР.

629Бф

Зміст: З чого починається паляничка. Коли вирушає потяг / За А. Лаврентьевим переказала В. Чередниченко. Плуги й трактор.

1928

63. Баско С. Омелько: Дитяча повість. Обкладинка та малюнки худ. О. Маренкова. — Харків: Державне видавництво України. Перша друкарня Державного видавництва України імени Г. І. Петровського, 1928. — 60 с. — Ціна 50 коп. — Тираж 10.000. — Штампи: Центральна бібліотека для дітей та юнацтва. Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35470/3481Рк

64. Берте Е. Маленькі школярки п'ятих частин світа / Елі Берте. Перевід із французького К. Малицької. Художник Е. Козак. — Львів: Накладом видавництва «Рідної школи». Друкарня ОО. Василян у Жовкві, 1928. — 196 с. — Печатка: Науко-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. Штампи: УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35471/3482Рк

65. Білоусенко О. Зайчик-побігайчик: Збірка байок / Образки Віктора Цимбала. — Львів: Накладом видавництва «Світ дитини». Накладня Михайла Таранька. Друкарня ОО. Василян у Жовкві, 1928. — 72 с. — (Діточа бібліотека; Кн. 83). — Печатка: Науково-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. Штампи: Академія наук УРСР Наукова книгарня. Філія у Львові. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35419/3430Рк

66. Будяк Ю. Співаночки-стьожечки. Пучок I / Малюнки Н. Алексеева [М. Алексеева]. — Київ: Державне видавництво України. Друкарня Державного Видавництва України — УАН, 1928. — 16 с. — Ціна 20 коп. — Тираж 10.000. — Штамп: Державна Публічна бібліотека УРСР.

1993Бф

67. Будяк Ю. Співаночки-стьожечки. Пучок II / Малюнки Н. Алексеева [М. Алексеева]. — Київ: Державне видавництво України. Друкарня Державного Видавництва України — УАН, 1928. — 16 с. — Ціна 20 коп. — Тираж 10.000. — Штамп: Державна Публічна бібліотека УРСР.

277/231К

68. Буш В. Діравий зуб та інші смішні історії / Вільгельм Буш. На укр. мову перелицював Роман Завадович. — Львів: Накладом видавництва «Світ дитини». Друкарня ОО. Василіян у Жовкві, 1928. — 44 с. — (Діточа бібліотека; Кн. 82). — Печатка: Науково-Педагогічна Бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35422/3433Рк

Зміст: Діравий зуб. Про зручного голяря і про його пса Нечосу. Сон з перешкодами. Два злодії.

69. Буш В. Хитрий Мехмет або Благодати війни / Вільгельм Буш. На укр. мову перелицював Роман Завадович. — Львів: Накладом видавництва «Світ дитини». Друкарня ОО. Василіян у Жовкві, 1928. — 24 с. — (Діточа бібліотека; Кн. 79). Печатка: Науково-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту Педагогіки. Штампи: Академія наук УРСР Наукова книгарня Філія у Львові. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35424/3435Рк

70. Верга Дж. Таврований рудий / Джованні Верга. Переклад М. Вишнівської. — Харків: Книгоспілка. Літ-друкарня «Книгоспілки», 1928. — 24 с. — Ціна 8 коп. — Тираж 10.000. — Печатка: Науково-педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту Педагогіки. Штампи: Центральная Детская Библиотека. Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленка 24. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35426/3437Рк

71. Верн Ж. Подорож на Місяць: З 16 малюнками / Жюль Верн. Переклад з французької Л. Пахаревського й Н. Пихової. Обкладинка Б. Тітова. — Харків: Український Робітник. Друкарня «Український Робітник», 1928. — 208 с. — (Для дітей старшого та середнього віку; В. 38). — Тираж 3160 прим. — Штампи: Центральная Детская Библиотека. Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Музей. Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35414/3425Рк

72. Верн Ж. 500 бетуминих мільйонів / Переклад з французької мови Тамари Бутович. Редакція та вступна стаття Ю. Меженка. — Київ: Сяйво. «Київ-Друк», 6-та друк, 1928. — 180 с. — 90 коп. — Тираж 3.100. — Штампи: Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. Київська

Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. УНДП; Перевірено 1952 р. НДП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35425/3436Рк

73. Вовчок М. в'ять братів: Оповідання / Марко Вовчок. — 2-е видання. — Харків: Книгоспілка. Літ-друкарня «Книгоспілки», 1928. — 64 с. — Ціна 15 коп. — Тираж 15.000. — Штампи: Київська Центральна Дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Музей. УНДП; Перевірено 1952 р. НДП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35432/3443Рк

74. Грінченко Б. Грицько: з 4 малюнками. — Друге видання. — Харків: Книгоспілка. Літ-друкарня «Книгоспілки», 1928. — 16 с. — Ціна 6 коп. — Тираж 15.000. — Печатка: Науково-педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. Штампи: Центральная Детская Библиотека. Київська центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. УНДП; Перевірено 1952 р. НДП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35492/3503Рк

75. Грінченко Б. Непокірний: з 6 малюнками / [Художник О. Судомора]. — Друге видання. — Харків: Книгоспілка. Літ-друкарня Книгоспілки, 1928. — 32 с. — Ціна 9 коп. — Тираж 15.000. — Печатка: Бібліотека Науково-дослід. Ін-ту педагогіки. — Штампи: УНДП; Перевірено 1952 р. НДП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35494/3505Рк

76. Дефоє Д. Робинзон Крузо. Его жизнь и приключения / Переработано для детей под ред. М. Леонтьевой со многими иллюстрациями в тексте. — Одесса: Одесполиграф. Первая Гостипография им. К. Маркса, 1928. — 212 с. — (Бібліотека для дітей и юношества). — Ціна 1 р. 50 коп. (В переплете 2 р.). — Тираж 7.000. — Штампи: Пересувний фонд Дитячої Бібліотеки. К. Ц. Р. К., вул. К. Маркса, 3. Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДП; Перевірено 1952 р. НДП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

33337/2787Рк

77. Донченко О. Івасик-рибалка / Мал. О. Судомори. — Харків: Книгоспілка. Перша друкарня Державного видавництва України імени Г. І. Петровського, 1928. — [12 с.] — Ціна 25 коп. — Тираж 15.000. — Штампи: Київська Центральна Дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Музей. Київська філія Н.-Д. Інституту Педагогіки. УНДП; Перевірено 1952 р. НДП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35495/3506Рк

78. Донченко О. Казочка про павука, горобця та шуліку / Малюнки М. Погрібняка. — Харків: Державне видавництво України. Перша друкарня Державного видавництва України імени Г. І. Петровського, 1928. — [16 с.] — Ціна 27 коп. — Тираж 10.000. — Штампи: Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35496/3507Рк

79. Забіла Н. У морі / Наталя Забіла. Мал. О. Судомори. — Харків: Книгоспілка. Перша друкарня Державного видавництва України, 1928. — 12 с. — Ціна 25 коп. — Тираж 15.000. — Печатка: Науково-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. — Штампи: Київська центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35447/3458Рк

80. Каченя / Художник А. Гербурт. — Харків: Книгоспілка. Літ. Харк. Школи Друк. Діла, [до 1929]. — 8 с. — Ціна 20 коп. — Тираж 10.000. — Штампи: Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35513/3524Рк

81. Кіплінг Р. Котуко (Повість з ескимоського життя) / [переклав Олекса Слісаренко]. Обкладинка О. М[аренкова?]. — Видання друге. — Харків: Державне видавництво України. Перша друкарня Державного видавництва України ім. Г. І. Петровського, 1928. — 32 с. — (Універсальна дитяча бібліотека; № 20). — Ціна 10 коп. — Тираж 10.000. — Штампи: Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35423/3434Рк

82. Кіплінг Р. Ріккі-Тіккі-Таві / Обкладинка О. М[аренкова?]. — Одеса: Державне видавництво України. «Одесполіграф». 1 Держдрук. ім. К. Маркса, 1928. — 28 с. — (Універсальна дитяча бібліотека; № 21). — Ціна 10 коп. — Тираж 10.000. — Печатка: Науково-педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. Штампи: Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35456/3467Рк

83. Ко Антоша. Павлушка: Віршоване оповідання для дітей / [Анатоль Гак]. — Харків: Державне видавництво України. Перша друкарня Державного видавництва України імени Г. І. Петровського, 1928. — 50 с. — Ціна 55 коп. — Тираж 7.000. — Печатка: Науково-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. — Штампи: Центральна Бібліотека для дітей та юнацтва. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35477/3488Рк

84. Кучмій Єв. Ленізація батьків: Дитяча п'єска на 1 дію. — Умань: Друкарня «Селянська правда», 1928. — 24 с. — Ціна 15 коп. — Тираж 1.000. — Штампи: Державна Публічна бібліотека УРСР.

736Бф

85. Нечуй-Левицький І. Вибрані твори / Упорядкував М. Плевако. — Харків: Державне видавництво України. Перша друкарня Державного видавництва України імени Г. І. Петровського, 1928. — 210 с. — Ціна 1 карб. — (Дитяча бібліотека української літератури за редакцією О. Попова та В. Арнаутова).

35498/3509Рк

86. Сетон-Томпсон Е. Літун Ч[исло] 2590 / Переклад з англійської мови Гр. З-ва [Г. Зайцева]. Зредагував О. Слісаренко. — Харків: Книгоспілка. Літ-друкарня Книгоспілки, 1928. — 32 с. — Ціна 9 коп. — Тираж 15.000. Печатка: Науково-дослідна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. — Штампи: Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35409/3420Рк

87. Сетон-Томпсон Е. Слідом оленя / Переклад з англійської мови Гр. З-ва [Г. Зайцева]. — Харків: Книгоспілка. Літ-друкарня «Книгоспілки», 1928. — 32 с. Ціна 9 коп. — Тираж 15.000. — Печатка: Науково-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту Педагогіки. — Штампи: Центральная Детская Библиотека. Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35410/3421Рк

88. Сетон-Томпсон Е. Темногрий Біллі: Історія одного вовка. Харків: Книгоспілка. Літ-друкарня «Книгоспілки», 1928. — 32 с. — Ціна 9 коп. — Тираж 10.000 пр. — Штампи: Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. Музей. Центральная Детская Библиотека.

Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35427/3438Рк

89. Слівіцький О. Зруйноване гніздо / Переклад з ХІ російського видання О. Василенка. — Харків: Державне видавництво України. Перша друкарня Державного видавництва України імени Г. І. Петровського, 1928. — 84 с.— Ціна 60+20 коп. — Тираж 5000. — Печатка: Науково-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту Педагогіки. — Штампи: Центральная Детская Библиотека. Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35461/3472Рк

90. Сосюра В. На вулиці. — Харків: Державне видавництво України, 1928. — 12 с.— Ціна 40 коп. — Штампи: Центральна бібліотека для дітей та юнацтва. Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35499/3510Рк

91. Тельє П. Франекова школа: Оповідання з життя гуцульського селянського хлопчика / Переклав Вар. Кириленко. Обкладинка О. М[аренкова?]. — Одеса: Державне видавництво України. «Одесаполіграф». 1 Держдрук. ім. К. Маркса, 1928. — 20 с.— (Універсальна дитяча бібліотека; № 13). — Ціна 7 коп.— Тираж 10.000. — Штампи: Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Київська філія Н.-Д. інституту педагогіки. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35454/3465Рк

92. Франко І. До світла / Іван Франко. Обкладинка О. М[аренкова?]. — Видання друге. — Харків: Державне видавництво України. Перша друкарня Державного видавництва України ім. Г. І. Петровського, 1928. — 32 с.— (Універсальна дитяча бібліотека, № 16). — Ціна 10 коп.— Тираж 10.000.— Штампи: Центральная Детская Библиотека. Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Київська філія Н.-Д. Інституту Педагогіки. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35482/3493Рк

93. Франко І. До світла / Художник [Микола] Мищенко. — Харків: Книгоспілка. Літ.-друк. Книгоспілки, 1928. — 32 с. — Ціна 9 коп. Тираж 15.000. — Штампи: Центральная Детская Библиотека. Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35508/3519Рк

94. Франко І. Ліси і пасовиська: Оповідання / Іван Франко. Художник [Микола] Мищенко. — Харків: Книгоспілка. Літ.-друк. Книгоспілки, 1928. — 32 с. — Ціна 9 коп. — Тираж 15.000. — Штампи: Центральная Детская Библиотека. Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35507/3518Рк

Зміст: Іван Франко. Ліси і пасовиська. Вівчар.

95. Франко І. Олівець. — Харків: Український Робітник. Друкарня «Укр. Робітник», 1928. — 32 с. — (Дешева бібліотека красного письменства; № 159). — Ціна 5 коп. — Тираж 15.160. — Печатка Бібліотека Науково-дослід. Ін-ту педагогіки. — Штампи: УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35481/3492Рк

96. Франко І. Як ченці дітей навчали (Schönschreiben) / Іван Франко. Обкладинка О. М[аренкова?]. — Друге видання. — Харків: Державне видавництво України. Перша друкарня Державного видавництва України ім. Г. І. Петровського, 1928. — 16 с. — (Універсальна дитяча бібліотека; № 17). — Ціна 5 коп. — Тираж 10.000. — Штампи: Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Київська філія Н.-Д. Інституту Педагогіки. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35483/3494Рк

97. Червоне слово: Читанка з української мови для єврейських трудових шкіл. Рік навчання 3-й / Упорядчики: Б. Міренський, М. Юр'єва, І. Заїка. — Харків: Всеукраїнська філія Центрального видавництва народів СРСР при Президії ВУЦВК'у. Держдрукарня «Харків-друк», 1928. — 100 с. — Тираж 6.000. — Печатка: Всенародня Бібліотека України в Києві.

2231

Зміст: Буря в ночі. Тихо в полі. Роман / Васильченко. Біля машини / Винниченко. Маленький помічник. Селянин і робітник. Перший раз / Т. Бордуляк. Кооператив. Кооперація. Базар. Думка незаможника. Комунари / Д. Бідний. На майдані / П. Тичина. Вони обідрані / О. Олесь. Господар республіки. Григорій Іванович Петровський. Влас Якович Чубар. Микола Олексієвич Скрипник. Дітям / Л. Волошка. Пісня революції. Ванькова допомога. Переліт пташок. Озимину сіють. Вітер носить, літає / О. Олесь. Замість рук. Річка замерзає. В-осени / Ц. Біліловський. Чоботар. Гудок. Учітеся, брати мої / Т. Шевченко. Роботящим рукам / Т. Шевченко. Зимньої ночі / С. Шелухін. Кривава неділя. До царя по хліб. Хай літають вітри. Карл Лібкнехт. Роза Люксембург. Інакше не може бути. Ленінові. В. І. Ленін. Як Ленін вартового вчив / Г. Лиздін. На смерть Ілліча. Перший раз на заводі. У вогняному пеклі. Тоді й тепер. Марш Червоної армії. Сашко / В. Різниченко. 1917 рік / Сосюра. У дні змагань. А Сестри... Сестри? / Т. Шевченко. Марійчині сльози. Пісня незаможниці. Як сталася Лютнева революція. Початок / В. Володимірський. Днів чудових довго ждати / В. Алешко. До нового життя / І. Баранкевич. Гірка доля кріпацька / Т. Шевченко. Сон кріпачки / Т. Шевченко. Геть царів / Т. Шевченко. З життя Т. Шевченка. Льодолом. На барикаді. Герої Паризької Комуни. На провесні. Гей виходьте із хат. Діти / Винниченко. У шахті / С. Черкасенко. Підземні роковини. Сашків кінець / С. Черкасенко. Азнафта / Г. Плискунівський. Лена / Д. Бідний. Як Петрик на аероплані літав. На змичку / М. Бурдун. Наше товариство. Ліс урятував. Пожежа. Роба / Переклав С. Т. Як Ленін / О. Громів. В країну майбутнього / М. Плевако. Вони / Г. Роле. Інтернаціонал малих ленінців / дівчинка-школярка. Перше Травня. Маївка. Інтернаціонал. Гей сіячі. Садок вишневий коло хати / Т. Шевченко. Дніпрові пороги. Лиман / І. Левицький. Соловейко. Світає / Т. Шевченко. Ів. Франко / М. Коцюбинський. Молода гвардія.

98. Чубук Г. Кубельце. Мал. А. Гербурт. — Харків: Книгоспілка. Літ-друкарня «Книгоспілки», 1928. — 12 с. — Ціна 22 коп. — Тираж 15.000. — Штампи: Київська Центральна Бібліотека для дітей та юнацтва; вул. Короленка, 24. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35446/3457Рк

1929

99. Баллантайн Р. Коральовий острів: Coral island / R. Ballantine. Переклала Н. Ткаченко-Ходкевич. Обкладинка роботи П. Жалка-Титаренка. Київ: Час. 10 друк. Трансдруку ім. Леніна, 1929. — 144 с. — Ціна 80 коп. — Тираж 5150 примірників. — Печатка: Науково-Педагогічна Бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту Педагогіки. Штампи: Центральная Детская Библиотека. Київська Центральна Дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35474/3485Рк

100. Біянкі В. На великому морському шляху: Повість для дітей / Обкладинку й малюнки зробив М. В. Алексеев. — Видання друге. — Київ: Державне видавництво України. Друкарня-літографія Держвидав України — У.А.Н., 1929. — 50 с. — Ціна 25 коп. — Тираж 7.000. — Печатка: Науково-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. — Штампи: Центральная Детская Библиотека. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35455/3466Рк

101. Біянкі В. Скажена пташка / Пер. М. В—ний [М. Вороний]. Малюнки та обкладинка Л. Гамбургера. — Київ: Державне видавництво України. Держтрест «Київ-Друк», 1-ша фото-літо-друкарня, 1929. — 20 с. — Ціна 15 коп. — Тираж 10.000. — Штампи: Центральная Детская Библиотека. Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35442/3453Рк

102. Буш В. Нечемне вороня / На українську мову перелицював Юра Шкрумеляк. Друге поправлене видання. — Львів: Накладом видавництва «Світ дитини». Друкарня ОО. Василян у Жовкві, 1929. — 52 с. — (Діточа бібліотека; кн. 4). — Печатка: Науково-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. Штампи: Академія наук УРСР Наукова Книгарня; Філія у Львові. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35421/3432Рк

103. Буш В. Уперте теля і другі смішні небелиці / Для українських дітей перелицював Юра Шкрумеляк. — Львів: Накладом видавництва «Світ дитини». Друкарня ОО. Василян у Жовкві, 1929. — 32 с. — (Діточа бібліотека; Кн. 93). — Печатка: Науково-педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. — Штампи: Академія наук УРСР Наукова книгарня у Львові. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35417/3428Рк

Зміст: Уперте теля. Надто вірний пес. Комедія на санках. Що нарobili дякові окуляри.

104. Верн Ж. Пливуче місто: Une ville flottante / Переклад Н. Б. — Київ: Державне видавництво України; Видавниче т-во «Час». 10 друк. Трансдруку ім. Леніна, 1929. — 143 с. — Ціна 75 коп. — Тираж 5.000.

Печатка: Науково-педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту Педагогіки. Штампи: Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35408/3419Рк

105. Верн Ж. Школа Робінзонів (L'école des Robinsons) / Переклад з французької мови Віктора Жюно. За редакцією М. Я. Івченка. Обкладинка роботи Мих. Орлова. — Київ: Видавниче т-во «Час». 10 друк. Трансдруку ім. Леніна, 1929. — 202 с. — Ціна 1 карб. 20 коп. — Тираж 4110 прим. — Печатка: Київська Центральна Робітнича бібліотека імени В. К. П. (б). Основний відділ. — Штампи: Науково-педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

106. Вовчок М. Інститутка / Для дітей скоротив [Андрій] Воронець. Малюнки худ. Арндта. — Харків: Український Робітник. Друкарня «Україн. Робітник», 1929. — 80 с.; іл. — (Дешева дитяча бібліотека). — 25 коп. — Тираж 20.180. — Штампи: Центральная Детская Библиотека. Київська обласна бібліотека для дітей і юнацтва. Київська центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35436/3447Рк

107. Вомслі Л. Страшний мамба / Лео Вомслі. З англійської мови переклали М. Рябова та Гр. Оберемок. — Харків: Державне видавництво України. Перша друкарня Державного видавництва України імени Г. І. Петровського, 1929. — 27 с. — Ціна 16 коп. — Тираж 15.000. — Штампи: Центральна Бібліотека для дітей та юнацтва. Київська філія Н.-Д. Інституту Педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35469/3480Рк

108. Воробкевич С. Безглуздів: Сміховинки / Сидір Воробкевич. Образки Віктора Цимбала. Видання друге. — Львів: Накладом видавництва «Світ дитини». Накладом Михайла Таранька. Друкарня ОО. Василян у Жовкві, 1929. — 84 с. — (Діточа бібліотека; Кн. 88). — Печатка: Науково-педагогічна бібліотека Дослід. Інституту Педагогіки. — Штампи: Академія наук УРСР. Наукова книгарня. Філія у Львові. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35413/3434Рк

109. Головка А. Інженери / Дереворитні ілюстрації Василя Касіяна. — Харків; Київ: Державне видавництво України. Держтрест «Київ-Друк», 1-ша друкарня, 1929. — 38 с. — Ціна 12 коп. — Тираж 10.000. — Печатка: Бібліотека Науково-дослід. Ін-ту педагогіки. Штампи: УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35504/3515Рк

110. Грен М. І. Чорний месник / Переклала Н. Янко-Триницька. — Київ: Видавниче т-во «Час». 10 друк. Трансдруку ім. Леніна, 1929. — 130 с. — Ціна 70 коп. — Тираж 4000. Штампи: Центральна Бібліотека для дітей та юнацтва. Київська філія Н.-Д. Інституту Педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35434/3445Рк

111. Грінченко Б. Дзвоник. — Друге видання. — Харків: Книгоспілка, 1929. — 16 с. — Ціна 6 коп. — Тираж 15.000. — Штампи: Київська дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Київська філія Н.-Д. Інституту Педагогіки. Музей. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35493/3504Рк

112. Дефо Д. Життя й дивні пригоди Робінсона Крузо / Даніел Дефо. Переробила й доповнила Е. І. Збарська. Малюнки Шарля Гранвіля. Обкладинка Л. Каплана. — Друге видання. — Київ: Державне видавництво України. Трест «Київ-Друк», 8-ма друкарня, 1929. — 177 с. — Ціна 95 коп. — Тираж 7.000. — Печатка: Науково-Педагогічна Бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту Педагогіки. Штампи: Центральная Детская Библиотека. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35416/3427Рк

113. Додж М. М. Срібні ковзанці / Мері Мепс Додж. Переклад М. Івченка. Обкладинка Б. Крюкова. — Київ: Державне видавництво України. Державний трест «Київ-Друк». 8-ма друкарня, 1929. — 216 с. — Ціна 1 карб. 40 к. (Палятурка 50 коп. Папка 20 коп.) — Тираж 5.000. — Печатка: Науково-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. — Штампи: Київська Центральна Дитяча бібліотека; вул. Короленка 24. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35441/3452Рк

114. *Дубас В.* В сільвасах Бразилії: Пригоди трьох молодих пролетарів. З російської мови переклав П. Воронин. Обкладинка Н. Соболя. — Харків: Книгоспілка. Літ-друкарня «Книгоспілки», 1929. — 64 с. — Ціна 10 коп. — Тираж 15.000. — Печатка: Науково-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. — Штампи: Центральная Детская Библиотека. Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35485/3496Рк

115. *Дуров В.* Гуска. Полохливість / Переклав К. О. Череповський. Малюнки та обкладинка С. Шор. — Видання друге — Київ: Державне видавництво України. 1-ша фото-літо-друк., 1929. — 16 с. — Ціна 25 коп. — Тираж 7.000. — Штампи: УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35478/3489Рк

116. *Записки Івася Крілика* / За французьким нарисом звіршував Юра Шкрумеляк. Худ. В. Цимбал. — Львів: Накладом видавництва «Світ дитини». Друкарня ОО. Василіян у Жовкві, 1929. — 20 с. — Печатка: Науково-педагогічна бібліотека Наук.-Дослід. Інституту педагогіки. Штампи: Академія наук УРСР Наукова книгарня Філія у Львові. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35466/3477Рк

117. *Зіян М.* Завдання. Малюнки / М[арк] Зіян. [Переклад?] Г. Коваленко. Художник О. М[аренков?]. — Ленінград: Книгоспілка. Литографія изд. «Лен. Правда», 1929. — 12 с. — Ціна 12 коп. — Тираж 15.000. — Штампи: Дитяча Бібліотека, Київський Ц. Р. К. «Сорабкоп», вул. Карла Маркса 3. Пересувний фонд Дитячої Бібліотеки К. Ц. Р. К., вул. К. Маркса 3. Центральна бібліотека для дітей та юнацтва вул. Короленка, 24. Музей. Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35512/3523Рк

118. *Іваницька М. В.* Злодій / Малюнки та обкладинка худ. М. Глухова. — Київ: Державне видавництво України. Держтрест «Київ-Друк». 1-ша фото-літо-друк., 1929. — 96 с. — Ціна 50 коп. — Штампи: Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. Центральна

Бібліотека для дітей та юнацтва. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35465/3476Рк

119. Кардиналовська Л. Вовк і Ральф / Малюнки та обкладинка Л. Гамбургер. — Київ: Державне видавництво України. Держтрест «Київ-Друк». 1-ша фото-літо-друк., 1929. — 20 с. — Ціна 25 коп. — Тираж 5.000. — Штампи: Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Музей. Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35505/3516Рк

120. Кез Д. Том з Мирної Долини: Повість з життя юних американців / Джон Кез. Переклад Б. Тенети. Мал. [Порфірія] Жалко-Титаренка. — Київ: Книгоспілка. Держтрест «Київ-Друк», 8-ма друк., 1929. — 64 с. — Тираж 5.000. — Печатка: Наукова-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. Штампи: Центральная Детская Библиотека. Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35430/3441Рк

121. Копиленко О. Дитина. — Харків: Український Робітник, 1929. — 15 с. — Ціна 3 коп. — Штампи: Київська філія Н.-Д. інституту педагогіки. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35501/3512Рк

122. Мамін-Сібіряк Д. Годувальник: З життя на Уральських заводах. — Одеса: Державне видавництво України. Друга Держдрукарня ім. Леніна, 1929. — 20 с. — Ціна 12 коп. — Тираж 10.000. — Штампи: Київська Центральна бібліотека для дітей та юнацтва; вул. Короленка, 24. Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35458/3469Рк

123. Мамін-Сібіряк Д. Мисливець Омеля / Малюнки худ. Л. Гамбургера. — Київ: Державне видавництво України. Держтрест «Київ-Друк», 1-ша фото-літо-друкарня, 1929. — 16 с. — Ціна 10 коп. — Тираж 10.000. — Печатка: Науково-педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. — Штампи: Центральная Детская Библиотека. Київська центральна дитяча

бібліотека; вул. Короленко 24. Музей. Київська Центральна Робітнича бібліотека ім. В.К.П.(б). УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35506/3517Рк

124. Мамін-Сібіряк Д. Приймак / Переклад П. Іванова. Дереворити С. Налепінської-Бойчук. — Харків; Київ: Державне видавництво України. Друкарня Державного Видавництва України — УАН, 1929. — 24 с. — Ціна 15 коп. — Тираж 10.000. — Штампи: Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35502/3513Рк

125. Маркович Д. У найми. — Друге видання. — Харків: Книгоспілка. Літ-друкарня «Книгоспілки», [1929?]. — 16 с. — Ціна 6 коп. — Тираж 15.000. — Печатка: Науково-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. — Штампи: Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35468/3479Рк

126. Матвіїв-Сибіряк В. В. Втеча: Повість для дітей. — Харків: Державне видавництво України. Перша друкарня Державного видавництва України ім. Г. І. Петровського, 1929. — 256 с. — Ціна 1 карб. 10 коп. — Тираж 7.000. — Штампи: Центральная Детская Библиотека. Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Київська філія Н.-Д. Інституту Педагогіки. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35411/3422Рк

127. Новим шляхом: Книжка для другого року навчання в сільській трудовій школі / О. Кутовий, І. Тишевський. — Москва: Центральне видавництво народів СРСР, 1929. — Ціна 1 карб. — 257+VII. — Тираж 15.000. — Печатка: Всенародня Бібліотека України в Києві.

2190

Зміст

1. Спогади про літо. До школи / М. Власенкова. Перший день у школі / З журналу «Ч. К.». Школяр / А. Тесленко. Роман / С. Васильченко. День улітку / П. Капельгородський. Що ми влітку робили. Пригода з коенем. Відьма. Черета / М. Чернявський. Гадюка / за Яковлевим. Перепілка / Н. Кононенко. Гроза /

В. Винниченко. Гроза в лісі / за Л. Толстим. Гроза / Б. Грінченко. Як я потопав / І. Левицький. На річці / М. Єфименкова. Урожай / М. Чернявський. Колоски / Г. Чупринка. Молоді помічники. Косарі / М. Щоголів. Ясла / за Гумілевським. Буян. Як я садка доглядав. Баштан / за Нечуй-Левицьким. Ціп / А. Алешко. Біля машини / В. Винниченко. Молотьба / Кизима.

2. Організація шкільного життя. Як ми собі лад дали. Правила для чергових. Як ми учком обирали.

3. На початку осені. Осінь / О. Олесь. У саду в-осені. Хто хвалиться / Л. Глібов. Легеньке завдання. Мідянка. Загадки про городину. Картопля. Буряки копають. Як буряк на село цукеркою повернувся. Капусту січуть.

4. Осінь. Осінь у селі / І. Франко. Осінь / І. Нечуй-Левицький. Озимину сіють. Трактор. У Радянському господарстві. Мірошник / Я. Щоголів. Пастушки. Прощання / Я. Щоголів. Осінь / Г. Чупринка. Хмари. Вітер. Осінній вітер / О. Олесь. Перелітні птахи. Осіння квітка / Г. Чупринка. Переліт качок. Осінь. В-осені / Біліловський. Із щоденника школярів / за Біляєвим. Висне небо сине / Я. Щоголів. Листопад / Я. Щоголів.

5. Охорона здоров'я. Правила санкомісії. Пошесть. Кір. Хора на осі / І. С. Чистота здоров'я береже. Івась усім надокучає. Заходи проти зарази. Сухарикова подорож.

6. Жовтнева революція. Жовтнева революція. До світового Жовтня. Все з-за панів. Оповідання кравця / Ф-ов. Пісня революції.

7. Готуйтесь до зими! Де їжак / Бикова. Буде тепло в нашій хаті / О. С. Одежа та взуття. Як сорочка на полі виросла / К. Ушинський. Оленчина хустка. Відкіля взялися мої чоботи. Чоботар / М. В. Наші овечки. Звідки взявся кожух / О. С.

8. Зима. Зима / Г. Мартоваг. Зимовий гість. Зимою / О. Олесь. Сивий майстер. Річка замерзає / М.-Сібір'як. На ковзалці. Сніг / О. Пчілка. Незадачливий їздець / І. Нажівін. Чотири бажання. Зима на селі. Надвірня робота / Ю. Будяк. Хатня робота / Ю. Будяк. У хаті-читальні / Тараховська. До знання / А. Панів. Як наші селяни кооператива заснували. Як ми взимку пташок годували. Зимовий сон рослин. Під снігом / Г. Чупринка. Дикі звірі взимку. У снігу. Зима / Леся Українка.

9. Звірі взимку. Взимку в лісі / Лаврентьев. Зайчики / О. Олесь. Облава на вовків. Вовки / С. Руданський. Як вовки вчать своїх дітей / Л. Толстой. Лисиця / за Сетон-Томпсоном.

10. Свійські тварини. На здоров'я корові / Т. Бордуляк. Хто воно. Як жилося корівці Мані у Горпини. Як ми воронька купували. Кінські заповіді. Клятий ворог худобі. Собака й дитина. Собака. Розумна кицька. Свійські тварини — помічники в господарстві / за Юницьким.

11. У місті. Як людина їздить. Вперше на залізниці. Що бачив Петрусь у місті. Трамвай. Автомобіль. У великому міському домі. Водогін. Як Петрик на аероплані літав. Невідісланий лист. Село і місто одна сила.

12. Свята та дні спогадів взимку. Володимир Ілліч Ленін. Сьогодні не з нами наш Вождь / В. Сосюра. Як ховали Леніна. Ленін вмер. Чого хотів Ленін. Ленін і діти. Хто такі піонери (Молоді ленінці). У молодих ленінців. Закони й звичаї піонерів. Заклик до юних ленінців. Дитячий інтернаціонал. Кривава неділя. До царя по хліб. Марш Червоної армії. Колись і тепер / М. А. За часів боротьби з білими.

13. Холодні й теплі країни. Ескімоси / Толстой. Олень. Тонеко та олені. Шість років серед Крижаного океану / Меч. Країна вічного літа / Горбунов. Верблюди. Лев та хлопчик / М. Загірня. Слони дають собі пораду / М. Загірня. Малпа карає собаку / М. Загірня.

14. На-провесні. Ой, не сійтесь, сніги. / О. Олесь. Свійські птахи. Свійські тварини. На-провесні. Весна прийшла / Б. Грінченко. Як хлопці старших учили. Чудне курча. Що робить Іванів батько в березні. Птахи — весняні гості. Теплий розсадник.

15. Революційні свята й дні спогадів на весні. День робітниці й селянки. Баба та онуки / За В. Чередниченковою.

Лютнева революція. Геть царів / Т. Шевченко. Селянин і робітник. Тарас Шевченко. Дитячі літа Тараса Шевченка. Заповіт / Т. Шевченко. Паризька Комуна. На барикаді / В. Гюго.

16. Весна та праця на весні. Подивись / Б. Грінченко. Прокинулись. В садку. Крига йде / В. Винниченко. Коваль / І. Франко. У колективі. З весняних днів / В. Щурат. Шпаки / Дніпрова-Чайка. Василева шпаківня. Поле весною. Весна йде / М. Вовчок. Погуляла вода. Робота на-провесні. Город. На-весні. Заклик / В. Чумак. Весняна праця. Що треба рослині, щоб прорости. Як сажати городину. Перша борозна / П. Горбенко. Гей, бики! / С. Руданський. Сівалка. Сіють / за М. Ч. Плодозмін. Машина в сільському господарстві. Чорний пар / за Чикаленком. Тиждень деревосадіння. Теплим ранком / Я. Щоголів. На весні / М. Вовчок. На лимані / Дніпрова-Чайка. Як росте капуста. Як хліб росте. Погода та підсоння.

17. 1-е травня. Свято Першого Травня. Селянин і робітник. Молода гвардія. Міжнародний гімн (Інтернаціонал) / переклад Вороного.

18. Серед природи. Вороги й друзі садків та городів. Як їжаки хазяйнують / О. Степовик. Черваки. Шпаки. Як одмінюються комахи. Метелик. Вороги. Гризуни. Жабенята. Карась. Мурашки. Доць / В. Винниченко. Пара. Як ходить вода. Рослини. Ластівка. Лопуцьки. Сіячі. Береза / О. Степовик. Як росте дерево. Що дають нам рослини. Сонце. Не лізь у горох, то не скажеш «ох». Два хлопчики / О. Олесь. Кузьмик і Семенко / М. Рильський. На пасіці. Теплий вечір / Т. Шевченко. Наш город. Чередник / Волошка. По гриби. На хуторі.

Ноти. Дитячий Інтернаціонал.

128. Паулі Е. Пригоди обиденки: Оповідання для дітей / Художник А. Р. — Харків: Державне видавництво України. Перша Друкарня Державного Видавництва України імені Г. І. Петровського, 1929. — 28 с. — Ціна 20 коп. — Тираж 5.000. — Печатка: Науково-педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. —

Штампи: Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35516/3527Рк

129. Підгірянкa М. Мати-страдниця: Образець із побуту українських виселенців в таборі у Гминді / Ілюстрував А. Манастирський. — Друге видання поправлене. — Львів: Накладом М. Матвійчука. Друкарня ОО. Василян у Жовкві, 1929. — 42 с. — (Золота бібліотека; вип. Третій; під ред. М. Матвійчука).

26281/24Дк

130. Пожежа Киціної хатки: Казка / Малюнки Б. Крюкова — Київ: Культура. Держтрест «Київ-Друк», 1-ша фото-літо-друкарня, [1929?]. — 12 с. — (№ 176). — Ціна 20 коп. — Тираж 30.000. — Штампи: Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35511/3522Рк

131. Романович-Ткаченко Н. Несподіваний землетрус / Наталя Романович-Ткаченко. Обкладинка та малюнки Т. Вільфарта. — Київ: Державне видавництво України. Держтрест «Київ-Друк». 1-ша фото-літо-друк., 1929. — 76 с. — Ціна 40 коп. — Тираж 10.000. — Штампи: Центральная Детская Библиотека. Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35443/3454Рк

132. Романівська М. Мурашина перемога: Казка / Малюнки та обкладинка роботи худ. П. Дейнека. — Київ: Культура. Держтрест «Київ-Друк», 1-ша фото-літо-друкарня, 1929. — 16 с. — Ціна 15 коп. — Тираж 6.000. — Штампи: Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35431/3442Рк

133. Сав'як І. С. Піонерський похід / Малюнки та обкладинка Б. Крюкова. — Київ: Державне видавництво України. Держтрест «Київ-Друк», 1-ша фото-літо-друкарня, 1929. — 24 с. — Ціна 30 коп. — Тираж 7.000. — Печатка: Науково-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. — Штампи: Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35439/3450Рк

134. Сетон-Томпсон Е. Маленькі дикуни / Сетон Томпсон. Переробила та скоротила Е. Збарська. Художник Н. Соболев. — Друге видання. — Одеса: Державне видавництво України. Друга держ. друкарня ім. Леніна, 1929. — 120 с. — Ціна 65 коп. — Тираж 10.000. — Печатка: Науково-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. — Штампи: Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35449/3460Рк

135. Свірський О. Рудько / Переклав П. Іванов. Обкладинка художника Б. Крюкова. — Київ: Державне видавництво України. Держтрест «Київ-Друк», 3-я друк., 1929. — 280 с. — Ціна 1 карб. 60 коп. — Тираж 5.000. — Штампи: Центральна бібліотека для дітей та юнацтва. Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Музей. Київська філія Н.-Д. інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35445/3456Рк

136. Сокирко Л. Волинь: П'єса на 2 дії й 2 картини для шкільної сцени / Лукаш Сокирко. — Харків: Державне видавництво України. Державний Трест «Харполіграф». Третя Друк. ім. Фрунзе, 1929. — 20 с. — Ціна 12 коп. — Тираж 5.000. — Штампи: Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35463/3474Рк

137. Стешенко О. Як Юрко подорожував на Дніпрі порогови / Малюнки Л. Гамбургера. — Київ: Державне видавництво України. Держтрест «Київ-Друк», 1-ша фото-літо-друкарня, 1929. — 86 с. — Ціна 65 коп. — Тираж 5.000. — Штампи: Центральная Детская Библиотека. Київська Центральна Дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Центральна Робітничка Бібліотека. Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35452/3463Рк

138. Стругацький І. Невільники (хінська повість) / Ілля Стругацький. Обгортка та ілюстрації худ. М. Глухова. Київ: Державне видавництво України; Культура. Держтрест «Київ-Друк», 8-ма друкарня, 1929. — 135 с. — Ціна 1 карб. — Тираж 5.000. — Штампи: Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Київська

філія Н.-Д. інституту Педагогіки. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35415/3426Рк

139. Сумний С. Ховраший реміз. — Харків: Книгоспілка. Літ-друкарня «Книгоспілки», 1929. — 16 с. — Ціна 3 коп. — Тираж 15.000. Печатка: Науково-педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. Штампи: УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35412/3423Рк

140. Тіхонов Н. Вамбері: Повість / Переклад М. Семенка. Обкладинка і малюнки Б. Крюкова. — Київ: Книгоспілка. Друк. Київської Філії «Книгоспілки», 1929. — 56 с. — Ціна 30 коп. — Тираж 5.000. — Штампи: Центральная Детская Библиотека. Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Музей. Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35457/3468Рк

141. Тодосів В. Петрусєва нова свиточка / Написав В. Тодосів. Малюнки Т. Москалевої. — Київ: Культура. Держтрест «Київ-Друк», 1-ша фото-літо-друкарня, [1929?]. — 12 с. — (№ 90). — Ціна 15 коп. — Тираж 15.000. — Штампи: Київська філія Н.-Д. інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35509/3520Рк

142. Троянкер Р. Сава-переможець / Малюнки О. Марєнкова. — Харків: Державне видавництво України. Перша Друкарня Державного видавництва України імени І. Г. Петровського, 1929. — 12 с. — Ціна 30 коп. — Тираж 10.000. — Штампи: Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35448/3439Рк

143. Уайльд О. Зоряний хлопчина / Переклав з англійської мови Михайло Лотоцький. Образки Віктора Цимбала. — Видання друге. — Львів: Накладом видавництва «Світ дитини». Накладня Михайла Таранька. Друкарня ОО. Василян у Жовкві, 1929. — 48 с. — (Діточа бібліотека; Кн. 1). — Печатка: Науково-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. Штампи: Академія наук УРСР, Наукова книгарня, Філія у Львові. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35407/3418Рк

144. Федорченко С. Нумо, хто кінець знайде? / Мал. Б. Крюкова. Малюнки виконано за редакцією Б. С. Бутника-Сіверського. Гравірував А. М. Розенберг. — Київ: Культура. Держтрест «Київ-Друк», 1-ша фото-літо-друкарня, [1929?]. — 15 с. — (№ 149). — Ціна 45 коп. — Тираж 10.000. — Штампи: УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

145. Фокс. Том Мартін / Мову зредагував Микола Гладкий. Малюнки Тамари Москалевої — Київ: Сяйво. «Київ-Друк». 6-та друк., 1929. — 36 с. — (Маленька ілюстрована бібліотека). — Ціна 25 коп. — Тираж 10.200. — Печатка: Науково-Педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки. Штампи: Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко 24. Музей. УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35443/3455Рк

146. Шакали та слон. Собака та півень / Малюнки Б. К[рюкова]. — Київ: Культура. Держтрест «Київ-Друк». 1-ша фото-літо-друкарня, [1929?]. — 10 с. — (№ 82). — Ціна 10 коп. — Тираж 30.000. — Штампи: УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

35475/3486Рк

147. Як горобчик свою рідню шукав / Переклав В. Тодосів. Малюнки Т. Москалевої. — Київ: Культура. Держтрест «Київ-Друк», 1-ша фото-літо-друкарня, [1929?]. — 12 с. — (№ 89). — Ціна 15 коп. — Тираж 15.000. — Штампи: УНДІП; Перевірено 1952 р. НДІП; Перевірено 1962 р. Перевірено 1981 р.

**Обкладинки
видань
та ілюстрації**

Львів, 1924, П. Ковжун [25]

Львів, 1924, П. Ковжун [26]

Харків, Київ, 1925 [27]

Харків, Київ, 1925 [30]

Київ, 1926 [37]

Київ, 1927, М. Алексеев [42]

Харків, 1927, М. Балясний [43]

Одеса, 1927, С. Гольдман [44]

Полтава, 1927 [53]

Харків, 1927, М. Мищенко [61]

Харків, 1927, М. Мищенко [62]

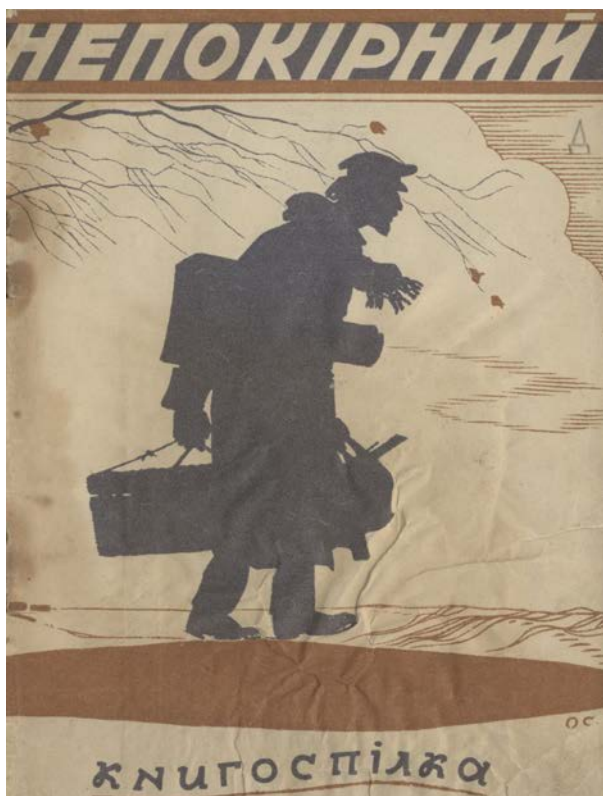
Львів, 1928, Е. Козак [64]

Львів, 1928, В. Цимбал [65]

Харків, 1928 [73]

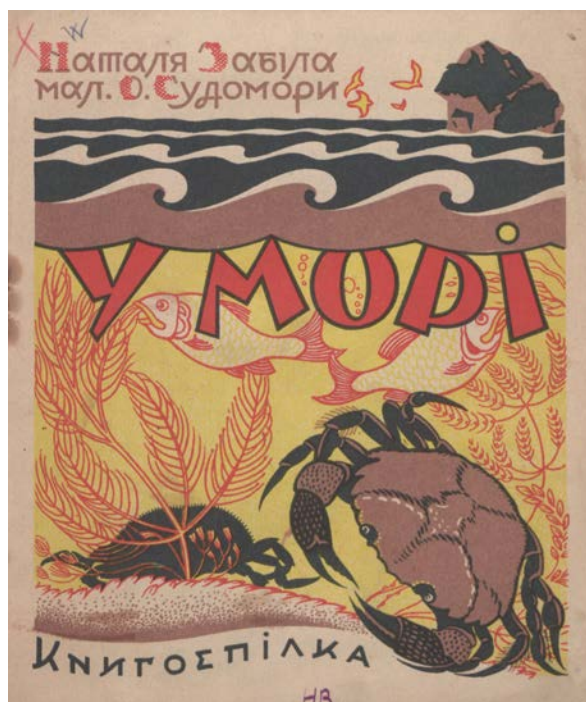
Харків, 1928, О. Судомора [75]

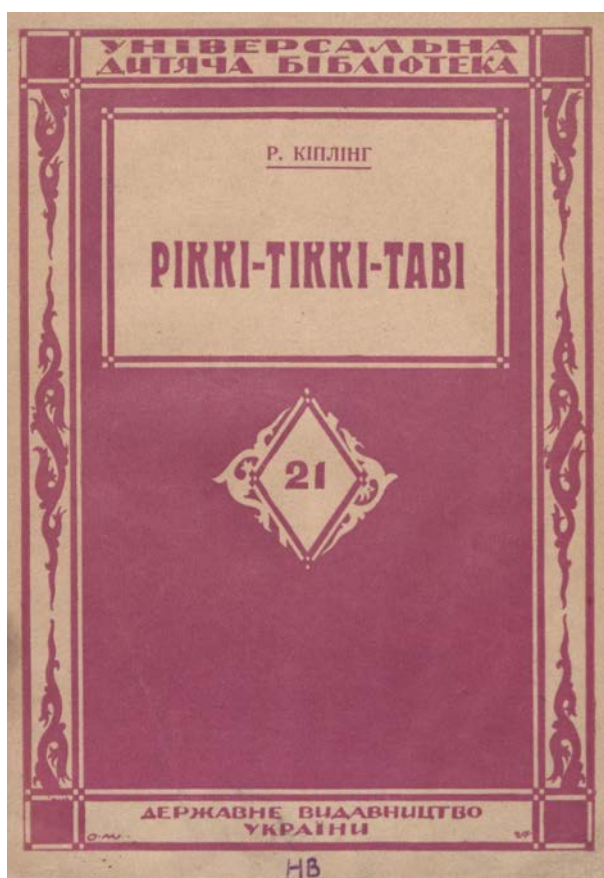
Харків, 1928, О. Судомора [77]

Харків, 1928, М. Погрібняк [78]

Харків, 1928, О. Судомора [79]

Одеса, 1928, О. Маренков? [82]

Харків, 1928 [83]

Харків, 1928 [87]

Харків, 1928 [88]

Харків, 1928, М. Мищенко [93]

Харків, 1928, М. Мищенко [94]

Харків, 1928, А. Гербурт [98]

Київ, 1929 [104]

Харків, 1929, Арндт [106]

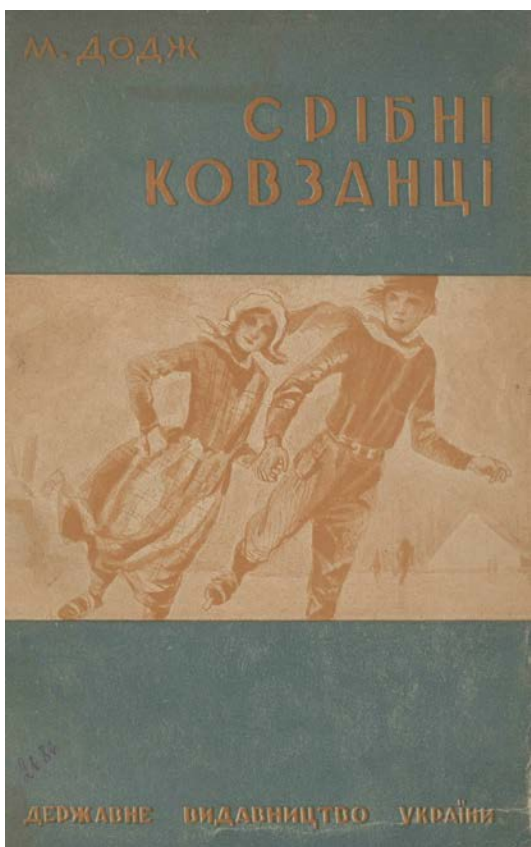
Харків, 1929 [107]

Київ, 1929 [110]

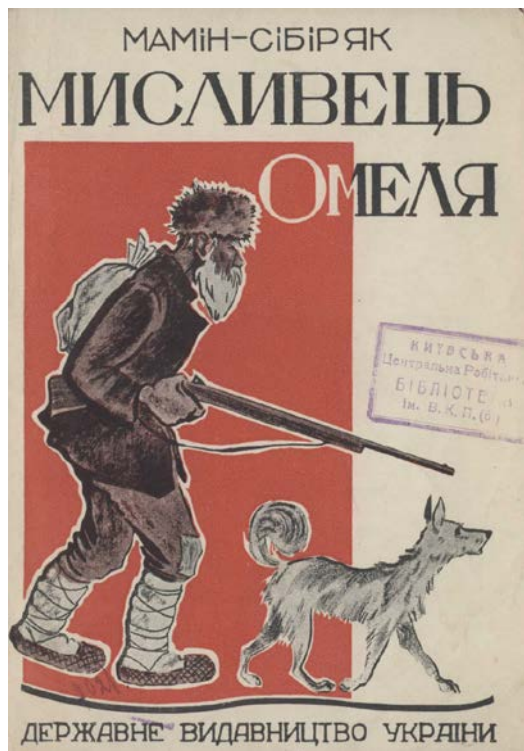
Харків, 1929 [111]

Київ, 1929, Б. Крюков [113]

Київ, 1929, Л. Гамбургер [119]

Київ, 1929, Л. Гамбургер [123]

Харків, 1929, А. Р. [128]

Київ, 1929, Т. Вільфарт [131]

Київ, 1929, Б. Крюков [135]

Харків, 1929, О. Маренков [142]

Київ, 1929, Б. Крюков [146]

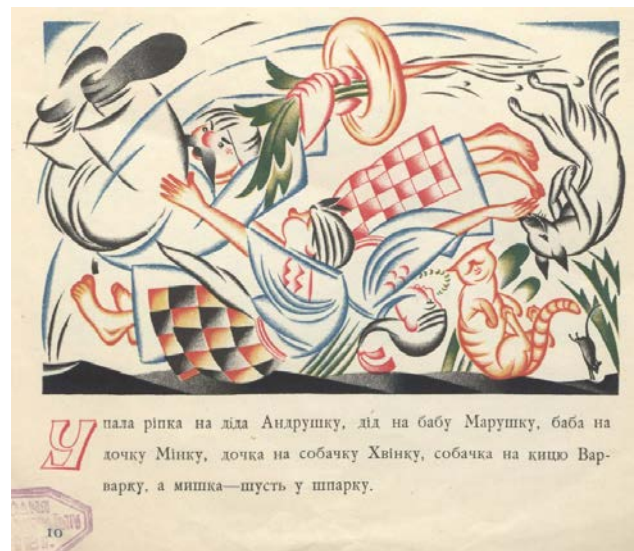
Львів, 1924, П. Ковжун [25]

Львів, 1924, П. Ковжун [26]

Харків, 1925, М. Погрібняк [31]

Київ, 1925, М. Алексеев [33]

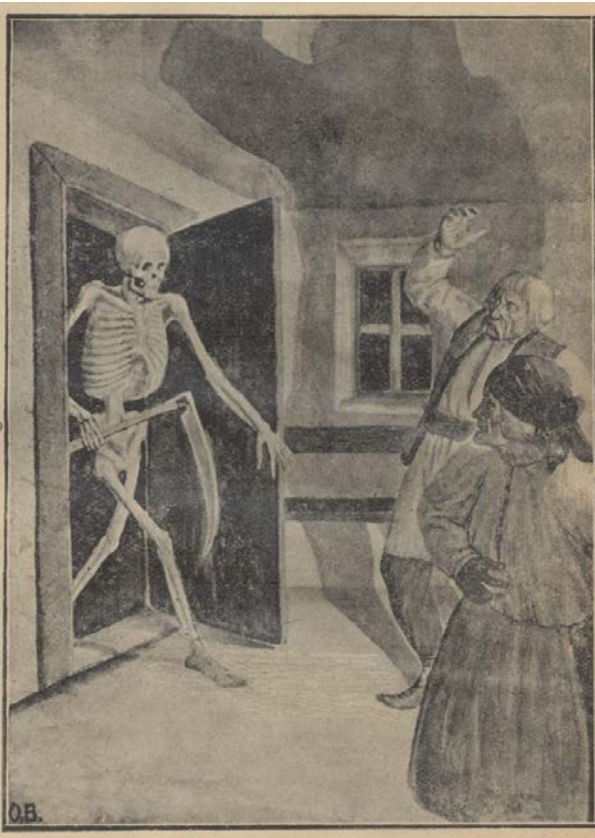

Харків, 1927 [41]

...Сокира рубонула, жалібно хряснула ціпка калинова... Вона кинулась до мачухи, цілувала їй руки, затуляла своїм тілом останні калинові стеблини...

Київ, 1927, П. Лапін [48]

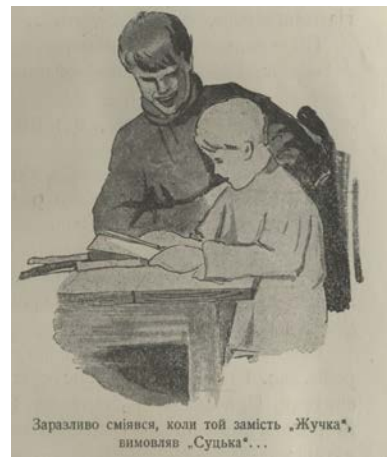
Львів, 1927, Ю. Вовк [50]

Львів, 1927, В. Цимбал [50]

Харків, 1927 [56]

Харків, 1928, *О. Маренков* [63]

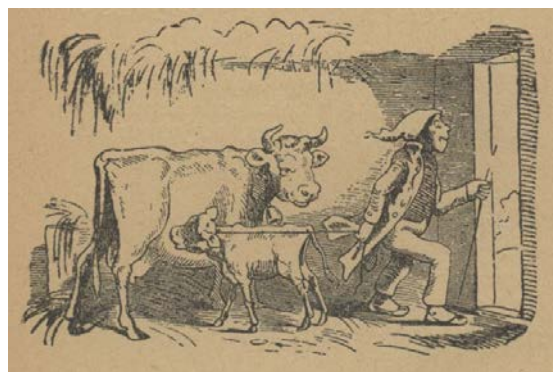
Харків, 1928, *О. Судомора* [77]

Харків, *А. Гербурт* [80]

Львів, 1929 [102]

Львів, 1929 [103]

Львів, 1929, В. Цимбал [108]

Харків, Київ, 1929, В. Касіян [109]

Київ, 1929, С. Шор [115]

Київ, 1929, М. Глухов [118]

Київ, 1929,
П. Жалко-Титаренко [120]

Харків, Київ,
С. Налепінська-Бойчук [124]

Львів, 1929, В. Цимбал [143]

Київ, 1929, Б. Крюков [144]

Видавничі марки

Видавництво «Світ дитини»

Накладня Михайла Таранька

Видавництво «Молода Україна»

Накладня української книгарні й антикварні

Видавництво «Рідна школа»

Державне видавництво України

Видавництво «Одесполіграф»

Видавництво
«Книгоспілка»

Видавництво «Рух»

Товариство «Час»

Видавництво «Сяйво»

Видавництво «Культура»

Видавництво
«Український робітник»

Анотовані показчики

Автори, редактори, упорядники

Андерсен Ганс-Крістіан (*дан.* Hans Christian Andersen; 1805—1875) — данський письменник, видатний казкар. Твори Г.-К. Андерсена перекладено 150-ма мовами світу. Перший переклад казки Андерсена («Гречка») українською мовою, виконаний поетом і літературним критиком Іваном Біликом (Рудченком), з'явився в Україні в 1868 р. — 12

Арнаутов Василь Олексійович (1881—1938) — український педагог, організатор дитячого руху в Україні, історик освіти. Середню освіту отримав у 3-й Одеській гімназії, вищу — на історичному відділенні історико-філологічного факультету Новоросійського університету (1899—1903). У 1917—1920 — один з активних борців за встановлення радянської влади в Україні. У 1921—1928 — у Харкові, де зосередився на адміністративно-педагогічній роботі. З 1929 жив в Одесі, де повернувся до педагогічної та наукової діяльності, читав лекції з історії, діалектичного матеріалізму, економіки в Одеському інституті народної освіти. Був ректором Одеського інституту народного господарства в 1928—1930. Автор та редактор підручників з мови та літератури. У 1920-х разом з О. Поповим редагував видання «Дитячої бібліотеки української літератури». Заарештований у листопаді 1937, а восени 1938 — розстріляний. — 55

Бабенко Григорій Олександрович (близько 1888 — після 1932) — український письменник, лікар. Закінчив Харківський університет (1911). У 1912—1922 працював у лікарнях Бердянського повіту. 1922 перевівся до Харківської робітничої поліклініки і завідував другою медичною дільницею. 1928 призначений завідувачем медичної дільниці у Пологах Запорізької області. 1927 видав повість «В тумані минулого», в якій скіфи зображені як протоукраїнське плем'я. 1929 написав історичну повість для підлітків «Люди з червоної скелі», 1931 — вийшла книга «Шляхом бурхливим», 1932 — пригодницьке оповідання «Ціна молодості». Консультувався із знавцем козацької історії Д. Яворницький, з яким листувався. — 40

Баллантайн Роберт Майкл (*англ.* Robert Michael Ballantyne; 1825—1894) — шотландський письменник вікторіанської епохи, автор пригодницьких повістей для юнацтва. — 99

Баско Сергій (?—?) — український письменник. У 1920-х писав дитячі п'єси й повісті: «На зміну», дитяча п'єса з життя робітничих дітей перед війною (1927), «Немає нашого дідуся», дитяча п'єса на 3 дії

(1926), «Омелько», дитяча повість (1928), «За всяку ціну», драма на 8 епізодів (1930). Подальша доля невідома. — 63

Берте Елі (*фр.* Élie Berthet; 1815—1891) — французький письменник-белетрист, автор численних історичних і пригодницьких романів-фейлетонів і драм. — 64

Біанкі Віталій Валентинович (рос. Бианки Виталий Валентинович; 1894—1959) — російський письменник, автор творів для дітей на науково-природничі теми. — 100, 101

Білоусенко О. (справжнє ім'я — Лотоцький Олександр Гнатович; ще псевдоніми і криптоніми: Лотоці, О. І. Подоляк, О. Липовецький, А. Б., А. Л. та ін.; 1870—1939) — український громадсько-політичний діяч, письменник. Закінчив Київську духовну академію (1896). У 1894 взяв участь в організації видавництва «Вік». Від 1920 мешкав у Відні, з 1922 у Празі, з 1929 у Варшаві. Автор казок для дітей «Пригоди Вовка неситого», «Зайчик-Побігайчик», «Лисичка-сестричка»; хрестоматії дитячої літератури «Вінок». — 65

Будяк Юрій Якович (справжє прізвище — Покос; інші псевдоніми і криптоніми: Пчела, Б. Ю., Ю. Б.; 1879—1942) — український письменник. Навчався у Київському політехнічному інституті (від 1912). Брав участь у війні бурів проти англійців (1899—1902) і допоміг утекти з полону майбутньому британському політикові В. Черчиллю. Вхід до Спілки селянських письменників «Плуг». Автор творів для дітей — збірок «Пан Базалей» (1911), «На вовка», «Стрільці-ловці» (1927), «Лелека здалека», «Загадочки-думочки», «Гриць-бешкетник» (1928), «Червоний мак» (1930) та ін. Заарештований у лютому 1935 (за вигаданим політичним звинуваченням). Засуджений на 5 р. виправно-трудових таборів. Звільнений 1940. Помер у Києві під час німецької окупації. — 41, 66, 67

Буш Вільгельм Гайнріх Крістіан (*нім.* Heinrich Christian Wilhelm Busch; 1832—1908) — німецький письменник, художник, карикатурист. Прославився творами, більш схожими на сучасні комікси, з послідовністю малюнків і підписами під ними. — 34, 68, 69, 102, 103

Васильченко Степан Васильович (справжнє прізвище — Панасенко; 1879—1932) — український письменник, педагог. Закінчив Коростишівську учительську семінарію (1898), навчався у Глухівському учительському інституті (від 1904). Учителював на Київщині та Полтавщині. Від 1905 — на Донбасі. 1920 подорожував із хоровою капелю «Думка» по Лівобережній Україні. 1921 працював вихователем і завідувачем дитячого будинку, 1922—1928 — викладач трудової школи

№ 61 у Києві. Писав твори для дітей та юнацтва (цикли «Крилаті слова», «Приблуда», «Голод», «Гості», «Авіаційний гурток», «Олив'яний перстень»). — 42

Верга Джованні (*італ.* Giovanni Verga; 1840—1922) — італійський письменник-реаліст, широко відомий романами й оповіданнями, які описують життя на Сицилії. Один із засновників і найяскравіший представник веризму — літературної течії останньої третини ХІХ століття в Італії. — 70

Верн Жюль Габріель (*фр.* Jules Gabriel Verne; 1828—1905) — французький письменник, автор пригодницьких романів, один із засновників жанру наукової фантастики. — 71, 72, 104, 105

Вільшенко Я. (справжнє ім'я — Лотоцький Антін Львович, ще псевдоніми і криптоніми: Ярослав Вільшенко, Вуйко Тонцьо, Я. Вко, Тото Долото, А. Бей, Лотан, Самособою не Руданський, А. Л., Л. А. та ін.; 1881—1949) — український громадський діяч, дитячий письменник, журналіст, видавець. Співпрацював із журналом «Світ дитини» (від 1919, Львів). Автор літературних обробок народних казок, легенд, історичних переказів, оповідань і повістей для дітей, зокрема «Цвіти з поля», «Наїзд обрив», «Казка про Шевчика», «Мандрівки Мишки-гризикнижки», п'єси «Коник-стрибунець» та ін. — 10, 34

Вовчок Марко (справжнє ім'я — Марія Олександрівна Вілінська, за першим чоловіком — Маркович, за другим чоловіком — Лобач-Кученко; 1833—1907) — українська письменниця. Автор історичних повістей і оповідань та казок для дітей («Кармелюк», «Маруся», «Невільничка», «Ведмідь», «Дев'ять братів і десята сестриця Галя» та ін.). — 73, 106

Волобуїв Павло Васильович (1900—?) — український педагог, письменник. У 1920-х — викладач Харківського інституту народної освіти, науковий співробітник Українського науково-дослідного інституту педагогіки. Серед наукових інтересів — краєзнавство у школі, педагогіка колективу й дошкільного виховання та ін.; автор п'єс для дітей. — 27

Вольф Фрідріх (*нім.* Wolf Friedrich; 1888—1953) — німецький драматург, письменник, публіцист, перекладач. У його творчому доробку — драми оповідання, вірші, байки, твори для дітей, публіцистика, праці з теорії театру. — 19

Вомслі Лео (*англ.* Walmsley Leo; 1892—1966) — англійський письменник. Українською у 1929 вийшов його твір «Страшний мамба» у перекладі М. Рябової та Гр. Оберемка. — 107

Воробкевич Сидір Іванович (псевдоніми: Данило Млака, Демко Маковійчук, Морозенко, Семен Хрін, Ісидор Воробкевич, С. Волох та ін.; 1836—1903) — український письменник, композитор, педагог, громадський і церковний діяч. Один із засновників (1869) товариства «Руська бесіда». Автор віршів для дітей («Рідна мова», «То наші любі, високі Карпати», «Веснянка», «Осінь»), циклу гумористичних оповідань про «дивні порядки і чудні звичаї» містечка Безглуздів та його «мудрих мешканців», об'єднаних спільним заголовком «Сміховинки». — 108

Воронець Андрій Іванович (? — після 1937) — український педагог. У 1920-х — викладач української мови і літератури Харківського педагогічного інституту, автор підручників для початкової школи, редактор видань для дітей. Заарештований 1937. За вироком особливо трійки при управлінні НКВС по Чернігівській області 29 вересня 1937 ув'язнений у виправну трудову колонію на 10 років. Подальша доля невідома. — 106

Гак Анатоль (справжнє ім'я — Антипенко Іван Якович; інші псевдоніми і криптоніми: Оса, Антоша Кю, Мартин Задека, Кю. А.; 1893—1980) — український письменник, журналіст. Член «Плугу» (1922). Навчався в Київському інституті народної освіти (1919—1920; не закінчив через хворобу). Писав у гумористично-комедійному стилі прозові та драматичні твори, поезію, вірші для дітей. 1933 через переслідування літературну діяльність тимчасово припинив. Під час гітлерівської окупації друкував статті в харківській газеті «Нова Україна». 1943 виїхав до Німеччини, пізніше — до США. — 83

Гиржель А. (?—?) — український педагог, мовознавець. У 1920-х жив і працював в Одесі. У 1926 вийшла його праця «Українська мова в бухгалтерії та статистиці. Термінологія і фразеологія» у співавторстві з Д. Рином. Автор книги «Дитяча абетка (казка)» (1927). — 44

Гладкий Микола Дмитрович (1885—1942?) — український мовознавець, поет. 1927—1930 — співробітник Інституту української наукової мови ВУАН, причетний до укладання кількатомного «Російсько-українського словника». втор та редактор словників і правописних праць з культури мови, стилістики, історії української мови. Жертва сталінського терору. Переклав з російської повість Марка Вовчка «Промітний Чміль» (1927). — 145

Головко Андрій Васильович (1897—1972) — український письменник, один із основоположників української радянської літератури. Оповідання А. Головко для дітей («Дівчинка з шляху», «Пилипко», «Товариші», «Червона хустина», «Інженери» та ін.) присвячені трьом

основним темам: становлення характеру дитини в умовах відкритого класового конфлікту; діти і суворя повоєнна дійсність — голод, розруха, сирітство; діти — «інженери» власної долі. — 28, 109

Грінченко Борис Дмитрович (псевдоніми та криптоніми: Василь Чайченко, Л. Яворенко, П. Вартовий, Б. Вільховий, Перекотиполе, Гречаник, Б. Г. та ін.; 1863—1910) — український письменник, педагог, лексикограф, літературознавець, етнограф, історик, публіцист, перекладач, громадсько-культурний діяч. Автор і видавець творів для дітей. — 1, 20, 45—49, 74, 75, 111

Дашкевич Михайло (псевдоніми: Клябука, Місяченько; 1875—1948) — український письменник, педагог. Закінчив учительську семінарію в Чернівцях (1899). Учителював у буковинських селах Ревно та Шепіт. У 1918—1933 був директором школи у Вашківцях. Друкувався з 1902 в чернівецьких газетах «Буковина», «Руська рада», альманасі «На шляху». Автор оповідань «Добре, що хоть разом», «Святий вечір», «Сліпець», «Гриць перед шибеницею», сценки для дітей «Маланка» (1922) та ін. — 11

Дефо Даніель (*англ.* Defoe Daniel; 1660—1731) — англійський письменник. один із основоположників європейського реалістичного роману. Перший вільний переклад-переказ на українську мову «Робінзона Крузо» Дефо під назвою «Робінзон Крузо. Повість поучительна для молоді» було здійснено у 1877 Орестом Авдиківським. — 76, 112

Дмитрієва Валентина Іовівна (*рос.* Дмитриева Валентина Іововна; 1859—1947) — російська письменниця. Найвідоміший твір — оповідання для дітей «Малюк та Жучок». — 4

Додж Мері Елізабет Мейпс (*англ.* Mary Elizabeth Mapes Dodge, 1838—1905) — американська письменниця і видавець книг для дітей. Її дитячу книжку «Срібні ковзанці» (1865) видано українською у 1929 (переклад М. Івченка). — 113

Донченко Олесь (Олександр) Васильович (1902—1954) — український письменник. Закінчив Лубенську гімназію (1919). Дебютував як поет 1918. Перша збірка — «Червона писанка» (1926). Проблеми виховання дітей у сім'ї, школі, підготовки юнацтва до дорослого життя, дружби порушені в повістях «Школа над морем» (1937), «Карафут» (1940), «Серце беркута» (1945), «Юрко Васюта» (1950), романі «Золота медаль» (1954). Автор творів для дітей. — 77, 78

Дубас Владас (1887—1937) — литовський літературознавець і письменник; на початку творчого шляху писав російською мовою. У 1929

українською вийшов його твір «В сільвасах Бразилії: пригоди трьох молодих пролетарів» (переклад Пр. Воронина). — 114

Дуров Володимир Леонідович (рос. Дуров Владимир Леонидович; 1863—1934) — російський дресирувальник, артист цирку, дитячий письменник. У 1929 українською опубліковано його твори «Гуска. Полохливість» у перекладі К. Череповського. — 115

Забіла Наталія Львівна (1903—1985) — українська письменниця, перекладачка. Закінчила історичне відділення Харківського інституту народної освіти (1925). Учителювала в Люботині та Харкові; працювала в редакції журналу «Нова книга», в Українській книжковій палаті. Від 1930 — на творчій роботі. У 1927 вийшла перша книжка для дітей — оповідання «За волю» та «Повість про Червоного звіра». Видавши 1928 віршоване оповідання для малюків «Про маленьку мавпу», Н. Забіла стає на шлях творення дитячої літератури. — 51, 79

Завадович Роман Михайлович (псевд. і крипт.: Роман зі Славної, Fortissimo, Роляник, Володимир Переяславець, Мих. Маморський, М. М.; 1903—1985) — український письменник, журналіст, редактор, педагог. Закінчив Львівський державний університет (1938). У 1939—1941 викладав українську мову та літературу в середній школі у Золочеві. Під час німецької окупації жив у Ремезівцях, співпрацював із журналом «Малі Друзі» (Краків—Львів). Співзасновник Об'єднання Працівників дитячої літератури (1947). 1949 емігрував до США. Автор виданих у Львові книг «Князь Марципан», «Рицар Лесь», «Серед ангелів» (1924), «Казка про царевича Івана», (1925), «Через файку» (1927), «На дворі царя Гороха» (1935), «Живий страхопуд», «Покарані калатки» (1936), «Пісня про княжу Україну» (1938), а також «Пригоди гномика Ромтомтомика» (Краків, 1940; Сідней, 1955; США, 1957; Торонто — Нью-Йорк, 1964; Чикаго, 1979), «Геть із чортиком», «Діва Марія допомогла» (Вінніпег, 1951) та ін. — 68, 69

Заянчківський Дмитро Пилипович (псевдонім — Заїнчківський; 1902—1943) — український педагог, літератор. У 1920-х учителював у с. Мончин, нині Погребищенського району Вінничини, де організував хату-читальню, хор, драмгурток. 1932 закінчив Київський інститут професійної освіти, навчався в аспірантурі. Учасник Другої світової війни, загинув у боях за Дніпро. Друкувався з 1925: п'єса «Тарасик» про Т. Шевченка, оповідання «Лютий ворог», повість «Біданівські школярі» вийшли окремими виданнями. Друкував також у пресі оповідання, нариси, статті з проблем розвитку української дитячої літератури. — 29

Іваницька М. В. (?—?) — українська письменниця. У 1920-х писала твори для дітей: п'єса «За пастухів», «Баламутка», «Який Сава — така і слава», оповідання «Злодій», збірка віршів та оповідань «Діти» (1928—1930). — 118

Іванченко М. (?—?) — автор адаптації пізнавальних оповідань для дітей російської письменниці О. Л. Бостром (1854—1906) «Дітям: Оповідання про природу і про життя людське» (1926) і читанки «Шлях перемоги» (1926). — 35

Кардиналовська Єлизавета Михайлівна (1900—1971) — українська письменниця, перекладачка, архітекторка, художниця-реставраторка. У 1919 працювала в редакції Кам'янець-Подільської газети «Червоний шлях». Публікувалася з 1925, окремими виданнями вийшло понад 20 книг. Писала вірші та оповідання для дітей: «Вовк і Ральф» (1927), «Бенц», «Поїзд», «Ганнуся і шкідники» (усі — 1929). Перекладала з російської і білоруської мов. 1934 літературну діяльність припинила у зв'язку з арештом другого чоловіка сестри — письменника С. Пилипенка. Надалі працювала архітектором-реставратором. — 119

Кароті Артуро (*итал.* Arturo Caroti; 1875—1931) — італійський письменник, соціаліст, один із засновників комуністичної партії Італії. З 1924 і до смерті жив у СРСР (Москва), займався зовнішньою торгівлею і активної літературною діяльністю, автор пригодницьких романів у стилі Ж. Верна і Е. Сальгарі — «Балон смерті», «Вбивці в жовтому», «Спадщина капітана Немо» та ін. — 52

Кез Джон Френсіс (*англ.* Case John Francis; 1876— після 1940) — американський письменник. Його твори виходили друком у США переважно у 1920-х. Нині ім'я письменника маловідоме. Українською твір Д. Кеза «Том з Мирної Долини: Повість з життя юних американців» було видано 1929 у перекладі Бориса Тенети. — 120

Кирилович Зенон Іванович (псевдонім — *Богдан Григорченко*; 1892—1944) — український видавець, перекладач, редактор серії «Бібліотека для української молодіжи» видавництва «Бистриця» (Коломия — Станіславів). — 3

Кіплінг Радьерд (*англ.* Joseph Rudyard Kipling; 1865—1936) — англійський поет і прозаїк. Відомий як творець дитячих казок про Мауглі, допитливе слоненятко, кішку, яка гуляє сама по собі, про відважного мангуста Рікі-Тікі-Таві та ін. У 1907 Кіплінг став наймолодшим лауреатом Нобелівської премії з літератури. Був нагороджений «за велику фантазію та зрілість ідей». Перше українське видання оповідань

про Мауглі з'явилося 1905 р. в перекладі Кирила Вербина (Кахникевича). — 2, 61, 81, 82

Копиленко Олександр Іванович (1900—1958) — український письменник, педагог. Закінчив Харківський інститут народної освіти. Учителював. Друкувався від 1920. У збірках оповідань «Сенчині пригоди» (1926), «Друзі» (1928) зображено почуття дружби. У книгах «Комашня» (1932), «У лісі» (1934), «Школярі» (1935), «Хата хлопчика-мізинчика» (1946), «Сонячний ранок» (1949) подав цікаві спостереження за природою і формуванням дитячої психіки. — 121

Короленко Володимир Галактіонович (1853—1921) — український письменник. Писав російською мовою. — 6

Королів-Старий Василь Костьович (справжнє прізвище — Королів, ще псевдоніми і криптоніми: В. Диканський, Старий Василь, Подорожний, П. Щур, Хуторянин Старий, В. Дикий, Amator, В. Д., Пий та ін.: 1879—1943) — український письменник, громадський діяч, видавець. У 1917 — співробітник київського видавництва «Час», а також перший редактором часопису «Книгарь» — першого критико-бібліографічного періодичного видання України. За час редагування опублікував на його сторінках 37 статей та відгуків на нові видання. Автор збірок казок «Нечиста сила», збірки п'єс-казок «Русалка-жаба» і «Лісове свято». — 22

Кутовий О. (?—?) — український педагог. У 1920-х — укладач читанок («Новим шляхом: Книжка для другого року навчання в сільській трудовій школі», Москва, 1929 — спільно з І. Тишевським). — 127

Лафонтен Жан де — (фр. Jean de La Fontaine; 1621—1695) — французький поет, байкар, родоначальник нового виду байки у світовій літературі. — 5

Левицький Модест Пилипович (псевдоніми і криптоніми: Виборний Макогоненко, Дід Модест, М. Пилипович, М. Рогаль, М. Л., М. П. та ін.; 1866—1932) — український письменник, лікар, педагог, перекладач. Автор оповідань для дітей («Петрусів сон», «Дві казки»). Знав польську, чеську, російську, єврейську, французьку, німецьку, італійську, англійську, а ще старогрецьку та латинську мови і перекладав з багатьох із цих мов. Для дітей переклав твір І. Топліс «Дарунки русалок» (1922). — 50

Лисецький Пилип (?—?) — український педагог. На початку 1920-х учителював у Золочеві, «Рідній школі ім. Бориса Грінченка» у Львові, укладав книги для дитячого читання. У статті «10 місяців праці на «Живій Книжечці» (1927) запропонував замінити читанки на

відповідні до віку дитини книги із шкільної бібліотеки, оскільки дійшов висновку, що читанка приглушує інтерес до читання книжок. У 1928 емігрував до Канади, де був одним із провідників українського робітничо-фермерського руху. Відомий у цій країні під прізвиськом Пилип Лисець. — 54

Лубенець Тимофій Григорович (1855—1936) — український педагог. Автор підручників і посібників для початкової школи, укладач читанок для дітей. — 16

Мамін-Сибіряк Дмитро Наркисович (рос. Мамин-Сибиряк Дмитрий Наркисович, справжнє прізвище — Мамін; 1852—1912) — російський письменник, автор творів для дітей. — 53, 122—124

Маркович Дмитро Васильович (1848—1920) — український юрист, державний і громадський діяч, письменник. Закінчив юридичний факультет Новоросійського університету в Одесі (1873). На поч. 1880-х переїхав до Херсона, де обійняв посаду товариша прокурора. На поч. 1900-х покинув державну службу. 1912 переїхав до Вінниці, де був гласним міської управи. У 1917 активний діяч політичного і громадського життя України. Заснував і редагував тижневик «Подільська воля». Член Української Центральної Ради, генеральний прокурор, з грудня 1917 — генеральний суддя Генерального суду УНР. У лютому-квітні 1919 — керуючий Міністерства юстиції у складі уряду С. Остапенка Директорії УНР. Автор оповідань для дітей. — 125

Маркуш Олександр Іванович (1891—1971) — кий педагог, письменник, видавець. Закінчив Учительську семінарію в Мараморош-Сигеті (1910) і одержав направлення на роботу в селище Тячів. У 1922—1939 рр. видавав і редагував журнал для учнів і молоді «Наш рідний край», додаток «Віночок для підкарпатських діточок», у яких головним завданням вбачав виховання молоді засобами етнопедagogіки. Написав понад 20 підручників: «Рідне слово», «Підручник української мови для угорських шкіл», «Нова Європа», «Далеким світом» та ін. — 18

Матвеев-Сибіряк Василь Васильович (псевдонім С. Гетман, 1885—1963) — російський письменник, проживав у Харкові. У 1929—1930 член редколегії журналу «Красное слово» (Харків; зараз журнал «Радуга»). Автор казок і творів для дітей. Українською мовою вийшли його повісті для дітей «Митька (Молоді паростки)» (1928) і «Втеча» (1929). — 126

Меженко Юрій Олексійович (справжнє прізвище — Іванов; 1892—1969) — український книгознавець, бібліограф, історик куль-

тури, літературознавець. Закінчив філологічний факультет Московського університету (1917). Член комітету із заснування та голова Ради бібліотекарів (перший директор, 1920—1922) Всенародної бібліотеки України при УАН. Директор Українського наукового інституту книгознавства (1922—1931). Як один з керманичів українського книгознавства зазнав цькування, унаслідок чого виїхав до Росії. Головний бібліотекар Державної публічної бібліотеки ім. М. Салтикова-Щедрина в Ленінграді (1934—1945). Директор Бібліотеки АН УРСР (1945—1948). З 1911 збирав колекцію «Шевченкіани» (понад 15 тис. одиниць зберігання). — 72

Миренський Борис (1871—1941) — український педагог єврейського походження. Один з укладачів читанки з української мови для єврейських трудових шкіл «Червоне слово» (1928). — 97

Нечуй-Левицький Іван Семенович (справжнє прізвище — Левицький; псевдоніми: Іван Нечуй, Іван Нечуй-Левицький; 1838—1918) — український письменник. До дитячого читання увійшли оповідання «Вітрогон», казка-легенда «Запорожці», дитячі різдвяні сценки «Попались» та ін. — 1, 85

Панченко Михайло Юрійович (1888—1938) — український політичний і громадський діяч, письменник, літературний критик. У 1919 — нарком освіти УСРР. У 1925—1929 — завідувач сектору підручників Державного видавництва УСРР. 1929—1933 — завідувач музейного сектору Інституту Тараса Шевченка Наркомосу УСРР. Один з організаторів та керівників асоціацій драматургів, сценаристів, кінематографістів УСРР. У 1933 заарештований, висланий на 5 років до м. Уральськ (Казахстан). Там у 1938 повторно заарештований і за постановою «особливої трійки» страчений. — 29

Паулі Євгенія Євгеніївна (?—?) — український біолог, педагог. У 1920-х — засновниця й перший завідувач біологічної лабораторії робітфаку Харківського медичного інституту. У співавторстві з О. Нікольським у 1929 видала підручник «Практичний курс біології». Авторка оповідання для дітей «Пригоди обиденки» (1929) та навчальної книги «Як спостерігати природу» (1929). На початку 1930-х — перший завідувач кафедри біології Сталінського медичного інституту (нині — Донецький національний медичний університет). У 1933—1936 — завідувач кафедри медичної біології Дагестанського медичного інституту (м. Махачкала, Росія). Подальша доля невідома. — 128

Пилипенко Сергій Володимирович (псевдоніми: Сергій Сліпий, Плугатар, Книгочій та ін.; 1891—1934) — український письменник,

педагог. У 1909 закінчив Першу київську гімназію. Вступив на історичний факультет Київського університету (відділ славістики), але в 1912 був виключений з університету за розповсюдження нелегальної літератури. У 1920-х — редактор «Бібліотеки селянина» — першої систематичної *серії* українського *красного письменства*, що виходила з 1923 спершу у видавництві «Шлях Освіти», а пізніше у видавництві «Плужанин». Видав 30 книжок оповідань і байок. Серед них збірки оповідань «Скалки життя» (1925), «Кара», «Під Черніговом» (1927), збірки байок «Байківниця» (1922), «Байки» (1927), «Свині на дубі» (1932), «Анекдоти старого редактора» (1933) та ін. В останні роки життя працював директором Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка. Унаслідок безпідставних звинувачень був репресований: заарештований у листопаді 1933, розстріляний у 1934. — 28

Підгірянка Марійка (справжнє ім'я Марія Омелянівна Ленерт, за чоловіком — Домбровська; 1881—1963) — українська поетеса, педагог. 1900 екстерном успішно склала іспити в учительській семінарії у Львові. Отримала диплом на право вчителювати в школі. Відтоді 40 років віддала шкільній роботі в селах Прикарпаття і Закарпаття та десятки років літературній діяльності. Більшість творів поетеса написала для дітей і про дітей. — 129

Плевако Микола Антонович (1890—1941) — український бібліограф, літературознавець, педагог. Закінчив історико-філологічний факультет Харківського університету. Перетворивши 1917 2-гу Харківську гімназію на 1-шу Українську гімназію ім. Б. Грінченка, став її першим директором. Із 1921 — професор Харківського інституту народної освіти. 1926—1933 — дійсний член Інституту літературознавства ім. Т. Шевченка, очолив кабінет бібліографії. У 1920-х. в упорядкуванні М. Плевако виходили твори Б. Грінченка, Л. Глібова, П. Мирного, І. Нечуя-Левицького. Щоб врятуватись від тотальних репресій, симулював психічну хворобу, однак у травні 1938 був заарештований, отримав 5 років вільного заслання. Убитий за нез'ясованих обставин у станиці Вишньовка (нині селище Аршали Акмолінської обл., Казахстан). — 20, 85

Попов Олександр Іванович (1891—1958) — український педагог, громадський діяч. 1909 закінчив 2-гу Харківську гімназію, історико-філологічний факультет Харківського університету (1915). Педагогічну діяльність розпочав 1916 в гімназіях Харкова, очолював гімназію ім. Б. Грінченка (1919—1921). Перший декан факультету соціального виховання Харківського інституту народної освіти (1921), організатор і перший директор Українського науково-дослідного інституту педагогі-

ки (УНДІП, 1926). Один з основних авторів «Декларації соціального виховання НКО» (1920), посібників «Порадник соціального виховання» (1921, 1925), редактор збірників для дітей. У 1920-х разом з В. Арнаутвим редагував видання «Дитячої бібліотеки української літератури». За німецької окупації очолював Раду Українського товариства «Промісвіта» (1941—1943). У лютому 1943 в Києві висвячений у диякони, служив вікарним священиком в Андріївській церкві. Емігрував до Німеччини, а у 1950 — до США. — 55

Прус Болеслав (пол. Bolesław Prus, справжнє ім'я — Александер Гловацький; 1847 — 1912) — польський письменник. Автор оповідань про дітей («Аптек», «Гріхи дитинства», «Анелька», «Пригоди Стася» й ін.), у яких особливу увагу Пруса привертає можливість показати дитяче сприйняття світу, розкрити дитячу психологію. — 57

Різниченко Володимир Васильович (псевдоніми: Гайд (скорочено від Гайдамака) та Велентій; 1870—1932) — український геолог, поет і художник. Закінчив Ніжинську гімназію (1891) та природничий відділ фізико-математичного факультету Харківського університету (1896). Літературну діяльність розпочав у 1890-х. Дійсний член ВУАН (1929). На початку 1930-х очолював Науково-дослідний геологічний інститут АН УРСР. У 1923 В. Різниченко подав до Секції охорони природи сільськогосподарського Наукового комітету України доповідну записку щодо заснування Шевченківського заповідника. Проект ученого було підтримано і в 1925 відкрито Канівський музей-заповідник «Могила Т. Г. Шевченка» і літературно-меморіальний музей біля Канева. Благородна ідея В. Різниченка була втілена в життя на віки. — 36

Романівська Марія Михайлівна (1901—1983) — українська дитяча письменниця, сценаристка. Закінчила Зіньківську жіночу гімназію (1918). З 1921 у Харкові, співробітниця газети «Вісті». З 1927 працювала в Києві в організації кінематографії. У 1932 повертається до Харкова і працює редактором Союзу кінохроніки, потім переходить на творчу літературну роботу. Після 2-ї світової війни у Харкові очолила секцію дитячої літератури Харківського відділення Спілки письменників України. Авторка збірок казок, оповідань, фейлетонів: «Мурашина перемога» (1927), «Напровесні» (1927), повістей «Марійка» (1930), «Загнуздані хмари» (1936) та ін. — 132

Романович-Ткаченко Наталя Данилівна (справжнє прізвище — Краєвська; 1884—1933) — українська письменниця, громадсько-політична діячка, перекладачка. Навчалась у Златополі (тепер Новомиргород) та Києві, закінчувала освіту в Чигирині. Була членом спілки селянських письменників «Плуг». З 1923 друкувалася в журналі

«Червоний Шлях». Окремо вийшли такі її твори: збірка оповідань «Життя людське» (1918), повісті «Чебрець-зілля» (1928) та «Зінькова зірка» (1929), збірка оповідань «Несподіваний землетрус» (1929). На перекладах зосередилась наприкінці 1920-х: переклала великі твори класиків світової літератури, з англійської — Томаса Майна Ріда, Р. Баллантайна, з французької — Еміля Золя, Жюльєр Берна, Октава Мірбо та ін. — 131

Свірський Олексій Іванович (рос. Свирский Алексей Иванович; 1865—1942) — російський письменник. Народився в Житомирі, де жив до 12 років. Автор повісті «Рудько», яка вийшла в українському перекладі П. Іванова у 1929 р. — 135

Сейфуліна Лідія Миколаївна (1889—1954) — російська радянська письменниця і журналістка, бібліотекар. — 58

Сервантес, Мігель де (ісп. *Miguel de Cervantes Saavedra*; 1547—1616) — іспанський новеліст, драматург і поет, класик світової літератури. Повсюдно відомий, передусім, написанням твору «Дон Кіхот», який багато критиків називають першим сучасним романом та одним із найкращих творів світу. Перший український переклад — скорочений віршований переспів «Дон Кіхота» Сервантеса зробив І. Франко («Дзвінок», 1891, № 2—7, 9, 11—23). У 1924 та 1925 двома книгами у львівському часописі «Молода Україна» виходить скорочений переказ твору для молоді, зроблений А. Лотоцьким під назвою «Високодумний лицар Дон Кіхот із Манчі» у серії «Бібліотека «Молодої України». — 24, 32

Сетон-Томпсон Ернест (англ. Ernest Evan Thompson Seton; 1860—1946) — канадський письменник шотландського походження, художник-аніمالіст, один з ідеологів і натхненників скаутського руху. — 37, 86—88, 134

Слівицький Олексій Михайлович (рос. Сливицкий Алексей Михайлович; 1850—1913) — російський письменник, педагог. Автор творів для дітей «Зруйноване гніздо», «Новачок», «Дядько Квасов», «Лисиця Патрикіївна», які неодноразово перевидавалися. — 89

Слісаренко Олекса Андрійович (справжнє прізвище — Снісар; 1891—1937) — український письменник, перекладач. З 1924 мешкав у Харкові, головний редактор видавничого відділу «Книгоспілки». Автор віршів і оповідань для дітей. Переклав твір Р. Кіплінга «Котуко. Повість із ескімоського життя» (1928). Розстріляний 3 листопада 1937 в Карелії (урочище Сандармох). — 86

Сосюра Володимир Миколайович (1898—1965) — український поет-лірик. Виступивши з творами для дітей ще у 1920-ті (вірш «На вулиці» виданий окремою книжечкою, 1928), більшу частину віршів для маленьких читачів написав у повоєнні часи (збірки «Травнева пісенька» (1950), «Весняний цвіт» (1952), «Моя онученька» (1960). — 90

Стешенко Оксана Михайлівна (уроджена Старицька; 1875—1942) — українська письменниця, перекладач, педагог. Донька Михайла Старицького, дружина Івана Стешенка. Навчалася в гімназії Людмили Ващенко-Захарченко. За Директорії — голова дитячих притулків департаменту позашкільної освіти, у 1919—1923 працює в Українському Червоному Хресті. Її дитяча читанка «Рідні колоски» з найкращими творами українського письменства витримала чотири видання (1917, 1918, 1923, 1924). Авторка творів для дітей «Як Юрко подорожував на Дніпрі порогою» (1929), «Герої зв'язку» (1930). — 137

Стругацький Ілля (?—?) — український письменник. У 1920-х писав твори для дітей: «Невільники», «Геть вайквотів» (1928). — 138

Сумний Семен Макарович (справжнє прізвище — Угрюмов; 1897—1960) — український письменник, педагог. Закінчив Херсонський інститут народної освіти (1924), працював у школах та в редакціях часописів. У 1928 працював у газеті «Комуніст» (Харків). Член літературної організації «Плуг», автор близько 20 збірок оповідань, повістей і нарисів, зокрема оповідання для дітей «Ховраший реміз» (1929). — 139

Суховерська Оксана Степанівна (1891—1977) — український педагог, учителька гімнастики в середніх школах Львова, практик і теоретик шкільної гімнастики, особливо жіночої. У 1914 склала іспит з гімнастики у Львівському університеті, отримавши диплом учителя гімнастики («руханки»), який давав можливість викладання в середніх школах. Була досвідченим педагогом, постановником театральних шкільних вистав, ініціатором спортивних змагань. Одна з перших українських фахівців, що спеціалізувалася на жіночій гімнастиці та ритміці. З 1944 по 1958 — викладач ритміки в Державній музичній при Львівській консерваторії (тепер Львівська середня спеціалізована школа ім. С. Крушельницької). Автор теоретико-методичних праць з проблем фізичного виховання («Рухові забави й гри з мелодіями й примівками», «Роля жінки у фізичному вихованні», «Ритміка» у 2-х томах та ін.). — 23

Терье Андре (*фр.* André Theuriet; 1833—1907) — французький письменник. Українською мовою в 1927 видано його оповідання «Люлька» (перекладач Аркадій Любченко). — 59

Титаренко Сергій Григорович (1889—1976) — український видавець, журналіст. Співробітник і секретар редакції педагогічних журналів «Світло» (1910—1914) та «Вільна Українська Школа» (1917—1919), співзасновник видавництва «Криниця» (1912—1914 та 1917—1920), завідувач Київського Державного Видавництва України, головний редактор видавництва «Книгоспілка» (1924—1927), член правління видавництва «Слово» (1922—1926). Автор книг для дітей: «Дитяча розвага» (1917, 1918), читанки «Наша стежка». — 7

Тихонов Микола Семенович (рос. Тихонов Николай Семёнович; 1896 —1979) — російський письменник. Його повість «Вамбері» про історію життя угорського лінгвіста та мандрівника Германа Вамбері вийшла 1929 в українському перекладі М. Семенка. — 140

Тишевський І. (?—?) — український педагог. У 1920-х — укладач читанок («Нове село: Читанка для українських шкіл та гуртків малописьменних РСФРР», Москва, 1928, «Новим шляхом: Книжка для другого року навчання в сільській трудовій школі», Москва, 1929 — спільно з О. Кутовим). — 127

Ткаченко Данило Оксентійович (псевдоніми: Данило Пісочинець, Гордієнко, Гордієнко Данило, Пісочинець, Пісочинець Д.; 1862—1932) — український письменник, педагог. Автор оповідань для дітей. — 60

Товпліс Грація (англ. Sophia Grace Toplis; 1858—1945) — англійська письменниця, автор п'єс для дітей («Дарунки русалок», «П'ять Юрїїв», «12 ночей», «Неприсутній професор», «Новітній Мідас», «Тристалітній князенко» та ін.). — 15

Тодосів В. (справжнє ім'я — Химерик Василь Феодосійович; 1892 —1937) — український юрист, громадсько-політичний діяч, письменник. Навчався в Київській духовній семінарії та Варшавському університеті. Після встановлення радянської влади з 1919 по 1922 працював редактором у видавництвах «Основа» та «Книгоспілка». З травня 1925 — випусковий коректор у Київському відділенні Державного видавництва України. З 1917 по 1930 опублікував ряд дитячих книг під псевдонімом В. Тодосів («Петрусєва нова свиточка», 1929 та ін.). Репресований 1937, розстріляний 1938. — 141, 147

Троянкер Раїса Львівна (1908—1945) — українська поетеса, журналістка. Закінчила семирічну школу, вчилася в кооперативній профшколі, працювала в цирку. Перша публікація датована 1925 (вірш «У великому Китаї»). Член спілки селянських письменників «Плуг». У 1928 у видавни-

цтві «Плужанин» вийшла перша збірка віршів «Повінь». Авторка твору для дітей «Сава-переможець» (1929). — 142

Уайльд (Вайлд) Оскар (повне ім'я — Оскар Фінгал О'Флагерті Вілс Вайлд, англ. Oscar Fingal O'Flahertie Wills Wilde; 1854—1900) — ірландський поет, драматург, письменник, есеїст. Писав англійською мовою. Автор оповідань та казок для дітей. — 143

Українка Леся (справжнє ім'я — Лариса Петрівна Косач-Квітка; 1871—1913) — українська письменниця, перекладачка, культурна діячка. Вірші Лесі Українки «На зеленому горбочку», «Вишеньки», «Літо краснее минуло», «Мамо, іде вже зима», «Колискова», казки «Метелик», «Біда навчить», «Лелія» та інші ввійшли до золотого фонду української дитячої літератури. — 17

Федькович Осип Юрій Адальбертович (повне ім'я та прізвище — Осип Домінік Гординський де Федькович; псевдоніми: Гуцулневір, Юрій Коссован, О. Ф. та ін.; 1834—1888) — український письменник. Брав активну участь у творенні дитячої літератури. Його перу належать написані за фольклорними мотивами казки («Чортівська бочка»), дотепні байки («Горда качка», «Медвідь на пасіці»), сміховинки («По щирості»). Під назвою «Бідолашка» Федькович дав своє прочитання казки В. Гауфа «Маленький Мук». Написав цілу низку дитячих поезій («Вороний», «До школи», «Учіться» та ін.), казок («Золота кісочка», «Голодний чорт», «Від чого море?» та ін.). Також писав для дітей фразки — гумористичні твори типу жартівливої бувальщини — та придибашки, тобто анекдоти. — 13

Фенелон Франсуа (повне ім'я — Франсуа де Саліньяк маркіз де ля Мот Фенелон, фр. François de Salignac de La Mothe-Fénelon; 1651—1715) — французький письменник, педагог. Автор байок для дітей. — 14

Франко Іван Якович (один із псевдонімів Мирон; 1856—1916) — український письменник, поет, публіцист, перекладач, учений, громадський і політичний діяч. Літературний доробок І. Франка для дітей представлений віршованими казками, художніми обробками народних казок та оригінальними авторськими літературними казками («Ріпка», «Киця», «Суд Святого Миколая», «Лис Микита», «Абу-Касимові капці», «Коваль Бассім», збірка «Коли ще звірі говорили» та ін.), а також оповіданнями про школу та дітей з автобіографічними мотивами («Малий Мирон», «Під оборогом», «Мій злочин», «Грицева шкільна наука», «Отець-гуморист», «Гірчичне зерно» та ін.). — 8, 25, 26, 33, 92—96

Худяк Василь Тимофійович (1903—1938) — український письменник, педагог. Належав до літературної організації «Плуг». У 1928 — директор харківської залізничної школи-семирічки № 8. Перше оповідання «На машині» надрукував 1922. Окремо вийшли збірки оповідань: «Переможці степу» (1925), «У полі боротьби» (1926), «Паровоз гуде» (1929), «Упоперек рейок» (1930), п'єси: «Ворожка» (1925), «Терешко-коровник» (1925). Репресований у 1938. — 39

Чепіга (Зеленкевич) Яків Феофанович (1875—1938) — український педагог, психолог, громадський діяч. У 1898 закінчив Новобузьку вчительську семінарію. Вчителював на Донбасі. З 1918 жив у Києві, викладав у вищих навчальних закладах. Дописувач журналу «Вільна українська школа» (1917—1920). У 1926 переїхав до Харкова, де працював в Українському науково-дослідному інституті педагогіки УРСР (1928—1934). Автор праць із проблем морального і трудового виховання, методичних посібників і підручників з української мови й арифметики для початкової школи. Редактор видавничої серії книг для дітей «Дитяча бібліотека за редакцією Я. Чепіги». Заарештований 1937. Помер 22 серпня 1938 в засланні. — 53, 58

Чередниченко Варвара Іванівна (1896—1949) — українська письменниця, перекладачка, педагог, упорядник видань для дітей у 1920-х. У 1913—1916 навчалась у Фребелівському жіночому педагогічному інституті. Почала друкуватись у 16 років. Її знаменита збірка «Дзелень-бом!» — найперша книжечка для дошкільнят, (перевидавалася шість разів і довго служила читанкою в молодших класах). 1917 працювала в Полтаві в Педагогічному бюро губернського земства. 1922 стала членом літоб'єднання «Плуг». До 1923 перебувала на адміністративній службі в Наросвіти Полтави, Наркомосі в Харкові та Держвидаві України. Авторка дитячих оповідань «Трохим», «Пошуткував», «Зшиток Софії Соняшник за 1905 рік», «Три казочки» та ін. Перекладацький доробок В. Чередниченко — переклади з осетинської, грузинської та західноєвропейських мов. 1926 побачили світ 4 західноєвропейських оповідання в її перекладі: «Мудрий план Ї-Чин-Гоу» та «Хінчук» Дж. Лондона, «Джек Скоттенс» К. Едшміда, «Винахід професора Д.» Густава Майрінка. У 1929 — оповідання «Маленька Юдита» ірландського поета, прозаїка Дж. Мура, роман «Мавріцієва справа» німецького письменника єврейського походження Я. Вассермана та ін. — 7

Чубук Григорій (?—?) — український письменник. У 1920-х писав невеликі віршовані дитячі твори. У 1928 побачили світ книги «Кубельце» (мал. А. Гербурт) та «Бур'яни» (мал. О. Судомори). — 98

Перекладачі

Антонович А. (?—?) — перекладач. У доробку переклад з польської оповідання «Михалко» (Книгоспілка, 1926) та «Антек Будівник» (Сяйво, 1929) Б. Пруса. — 57

Бутович Тамара (1882—?) — українська поетеса, перекладачка. Закінчила Маріїнську жіночу гімназію у м. Кам'янці-Подільському (1901). Переклала з французької роман Ж. Верн «500 Бегуминих мільйонів» (1928). — 72

Вишнівська М. (?—?) — українська перекладачка. Перекладала із західноєвропейських мов: роман Л. Буссенара «Гвіанські втікачі», оповідання Д. Лондона «Тисяча дванадцяток», Гі де Мопассана «Бурлака», Дж. Верга «Таврований рудий», Дж. Лоуренса Мотта «Срібляста лисиця» (всі — 1928). — 70

Вороний Микола Кіндратович (псевдоніми і криптоніми: Арлекін, Віщий Олег, Номо, Sirius, Кіндратович, Микольчик, М. В., К-ич М., М-У-ко та ін.; 1871—1938) — український поет, журналіст, театрознавець, перекладач. Автор віршів для дітей («Сніжинки», «Сонце заходить», «Мій садок» та ін.). — 101

Воронин Прохор Данилович (псевдоніми і криптоніми: П. В-н, Т. Р. У-на, Про-Хор, Ворон-Вороніцький, П. Голота, П. Данилович, М. Зоря, П. Нетяга, В. Прохор, Прохорець, Хор-Про, Запінний Цвіргун, Corvus albus; 1885—1940) — український письменник, журналіст і педагог. Був членом спілки селянських письменників «Плуг». В 1937 переїхав до Києва. Автор книг «На зажинках» (1906), «Як я виграв у товариша вчителя самовара» (1909), «Щасливий день Флора», «На зажинках», «Радивонка» (1927) та низки перекладів творів Д. Маміна-Сибіряка, М. Горького, К. Треньова, І. Новикова, В. Дубаса та ін. — 43

Григорченко Богдан (справжнє ім'я — Кирилович Зенон Іванович (1892—1944) — український видавець, перекладач, редактор серії «Бібліотека для української молодіжи» видавництва «Бистриця» (Коломия — Станіславів). — 3

Діхтяр Олекса Іванович (псевдонім Д. Аскело; 1886—1936) — український письменник, перекладач, педагог. Закінчив Новобузьку учительську семінарію (нині Миколаївська обл., 1906), пізніше — Полтавський учительський інститут. Від 1906 вчителював у с. Диканька; 1928—1934 — методист і викладач української мови й літератури Харківської промислової академії. Переклав низку творів західноєвропей-

ських і американських письменників, зокрема Е. Де Амічиса «Маленькі гарібальдійці», М. Твена «Принц та бідак», Г. Бічер-Стоу «Томова хатка» та ін. — 56

Журлива Олена (справжнє ім'я — Котова Олена Костівна; 1898—1971) — українська письменниця, перекладачка, педагог. Закінчивши початкову школу, екстерном склала іспити в Уманській гімназії і вступила на філологічний факультет Вищих жіночих курсів у Києві, який закінчила 1922. Вчителювала у школах Києва, Харкова, Дніпропетровська, Москви, Кіровограда. У 1926 переїздить до Харкова працювати в Державному видавництві України. Тут пробує свої сили в перекладі: російською мовою переклала твори Лесі Українки та В. Стефаніка, українською — твір італійського письменника А. Кароті «Хоробрий». — 52

Жюно Віктор Люсьєнович (Лук'янович) (1882 — після 1931?) — український педагог, перекладач. Викладач київських гімназій. Перекладав з французької мови (переклав твір Ж. Верна «Школа Робінзонів», 1929). Був заарештований 18—19 липня 1931. Подальша доля невідома. — 105

Зайцев Г. (?—?) — український перекладач. У його перекладі 1928 р. вийшли окремими книжечками оповідання Е. Сетона-Томпсона «Літун № 2590» та «Слідами оленя». — 86, 87

Збарська Е. І. (?—?) — українська перекладачка. Перекладала твори Е. Сетона-Томпсона «Маленькі дикуни» (1926, 1929), Д. Дефо «Життя й дивні пригоди Робінсона Крузо» (1926) та ін. — 37, 112, 134

Іванов Павло Іванович (?—?) — український перекладач. Перекладав з російської. У 1929 побачили світ його переклади творів Д. Маміна-Сибіряка «Приймак» та О. Свірського «Рудько». Репресований у 1930-х. — 124, 135

Івченко Михайло Євдокимович (псевдоніми: М. Проліс, М. Івлєв; 1890—1939) — український письменник, літературознавець, перекладач. Закінчив Московську землеробську школу. Працював агрономом-економом на Полтавщині, на поч. 1920-х — редагував журнали «Сільський господар» (Харків), «Сільський кредит» (Київ); дописувач журналу «Просвітянин-кооператор» (1919—1920). Перекладав з англійської. У 1929 вийшла в світ книга Мері Додж «Срібні ковзанці» у його перекладі; перекладав також твори Ч. Діккенса і Р. Тагора. У вересні 1929 заарештований у справі СВУ, у квітні 1930 звільнений. Відтоді участі в літературному процесі не брав. 1936 виїхав на Північний Кавказ, де вчителював. Помер від хвороби. — 113

Кириленко Варфоломій Гаврилович (псевдоніми: Павло Гавриш, Степ Павло; 1893—1965) — український поет, перекладач. Закінчив Криворізьку гімназію (1912). У 1917 займався українізацією військових частин. Був редактором криворізької газети «Вісті» (1920). Навчався в Кам'янець-Подільському інституті народної освіти (історико-філологічний факультет; 1921—1924). Очолював кам'янецьку філію «Гарту». 1942 разом із сином вивезений із Кривого Рога на примусові роботи до Німеччини. У 1948 емігрував до Англії, з 1954 — до Канади. Автор збірок поезій «Відгуки квилінь», «Хмиз» (1920), новели «Остання ніч» (1922), п'єси «Так було» (1925), «Відгуки квилінь» (1921), «Остання ніч» (1922), драматичних творів, казок. Переклав окремі твори А Гайдара, В. Катаєва ін. — 91

Коваленко Гаїна Симонівна (1905—1989) — українська письменниця, перекладач, актриса. Закінчила в Києві три курси Музично-драматичного інституту імені М. Лисенка. Два роки (1922—1924) була актрисою театру «Березіль». Перша дружина М. Бажана. У 1926—1929 опублікувала декілька дитячих казок. Від 1926 перекладала з російської, грузинської, латиської, японської й інших мов поетичні та прозові твори. — 117

Левицький Модест Пилипович (псевдоніми і криптоніми: Виборний Макогоненко, Дід Модест, М. Пилипович, М. Рогаль, М. Л., М. П. та ін.; 1866—1932) — український письменник, лікар, педагог, перекладач. Автор оповідань для дітей («Петрусів сон», «Дві казки»). Знав польську, чеську, російську, єврейську, французьку, німецьку, італійську, англійську, а ще старогрецьку та латинську мови і перекладав з багатьох із цих мов. Для дітей переклав твір Г. Товпліс «Дарунки русалок» (1922). — 15

Лепкий Богдан Сильвестрович (повне ім'я — Богдан Теодор Нестор; 1872—1941) — український письменник, літературознавець, критик, перекладач, видавець, громадсько-культурний діяч, художник. Наприкінці 1910-х — початку 1920-х упорядковував і готував до друку твори українських письменників для дітей (С. Руданського, Ю. Федьковича та ін.) у видавництві Я. Оренштайна «Українська накладня» (Берлін, Лейпціг, Вецляр). Твори Б. Лепкого для дітей: повісті-казки «Під тихий вечір» (1923), «Під ялинку» (1930), «Про діда, бабу і качечку кривеньку», «Про дідову Марусю і про бабину Галюсю», «Про лиху мачуху, сирітку Катрусю, чорну кицьку, дванадцять розбійників і про князенка з казки», «Три казки» (всі — 1931), «Казка про Ксеню і дванадцять місяців» (1934). — 5, 14

Лотоцький Антін Львович (псевдоніми і криптоніми: Ярослав Вільшенко, Вуйко Тонцьо, Я. Вко, Тото Долото, А. Бей, Лотан, Самособою не Руданський, А. Л., Л. А. та ін.; 1881—1949) — український громадський діяч, педагог, дитячий письменник, журналіст, видавець, перекладач. Закінчив Бережанську гімназію (1903), Львівський університет (1910). Від 1911 вчителював у гімназії в м. Рогатин. Від серпня 1914 — доброволець Легіону УСС. Співпрацював з журналом «Світ дитини» (від 1919, Львів). А. Лотоцький знайомив українських дітей із кращими зразками світового письменництва та публікував у власному перекладі їхні твори. Так, у часописах друкувалися переклади з болгарської, німецької, іспанської, італійської, російської, хорватської та інших мов. — 24, 32

Любченко Аркадій Панасович (1899—1945) — український прозаїк, актор, драматург, перекладач. Закінчив Сквирську чоловічу гімназію (1918), навчався на медичному факультеті Університету св. Володимира в Києві (1918—1919). Брав участь у боротьбі за українську державність. У 1925—1928 — фундатор, секретар Вільної академії пролетарської літератури (ВАПЛІТЕ). Від 1924 працював редактором сектору художньої літератури Державного видавництва України в Харкові. 1944 емігрував до Німеччини. Перекладав з французької літератури (А. Доде, Ф. Моріака, А. Терье). — 59

Малицька Костянтина Іванівна (псевд. і крипт.: Віра Лебедова, Віра Кропивницька, Віра Лужанська, Чайка Дністрова, Стефан Горський, Растик, Vanellus, Софія Кр., К. М-ка, К. М., В. Л. та ін.; 1872—1947) — українська письменниця, педагог, бібліограф, громадська діячка. Закінчила Львівську учительську семінарію (1892). Активістка громадських жіночих організацій, авторка брошури «Про жіночий рух» (1904). 1937 організувала збір коштів на викуп садиби Косачів у Колодяжному. Після 2-ї світової війни працювала бібліографом Львівської наукової бібліотеки. Літературний доробок — вірші, пісні, оповідання, казки, нариси, «сценічні образки», гуморески, художні переклади. Майже все — про дітей і для дітей. Переклала окремі твори Ж. де Лафонтена, О. Пушкіна, М. Лермонтова, Е. де Амічіса, Е. Берте, Ц. Топеліуса. — 64

Оберемок Григорій (?—?) — український перекладач. Спільно з М. Рябовою переклав з англійської оповідання Л. Вомслі «Страшний мамба» (1929), Дж. Вотермена «Боягуз», Ф. Марса «Дикий газ» (1930). У 1930 в Харкові вийшли друком його переклади повістей Бальзака «Полковний Шабер» та «Гобсек». — 107

Пахаревський Леонід Андрійович (псевдоніми: Г. Одинець, Л. Чулий, Л. Свірговський, К. Lapidus; 1883—1938/1943?) — український письменник, перекладач, педагог, актор, режисер, драматург, журналіст. Закінчив музично-драматичну школу М. Лисенка і Київський університет. Друкуватися почав 1905. Перекладав українською мовою твори Ж. Верна, Г. Гуптмана, А. Шніцлера, К. Гамсуна та ін. Перекладав з російської, польської, французької, німецької, норвезької мов. У 1920-х викладав на Київських педагогічних курсах імені Грінченка. Тоді ж — директор і одночасно викладач історії в київській школі № 50. Був репресований 1937. Засланий на північ, він не витримав суворих кліматичних та побутових умов. Помер на засланні. — 71

Пихова Н. (?—?) — українська перекладачка. У 1928 у видавництві «Український робітник» вийшов її переклад з французької роману Ж. Верна «Подорож на Місяць», здійснений спільно з Леонідом Пахаревським. — 71

Рябова Марія (?—?) — українська перекладачка. Спільно з Гр. Оберемком переклала з англійської оповідання Л. Вомслі «Страшний мамба» (1929). Авторка перекладів українською творів Дж. Лондона, М. Твена, Е. Войнич та ін. — 107

Семенко Михайль (Михайло Васильович Семенко, 1892—1937) — український поет, основоположник і теоретик українського футуризму, редактор. Займався художнім перекладом (у 1929 переклав з російської повість Миколи Тихонова «Вамбері»). — 140

Сірий Юрій — (справжнє ім'я Тищенко Юрій (Георгій) Пилипович; псевдоніми і криптоніми: Ю. Азовський, Юрій Азовський, Галайда, О. Кадило, Ю. Сірий, Юр. Сірий, Юр. Солтичинський, С. Ю., Ю., Ю. А., Ю. С., Ю. Т-ко, Аз.; 1880—1953) — український видавець, журналіст, письменник, перекладач, громадський діяч. Працював над перекладами дитячої літератури з англійської мови. — 2

Слісаренко Олекса Андрійович (справжнє прізвище — Снісар; 1891—1937) — український письменник, перекладач. З 1924 мешкав у Харкові, головний редактор видавничого відділу «Книгоспілки». Автор віршів і оповідань для дітей. Переклав твір Р. Кіплінга «Котуко. Повість із ескімоського життя» (1928). Розстріляний 3 листопада 1937 в Карелії (урочище Сандармох). — 81

Тенета Борис (справжнє ім'я Борис Йосафович Гурій; 1903—1935) — український письменник, перекладач. У його перекладі в 1929 вийшла повість із життя юних американців «Том з Мирної долини» Джона Кейза. — 120

Ткаченко-Ходкевич Наталя Михайлівна (1904—?) — українська перекладачка; донька Наталі Романович-Ткаченко і Михайла Степановича Ткаченка. Перекладала переважно з англійської мови. Найвідоміший переклад — пригодницько-історичний роман В. Скотта «Карло Сміливий» (1929). 1930 в харківському видавництві «Рух» вийшов переклад роману В. Скотта «Талісман». Перекладала твори Г. Уеллса (збірка оповідань «Кам'яна доба» (1929), твори Томаса Майна Ріда (повісті «Білий ватажок» та «Захована гора», 1929). — 99

Чередниченко Варвара Іванівна (1896—1949) — українська письменниця, перекладачка, педагог, упорядник видань для дітей у 1920-х. У 1913—1916 навчалась у Фребелівському жіночому педагогічному інституті. Почала друкуватись у 16 років. Її знаменита збірка «Дзелень-бом!» — найперша книжечка для дошкільнят, (перевидавалася шість разів і довго служила читанкою в молодших класах). 1917 працювала в Полтаві в Педагогічному бюро губернського земства. 1922 стала членом літоб'єднання «Плуг». До 1923 перебувала на адміністративній службі в Наросвіти Полтави, Наркомосі в Харкові та Держвидаві України. Авторка дитячих оповідань «Трохим», «Пошуткував», «Зшиток Софії Соняшник за 1905 рік», «Три казочки» та ін. Перекладацький доробок В. Чередниченко — переклади з осетинської, грузинської та західноєвропейських мов. 1926 побачили світ 4 західноєвропейських оповідання в її перекладі: «Мудрий план Її-Чин-Гоу» та «Хінчук» Дж. Лондона, «Джек Скоттенс» К. Едшміда, «Винахід професора Д.» Густава Майрінка. У 1929 — оповідання «Маленька Юдита» ірландського поета, прозаїка Дж. Мура, роман «Мавріцієва справа» німецького письменника єврейського походження Я. Вассермана та ін. — 61, 62

Череповський К. О. (?—?) — український перекладач. У його перекладі з російської опубліковано видання оповідань В. Дурова «Гуска. Полохливість» (1929). — 115

Шкрумеляк Юрій Андрійович (псевдоніми: Іван Сорокати́й, Юра Ігорків, Ю. Підгірський, Смик, Гнотик, Олекса Залужний, Максим Цимбала; 1895—1965) — український журналіст, поет, перекладач і дитячий письменник, січовий стрілець. Навчався 1907—1914 — у Коломийській гімназії, 1922—1924 — у Львівському університеті. Вільно перекладав з німецької, англійської, чеської, російської та польської мов. У 1920—1930 — співробітник і редактор часописів «Дзвіночок» і «Світ дитини». У 1928—1939 — співробітник видавничого концерну І. Тиктора, головний редактор журналу для дітей «Дзвіночок». Автор

понад 30 книг для дітей. Його численні переклади зі світової класики, пристосовані для маленьких читачів. — 102, 103, 116

Янко-Трилицька Надія Олександрівна (1908—1987) — український мовознавець, перекладачка. У 1920-х перекладала українською із західноєвропейських мов (твори Ж. Верна «П'ять тижнів на аеростаті» та «Матіас Сандорф», Р. Кіплінга «Відважні моряки», М. Грена «Чорний месник»). Як мовознавець, дебютувала 1936 розвідкою про мову І. Котляревського. Після розгрому українського мовознавства в 1930-х відновила наукову працю в 1953—1970-х у Москві (педагогічний інститут), виключно з російського мовознавства. — 110

ХУДОЖНИКИ

Алексєєв (Алексїїв) Микола Васильович (1894—1934) — український художник-графік. Навчався у Київському художньому училищі (1912—1917, у Ф. Кричевського) та в Петербурзькій Академії Мистецтв (1917—1918). У 1918—1922 жив у Києві, працював у галузі книжкової графіки, зокрема дитячої книжки. Розробив грошові знаки УНР. Автор численних обкладинок, створених під впливом Г. Нарбута й Д. Митрохіна, для видавництв «Книгоспілка», «Слово». Зробив обкладинки збірок М. Рильського «Синя далечінь» (1922), І. Франка «Вибране» (1922), «Шевченківського збірника» (1924), Ю. Яновського «Кров землі» (1927), творів Лесі Українки (12 вип., 1926—1931), М Гоголя «Мертві душі», книг С. Васильченка, Ю. Яновського, О. Досвітнього. — 33, 42, 66, 67, 100

Арндт Володимир В. (?—?) — український художник. Навчався у Київському художньому училищі (1908—1909). У 1920-х працював у галузі книжкової графіки, проілюстрував повість М. Овчка «Інститутка» (1929). — 106

Балясний Михайло Матвійович (1892—1978) — український живописець. У 1909—1911 навчався у Харківській школі рисування та живопису. У 1920-х створював обкладинки до дитячих книг (П. Воронин. «Щасливий день Флора», 1927). Від 1937 жив у Києві. — 43

Вовк Юрій Володимирович (1899—1961) — український графік, книжковий ілюстратор. Походив з родини відомого етнографа й антрополога Хв. Вовка. Навчався в художній школі, в Українській Академії Мистецтв (1917—1919). У 1922 переїхав до Праги. Здобув визнання як книжковий ілюстратор. Оформлював книжки для видавництв «Світ дитини», «Чайка» (Львів); ілюстрував прозу І. Франка, А. Кащенко, М. Левицького, Б. Лепкого та ін. — 50

Гамбургер Леонід Емільович (рос. Гамбургер Леонид Эмильевич; 1899—1984) — російський графік, художник книги, театральний художник. Працював у Казані (1924—1925), Харкові (з 1926). У 1942—1956 — у Караганді, де визначився як художник театру. — 101, 119, 123, 137

Гербурт Алла Вікентіївна (1901—1994) — українська художниця, дитяча письменниця. Навчалася в Харківському художньо-промисловому інституті, у класі Івана Падалки. У її доробку повісті та оповідання для дітей і підлітків «Гнатові пригоди» (1927), «Штани ка-

пітана Вілза» (1928), «Сагібова подяка» (1929), «Китайські рибки» (1929) і ще десяток оформлених книжечок — «загадкові малюнки», задачі-забавки, розмальовки й вирізалочки. А. Гербурт була дружиною двох видатних діячів української культури: поета Майка Йогансена та маляра Михайла Бойчука. — 80, 98

Глухов Михайло Миколайович (1898—?) — український художник, графік, живописець. У 1923—1927 рр. навчався в Харківському художньому інституті. У 1926—1941 рр. оформлював книги для різних видавництв України, зокрема у 1929 проілюстрував твори М. Іваницької «Злодій» та І. Стругацького «Невільники (хінська повість)». З 1947 — для Куйбишевського книжкового видавництва. — 118, 138

Гольдман Самуїл Григорович (1876—1931) — український художник єврейського походження, ілюстратор дитячих книг. — 44

Горфайн Я. Б. (?—?) — український художник єврейського походження. У 1924 — студент Київського політехнічного інституту. Проілюстрував книгу для дітей Б. Грінченка «Оповідання» (1924, укладач і редактор М. Плевако). — 20

Гранвіль Шарль (справжнє прізвище — Жерар, *фр.* Jean Ignace Isidore Gérard, на прізвисько Grandville) — французький художник-ілюстратор. Досягнення Гранвіля в ілюстрації книг увійшли в золотий фонд світової графіки. Реалістичні малюнки до «Робінзона Крузо» вміщені в українському видання твору 1929 (переклад Е. Збарської). — 112

Жалко-Титаренко Порфирій Дмитрович (1881—1949) — живописець і графік. Закінчив Санкт-Петербурзьку Академію Мистецтв (1906; майстерня І. Рєпіна). Працював у Варшаві у 1906—1914; 1915—1919 — професор Вищих жіночих курсів (Москва); У 1922—1928 — викладач малюнку у Київському політехнічному інституті; 1930—1941 — доцент Київського хіміко-технологічного інституту. Автор портретів, пейзажів, кіноплакатів, оформлення книг і театральних вистав. — 99, 120

Каплан Лев Борисович (1899—1972) — український художник-графік. У 1929 закінчив Харківський художній інститут. Працював у галузях сатиричного рисунка і плаката, книжкової та станкової графіки. У 1920-х оформлював видання книг для дітей. — 38, 112

Касіян Василь Іллєч (1896—1976) — український художник-графік, мистецтвознавець, педагог. Зробив значний внесок у розвиток української станкової книжкової графіки. Ілюстрував твори класиків української літератури Т. Шевченка, І. Франка, В. Стефаника та ін. — 109

Кирнарський Марко Абрамович (1893—1942) — український художник-графік єврейського походження, учень Г. Нарбута. У 1920—1923 працював у Києві. Йому одному з перших вдалося створити обкладинки, на яких декоративні елементи не тільки прикрашали книгу, але й передавали її зміст («Перша вязочка бубличків»). — 7

Ковжун Павло Максимович (псевд.: Марія Пеньковська, Полочанський М., Тамарин П., Фосняк К., Холмищанин; 1896—1939) — український живописець, графік, мистецтвознавець. Учасник 1-ї світової війни. У Києві закінчив художнє училище (1915); у 1913 заснував разом з М. Семенком «Футуристичний мистецький гурток» для вивчення і пропагування модерного напрямку футуризму; навчався в Українській Академії Мистецтв (1919—1920; майстерня Г. Нарбута). Основним напрямком мистецької роботи П. Ковжуна було створення обкладинок та ілюстрацій до книг, зокрема дитячих, і журналів, еклібрисів, плакатів, карикатур; промислова графіка. — 25, 26

Козак Едвард Теодорович (псевдоніми і криптоніми: ЕКО, Е. К., Ек, Коко, Зиз, Косий, Пік, Авенір Люшня, Гриць Зозуля, Майк Чічка, Мамай; 1902—1992) — український художник-карикатурист, книжково-журнальний графік і живописець, іконописець, редактор та видавець. У 1912—1916 навчався у Стрийській гімназії, після чого, будучи пластуном Стрийського Пластового Коша став вояком III корпусу Української Галицької Армії (1918—1919). Від кінця 1920-х створив сотні проектів обкладинок до книг і журналів львівських українських видавництв, був мистецьким редактором великого видавничого концерну І. Тиктора «Українська книга», редагував дитячий часопис «Дзвіночок». У 1939 разом з сім'єю переїхав до Кракова, а з 1944 перебував у Німеччині, де очолював Українську спілку образотворчих митців у таборах для переміщених осіб. У 1951 переїхав до США (Детройт). — 64

Крюков Борис Іванович (1895—1967) — український театральний художник, графік, майстер мозаїки. Закінчив Київську художню школу (1918). Викладав у Кам'янець-Подільському художньо-промисловому технікумі (до 1923), працював декоратором у Київському театрі опери та балету ім. Т. Г. Шевченка (1923—1941). Протягом 1920—1930-х проілюстрував понад 500 книжкових видань, серед яких твори Т. Шевченка, І. Франка, Б. Антоненка-Давидовича, О. Іваненко, О. Пушкіна, Ч. Діккенса, українські народні казки та ін. Працював для видавництв ДВУ, «Дитвидав» та ін. З 1943 мешкав у Львові, Кракові. 1948 переїхав до Аргентини (Буенос-Айрес). — 113, 130, 133, 135, 140, 144, 146

Лапин Петро (1887—1937) — український художник, ілюстратор дитячих книг («Колобок», «Сірко», «Вовк, Собака і Кіт» та ін.), зокрема у 1927 р. ілюстрував видання «Грінченківської бібліотеки». Репресований у 1937. — 25, 26, 46, 48, 49

Лепкий Богдан Сильвестрович (повне ім'я — Богдан Теодор Нестор; 1872—1941) — український письменник, літературознавець, критик, перекладач, видавець, громадсько-культурний діяч, художник. Наприкінці 1910-х — початку 1920-х упорядковував і готував до друку твори українських письменників для дітей (С. Руданського, Ю. Федьковича та ін.) у видавництві Я. Оренштайна «Українська накладня» (Берлін, Лейпціг, Вецляр). Твори Б. Лепкого для дітей: повісті-казки «Під тихий вечір» (1923), «Під ялинку» (1930), «Про діда, бабу і качечку кривеньку», «Про дідову Марусю і про бабину Галюсю», «Про лиху мацуху, сирітку Катрусю, чорну кицьку, дванадцять розбійників і про князенка з казки», «Три казки» (всі — 1931), «Казка про Ксеню і дванадцять місяців» (1934). — 5, 12—14

Манастирський Антін Іванович (1878—1969) — український художник. Ілюстрував книги видавництва «Світ дитини» (Львів). Йому належать ілюстрації до народних українських казок, до роману Д. Дефо «Робінзон Крузо» й творів В. Короліва-Старого, О. Пушкіна, І. Тургенева. Ілюстрації А. Манастирського відзначаються тонким розумінням літературного тексту, чистою і ясною мовою художніх образів. — 10, 19, 21, 22, 129

Маренков Олексій Васильович (1886—1942) — український графік, педагог. Закінчив Київське художнє училище (1912). Викладав у Харківському художньому інституті (1922 — поч. 1930-х). Працював переважно в галузі книжкової графіки. Створив обкладинки та ілюстрації до творів Т. Шевченка, **Марка Вовчка**, В. Блакитного, Ю. Яновського, Ю. Будяка та ін. Репресований у 1938. — 51, 52, 63, 81, 82, 91, 92, 117, 142

Мищенко Микола Михайлович (1895—1960) — український художник-авангардист, графік, плакатист, художник книги. Один з учасників футуристського творчого об'єднання «Союз семи» (Харків, 1916—1918). Закінчив Харківське художнє училище (1919). Протягом 1920-х років багато працював у галузі книжкової графіки. Оформив для видавництва «Книгоспілка» книжки Тараса Шевченка «Заповіт», «Світе ясний», «Сон» (1929), казку «Цвях» (за Р. Кіплінгом, 1927) та ін. — 61, 62, 93, 94, 96

Москалева Тамара Павлівна (1898—1984) — українська художниця. Народилася в Житомирі. У 1920-х працювала у галузі книжкової графіки, оформлювала видання дитячих книг. Після 2-ї світової війни емігрувала до США (Сомервіль поблизу Бостона). — 141, 145, 147

Погрібняк Микола Степанович (1885—1965) — український художник. Як митець книжкової графіки, М. Погрібняк працював переважно над українською дитячою книжкою, оформлював дешеві книжечки для народного читання, майже всі видання письменників-просвітян, які виходили в Катеринославі (нині Дніпро) упродовж 1916—1920, у тому числі упорядковану ним читанку «Стежка додому» у 3-х частинах (1917—1918; 1924) та ін. — 31, 78

Сластіон (Сластьон) Опанас Георгійович (1855—1933) — український художник, етнограф, педагог. Один із перших ілюстраторів «Кобзаря» Т. Шевченка. Дитячі книги ілюстрував на поч. ХХ ст. — 17

Соболь Наум Федорович (1898—1967) — український театральний декоратор, графік. У 1916—1920 роках навчався в мистецькій студії Юлія Бершадського та «Вільній майстерні» А. М. Нюренберга (1918) в Одесі. Оформив близько 100 спектаклів у театрах України та Росії, переважно — в Харківському театрі музичної комедії. — 114, 134

Старчевський Абрам Львович (1897—1969) — український художник єврейського походження. У 1916 закінчив Одеське художнє училище. З 1922 по 1937 жив і працював у Харкові, де створив серію політичних плакатів. Поряд із плакатами створював також ілюстрації до художніх творів. Його пензлю належать ілюстрації до книг: «Оцеола — вождь Семинолів» М. Ріда, «Бур'ян» А. Головка, «Земля обітована» Л. Первомайського. Крім того, він активно ілюстрував випущені в Україні періодичні видання. У 1937—1938 А. Старчевський був головним художником Наркомхарчпрому. — 39

Судомора Охрім Іванович (1889—1968) — український художник-графік. Із 1913 працював у книжковій графіці як ілюстратор дитячих книг переважно для київських (пізніше віденських і празьких) видавництв «Час», «Дніпросоюз», «Дзвін», «Вернигора»; оформлював численні дитячі казки («Прибадашка», «Війна грибів та губ з жуками» та ін.). З 1924 працював у харківських і київських видавництвах «Шлях Освіти», «Радянське Село», «Радянська Школа», дитячих журналах «Жовтень» і «Піонерія». — 9, 75, 77, 79

Тітов Борис Борисович (рос. Титов Борис Борисович; 1897—1951) — російський художник-графік. У 1920-х — один з найбільш плідних, оригінальних, затребуваних художників книги. Досить рідко

виступаючи в ролі ілюстратора, займався переважно оформленням обкладинок, палітурок, титульних аркушів книг. — 71

Цимбал Віктор Іванович (1901—1968) — український художник. Навчався в київській гімназії імені Кирило-Мефодіївського Братства. Мистецьку освіту здобув у Київській мистецькій школі, згодом у Високій школі прикладних мистецтв і Українській студії пластичного мистецтва у Празі (1928). До празького періоду належать численні обкладинки, екслібриси та ілюстрації дитячих книг, переважно для видавництва «Світ Дитини» у Львові. 1928 переїхав до Аргентини, а в 1960 — до Нью-Йорка. — 50, 65, 108, 116, 143

Шор Сара (1897—1981) — українська художниця єврейського походження; живописець, графік, театральний художник. Навчалася в Київському художньому училищі (1911—1915) й Імператорській Академії мистецтв (1915—1916). У 1920-х рр. ілюструвала книги київських видавництв. — 115

Видавничі організації

«Бистриця» — видавництво, що існувало в Станіславі (нині Івано-Франківськ) у 1920-х. Видало серії «Дитячі читанки» та «Бібліотека для української молодіжи», у яких розміщено ілюстровані казки, оповідання тощо. — 3

Державне Видавництво України (ДВУ). Створене у травні 1919 у Києві, від травня 1921 — у віданні Наркомату освіти УСРР, від серпня 1922 — ДВУ. Розміщувалося в Харкові, мало мережу відділень та представництв у Москві, Ленінграді (нині С.-Петербург) та ін. містах СРСР. Випускало художню, навчальну та іншу літературу, а також альманахи, журнали; регулювало видавничу діяльність різних установ. Серед співробітників видавництва — В. Блакитний, І. Багмут, М. Йогансен, В. Коряк, С. Пилипенко, П. Тичина. 1930 на базі ДВУ утворено Державне видавниче об'єднання України, яке діяло до 1934 й об'єднувало низку видавництв, зокрема «На варті», «Пролетар», «Радянська школа». — 4, 7—9, 20, 28, 29, 31, 35, 36, 39—41, 51, 52, 55, 63, 66, 67, 78, 81—83, 85, 89—92, 96, 100, 101, 107, 109, 112, 113, 115, 118, 119, 122—126, 128, 131, 133—138, 142

«Дзвін» — видавництво. Діяло в 1917—1920 у Києві. Публікувало твори українських письменників та кращі зразки із зарубіжної літератури. Серед видань — книги серії «Дитяча бібліотека», зокрема «Українські казки I» та «Українські казки II» під редакцією В. Винниченка і Юр. Сірого. — 2

«Допомога школі» — видавничий кооператив Черкаської повітової вчительської спілки. Видавав серію «Книжки для читання в школі» (1920). — 1

«Друкарь» — видавниче товариство. Засноване в 1916 у Петрограді (нині — Санкт-Петербург), а в 1917 переведене до Києва разом із друкарнею та книгарнею. За період своєї діяльності Товариство випустило твори українських класиків, праці з літературознавства і мовознавства, словники, шкільні підручники, художні листівки, книги для дітей тощо. Директором Товариства був П. Балицький — відомий історик, мистецтвознавець, професор Київського художнього інституту, головним редактором — П. Зайцев — громадський діяч, літературознавець. Припинило своє існування в 1924. — 16

«Книгоспілка» — кооперативне видавництво, що існувало в 1920—1929. Видавничі секції очолювали: культурно-історичну — Д. Багалій, сільськогосподарську — О. Челінцев, природознавчу — В. Танієв, шкільну й позашкільну — Д. Панадіаді, О. Синявський, соціально-економічну — І. Трахтенберг, українську дитячу — М. Плевако. За час свого існування «Книгоспілка» видала 3096 назв кооперативної, навчальної, художньої та іншої літератури загальним тиражем понад 40 мільйонів примірників. — 27, 30, 33, 38, 42, 45, 47, 56, 57, 59—62, 70, 73—75, 77, 79, 80, 86—88, 93, 94, 98, 111, 114, 117, 120, 139, 140

«Культура» — видавництво, засноване в Києві жовтні 1927 Київським державним трестом поліграфічної промисловості «Київ-друк». Видавало літературу для дошкільнят і молодших школярів. — 130, 132, 141, 144, 146, 147

«Наша воля» — видавництво, засноване 1921 у Відні українським громадсько-політичним діячем Віктором Піснячевським (1883—1933). Головним завданням видавництва було видання художніх творів, друкованих раніше у «Волі» — тижневику суспільно-політичного та культурного життя, який виходив у Відні з червня 1919 до листопада 1921. — 6

«Рух» — кооперативне видавництво, засноване в 1917 у м. Вовчанську на Харківщині й перенесене у грудні 1921 до Харкова. Видавало здебільшого твори українських письменників, а також переклади українською зарубіжних письменників, у серіях, призначених для масового поширення: «Бібліотечка української літератури для селянських і робітничих книгозбірень», «Ілюстрована бібліотека для дітей», «Франківська бібліотека» і «Театральна бібліотека». У 1933 видавництво було ліквідоване разом із широко розгалуженою книготоргівельною мережею по містах і селах України. — 43, 46, 48, 49

«Светоч» — приватне видавниче товариство в Одесі, засноване на початку 1926. Спеціалізувалося на виданні масової літератури (з прикладних знань та соціально-економічної). У 1926—1927 видало 106 назв серії «Красне письменство для дітей і юнацтва». Видавало 25% усієї дошкільної літератури. Ліквідоване наприкінці 1927. — 44

«Світ Дитини» — львівське видавництво, створене на власні кошти педагогом, видавцем, редактором, журналістом і громадським діячем Михайлом Миколайовичем Тараньком (1887—1950). Перший спеціалізований дитячий видавничий осередок на території Західної України, що найдовше (1919—1939) протримався на книговидавничому ринку. Залучення до співпраці з видавництвом найкращих педаго-

гічних сил та літературно-культурних діячів, головно наддністрянських і представників української еміграції, формувало загальноукраїнський характер видавничого репертуару, сприяло вирішенню цілого комплексу національно-культурологічних завдань: збагачення літературної скарбниці якісними творами для дітей, поширення української дитячої книжки, розвиток книговидавничої справи, допомога шкільництву. З самого початку до співпраці у видавництві зголосились відомі письменники, поети, вчителі, громадські діячі: А. Лотоцький, К. Гриневичева, В. Гнатюк, а з часом Ю. Шкрумеляк, Марійка Підгірянка, Б. Заклинський, О. Цегельська та інші. Головна читацька аудиторія — діти середнього шкільного віку. Переклади у «Діточій бібліотеці» становлять до 25% від усіх видань. — 10, 15, 19, 21, 22, 34, 50, 65, 68, 69, 102, 103, 104, 108, 116, 143

«Сяйво» — приватне видавництво в Києві, засноване 1926. Видавало такі серії: «Бібліотека української повісті» (українські класики — І. Нечуй-Левицький, Марко Вовчок, М. Коцюбинський, О. Кобилянська, Г. Квітка-Основ'яненко, О. Стороженко, М. Старицький, Лесь Мартович та ін.); «Бібліотека всесвітньої літератури» (переклади з В. Гюґо, С. Цвайґа, Е. Сінклера та ін.), «Дешева бібліотека красного письменства» (І. Франко, С. Руданський, П. Мирний, А. Тесленко, В. Стефаник та ін.). У 1928—1929 видало 44 назви тиражем 278 тис. прим. — 72, 145

«Час» — одне з перших акціонерних видавничих товариств в Україні, що видавало брошури та книжки українською мовою. Засноване в 1908. У 1917 у Києві ним було відкрито першу українську друкарню. У репертуарі «Часу» були історичні повісті, романи, оповідання; мемуари, біографії видатних українських діячів культури й політики; наукова література; шкільні підручники; дитячі книжки; агітаційні брошури; аркушева продукція (листівки, портрети); календарі та власна періодика. Товариство здійснювало видавничу та книготорговельну справу як на теренах України, так і поза її межами. Припинило діяльність у 1930-х. — 37, 53, 58, 99, 104, 105, 110

«Українська Накладня» — видавництво Якова Оренштайна з 1903 — у Коломиї, з 1918 до початку 1930-х — у Берліні та Лейпцигу. Видавало універсальну бібліотеку під назвою «Загальна Бібліотека» (до 1933 — 238 видань: 113 у Коломиї та 125 у Берліні та Лейпцигу), твори українських класиків і сучасних письменників та серії «Бібліотека українських і чужих романів»; шкільні підручники, географічні карти, дитячі ілюстровані книги. — 5, 12—14

«Український Робітник» — спеціалізоване видавництво, засноване 1925. Видавництво ставило за мету випуск та розповсюдження серед членів робітничих союзів книг виробничої науково-технічної тематики, брошур про завдання і діяльність профспілок, масової літератури, підручників для профшкіл та фабрично-заводського навчання, газет та журналів. Частина видань виходила у вигляді бібліотечок. У 1925—1926 видавництво нараховувало торгівельну мережу в кількості 54 одиниці, яка розташовувалася у Донецькому басейні та на Харківщині. Організаційно вона розподілялася між п'ятьма філіями, що знаходилися в Артемівську, Сталіно, Луганську, Микитівці, Харкові. Ліквідовано наприкінці 1934. — 71, 95, 106, 121

Центральне видавництво народів СРСР (рос. Центральное издательство народов СССР, «Центроиздат») — видавництво, що діяло 1924—1931 у Москві при ЦВК СРСР. Видавало літературу 50 мовами народів і народностей СРСР. Випускало газети і журнали 12 мовами, наочні посібники для національних шкіл (глобуси, карти, атласи, плакати тощо) та ін. Мало відділення: Українське (Харків); Північно-кавказьке (Ростов-на-Дону); Нижньоволзьке; Волзько-Уральське; Уральське, а також свою торгівельну мережу. У січні 1932 припинило існування, випустивши за 1924—1931 близько 5 тис. назв. — 97, 127

Видавничі серії

Бібліотека для української молодіжи — видавнича серія видавництва «Бистриця». Виходила під редакцією З. Кириловича, і видавала ілюстровані оригінальні та перекладні повісті, казки, оповідання для юнацтва і молоді. — 3

Бібліотека селянина. Серія красного письменства, редагована Сергієм Пилипенком. У серії друкувалися твори сучасних письменників, зокрема і твори для дітей. Виходила впродовж 1923—1927 у трьох різних видавництвах: «Шлях Освіти», «Червоний Шлях», Державне видавництво України. Автори, чиї твори друкувалися в серії, належали здебільшого до Спілки селянських письменників «Плуг». — 28

Бібліотека молодого Спартака. Літературно-художня серія виходила у 1923—1924 у харківському Державному видавництві України за редакцією українського бібліографа і педагога М. Плевако. У серії видавалися твори українських письменників: Б. Грінченка, С. Васильченка та ін. Адресувалася дітям старшого віку. — 20

Дешева дитяча бібліотека — серія харківського видавництва «Український робітник», яка виходила у 1919—1930. Було видано твори І. Франка «Грицева шкільна наука» та «Добрий заробок», В. Винниченка «Салдатики» та «Чекання», Марка Вовчка «Інститутка», С. Пилипенка «Коли батько плакав» та ін. — 106

Дитяча бібліотека за редакцією Я. Чепіги. Виходила у київському видавництві «Час» у 1927—1929 у форматі дешевих маленьких книжечок обсягом до 20 сторінок тиражем 5 тисяч примірників. Редагував серію український педагог Яків Чепіга. Побачило світ 19 випусків серії: 1. О. Купрін. В нетрах землі. 2. Г. Мюлен. Батрак. 3. Г. Онруд. Рибальчин син. 4. Д. Четвериков. Самовар. 5. А. Серафимович. В бурю. 6. Мак-Кінлей. Герой Ревучого потоку. 7. Л. Сейфуліна. В колонії. 8. Бляско-Ібаньес Заєць. 9. І. Роберте. Пригоди Мак-Легана. 10. К. Келерман. Шахтар Мак. 11. П. Розегер. Трудовий день підпаска. 12. Чехов. Спать хочеться. 13. Еспарбес. Відважний барабанщик. 14. П. Розегер. Цей не загине. 15. Фролов. Маленький більшовик. 16. Шишков. Люстерко. 17. Шмелів. Як слін облизав Драпа. 18. М. Гоголь. Сусіди. 19. Мамін-Сибіряк. Не мое діло. — 53, 58

Дитяча бібліотека української літератури за редакцією О. Попова та В. Арнаутова. Виходила в харківському Державному видавництві України у 1927—1929. Було видано збірки «Народня поезія», «Нова проза», вибрані твори Т. Шевченка, В. Винниченка, Б. Грінченка, М. Коцюбинського, В. Стефаника, С. Васильченка, І. Нечуя-Левицького, О. Олеся, А. Тесленка, І. Франка. — 55

Діточа Бібліотека — серія львівського видавництва «Світ дитини». Упродовж 1919—1939 видано 231 книгу 95 авторів, зокрема: «Зоряний хлопчина (з 16 образками)» О. Уайльда, «Максим і Марко (з 95 образками)», «Нечемне вороня (з 48 образками)», «Веселі оповідання, з 60 образками.» В. Буша, «Пригоди Вовка-Неситого (з 54 образками)» О. Білоусенка, «Чорнокнижник із Чорногори (з 70 образками)», «Червона Шапочка (з 6 образками і нотами)», «Гостина св. Миколая» Я. Вільшенка, «Вільгельм Тель, іст. оповідане, перероблене з Ф. Шилера (з 13 образками У. Баура)», «Пригоди Лиса-Микити, з ілюстраціями» А. Лотоцького, «Пригоди Горобчика, з 8 образками» О. Маковея, «Пригоди барона Мінхгавзена, на українську мову перелицював Я. Вільшенко, з образками найліпших німецьких малярів», «Казки 1001 ночі: Про Алядина і чарівну ліхтарню, з образками». — 10, 15, 19, 21, 22, 34, 50, 65, 68, 69, 108, 116, 143

«Репертуар „Діточого театру“» — підсерія «Діточої Бібліотека» видавництва «Світ дитини». Упродовж 1919—1939 видано 85 п'єс для дітей, зокрема: «Лісова казка, сценка на 1 дію для дівочого театру (з нотами)» М. Ваврисевича, «Дарунки Русалок, сценічна фантазія для дітей у двох діях» І. Товпліс, «Коник Стрибунець, сценічна картина на 1 дію», «Віфлеємська Зоря, український вертеп на 3 дії (з 2 інтермедіями)» Я. Вільшенка, «Іменини Влодка, комедійка на 3 дії», «Стріча в лісі, сценічна картина в 1 дії» Л. Верховинки, «Бунт ляльок, сценічна картина на 3 дії» К. Лукашевич, «Чарівний Камінець, сценічна картина на 3 дії», «Русалка-Жаба, великодна п'єса-казка у 2 діях» В. Короліва-Старого та ін. — 10, 15

Показчики

Іменний показчик

- А. Р. (худ.) 128
Алексеев М. (худ.) 33, 42, 66, 67, 100
Андерсен Г.-К. (авт.) 12
Антонович А. (пер.) 57
Арнаутов В. (ред.) 55
Арндт В. (худ.) 106
Бабенко Г. (авт.) 40
Баллантайн Р. (авт.) 99
Балясний М. (худ.) 43
Баско С. (авт.) 63
Берте Е. (авт.) 64
Біанкі В. (авт.) 100, 101
Білоусенко О. (авт.) 65
Боберський І. (перс.) 23
Будяк Ю. (авт.) 41, 66, 67
Бутник-Сіверський Б. (худ.) 144
Бутович Т. (пер.) 72
Буш В. (авт.) 34, 68, 69, 102, 103
Василенко О. (пер.) 89
Васильченко С. (авт.) 42
Верга Д. (авт.) 70
Верн Ж. (авт.) 71, 72, 104, 105
Вишнівська М. (пер.) 70
Вільфарт Т. (худ.) 131
Вільшенко Я. (авт.) 10
Вільшенко Я. (пер.) 34
Вовк Ю. (худ.) 50
Вовчок М. (авт.) 73, 106
Волобуїв П. (авт.) 27
Вольф Ф. (авт.) 19
Вомслі Л. (авт.) 107
Воробкевич С. (авт.) 108
Воронець А. (ред.) 106
Вороний М. (пер.) 101
Воронин П. (авт.) 43
Воронин П. (пер.) 114
Гамбургер Л. (худ.) 101, 119, 123, 137
Гербурт А. (худ.) 80, 98
Гиржель А. (авт.) 44
Гладкий М. (ред.) 145
Глухов М. (худ.) 118, 138
Головка А. (авт.) 28, 109
Гольдман С. (худ.) 44
Горфайн Я. Б. (худ.) 20
Гранвиль Ш. (худ.) 112
Грен М. (авт.) 110
Григорченко Б. (пер.) 3
Грінченко Б. (авт.) 1, 20, 45—49, 74, 75, 111
Дашкевич М. (авт.) 11
Дейнека П. (худ.) 132
Дефо Д. (авт.) 76, 112
Дід Модест [Левицький М.] (авт.) 50
Діхтяр О. (пер.) 56
Дмитрієва В. (авт.) 4
Додж М. (авт.) 113

- Донченко О. (авт.) 77, 78
Дубас В. (авт.) 114
Дуров В. (авт.) 115
Жалко-Титаренко П. (худ.) 99, 120
Жук М. (худ.) 8
Журлива О. (пер.) 52
Жюно В. (пер.) 105
Забіла Н. (авт.) 51, 79
Завадович Р. (авт.) 21
Завадович Р. (пер.) 68, 69
Заїка І. (авт.) 97
Зайнчківський Д. (авт.) 30
Зайцев Г. (пер.) 86, 87
Збарська Е. (пер.) 37, 112, 134
Зіян М. (авт.) 117
Іваницька М. (авт.) 118
Іванов П. (пер.) 124, 135
Іванченко Н. (авт.) 35
Івченко М. (пер.) 113
Івченко М. (ред.) 105
Каплан Л. (худ.) 38, 112
Кардиналовська Л. (авт.) 119
Кароті А. (авт.) 52
Касіян В. (худ.) 109
Кез Д. (авт.) 120
Кириленко В. (пер.) 91
Кирилович З. (ред.) 3
Кіплінг Р. (авт.) 2, 61, 81, 82
Кірнарський М. (худ.) 7
Ко Антоша (авт.) 83
Коваленко Г. (пер.) 117
Ковжун П. (худ.) 25, 26
Козак Е. (худ.) 64
Копиленко О. (авт.) 121
Короленко В. (авт.) 6
Королів-Старий В. (авт.) 22
Крюков Б. (худ.) 113, 130, 133, 135, 140, 144, 146
Кутовий О. (авт.) 127
Кучмій Є. (авт.) 84
Лапин П. (худ.) 25, 26, 46, 48, 49
Лафонтен Ж. де (авт.) 5
Левицький М. (пер.) 15
Леонтєва М. (пер.) 76
Лепкий Б. (пер.) 5, 14
Лепкий Б. (худ.) 5, 12—14
Лисецький П. (авт.) 54
Лотоцький А. (пер.) 24, 32
Лотоцький М. (пер.) 143
Лубенець Т. (авт.) 16
Любченко А. (пер.) 59
М. К. (Худ.). 35
М. К. [Мирослав Капій?] 55
Малицька К. (пер.) 64
Мамін-Сибіряк Д. (авт.) 53, 122—124
Манастирський А. (худ.) 10, 19, 21, 22, 129
Маренков О. (худ.) 51, 52, 63, 81, 82, 91, 92, 117, 142
Маркович Д. (авт.) 125
Маркуш А. (ред.) 18
Матвіїв-Сибіряк В. (авт.) 126
Меженко Ю. (ред.) 72
Мищенко М. (худ.) 61, 62, 93, 94, 96
Міренський Б. (авт.) 97
Москалева Т. (худ.) 141, 145, 147
Н. Б. (пер.) 104
Налешінська-Бойчук С. (худ.) 124
Нечуй-Левицький І. (авт.) 1, 85
Оберемок Г. (пер.) 107
Орлов М. (худ.) 105

Панченко М. (авт.) 29
Паулі Е. (авт.) 128
Пахаревський Л. (пер.) 71
Пилипенко С. (ред.) 28
Пихова Н. (пер.) 71
Підгірянкa М. (авт.) 129
Плевако М. (ред.) 20, 85
Погрібняк М. (худ.) 31, 78
Позняк В. (худ.) 37
Попов О. (ред.) 55
Прус Б. (авт.) 57
Різнiченкo В. (авт.) 36
Романiвська М. (авт.) 132
Романович-Ткаченко Н. (авт.) 131
Рябова М. (пер.) 107
Сав'як І. (авт.) 133
Свiрський О. (авт.) 135
Сейфуліна Л. (авт.) 58
Семенко М. (пер.) 140
Сервантес М. (авт.) 24, 32
Сетон-Томпсон Е. (авт.) 37, 86—88, 134
Сірій Ю. (пер.) 2
Сластiон О. (худ.) 17
Слiвіцький О. (авт.) 89
Слiсаренко О. (пер.) 81
Слiсаренко О. (ред.) 86
Соболь Н. (худ.) 114, 134
Сокирко Л. (авт.) 136
Сосюра В. (авт.) 90
Старчевський А. (худ.) 39
Стешенко О. (авт.) 137
Стругацький І. (авт.) 138
Судомора О. (худ.) 9, 75, 77, 79
Сумний С. (авт.) 139
Суховерська О. (авт.) 23
Тельє П. (авт.) 91
Тенета Б. (пер.) 120
Теуріє (Тер'є) А. (авт.) 59
Титаренко С. (ред.) 7
Тишевський І. (авт.) 127
Тітов Б. (худ.) 71
Тіхонов Н. (авт.) 140
Ткаченко Д. (авт.) 60
Ткаченко М. (авт.) 38
Ткаченко-Ходкевич Н. (пер.) 99
Товпліс І. (авт.) 15
Тодосів В. (авт.) 141, 147
Троянкер Р. (авт.) 142
Уайльд О. (авт.) 143
Українка Л. (авт.) 17
Федорченко С. (авт.) 144
Федькович Ю. (авт.) 13
Фенелон Ф. (авт.) 14
Фокс (авт.) 145
Франко І. (авт.) 8, 25, 26, 33, 92—96
Худяк В. (авт.) 39
Цимбал В. (худ.) 50, 65, 108, 116, 143
Чепіга Я. (ред.) 53, 58
Чередниченко В. (авт.) 7
Чередниченко В. (пер.) 61, 62
Череповський К. (пер.) 115
Чубук Г. (авт.) 98
Шкрумеляк Ю. (пер.) 102, 103, 116
Шор С. (худ.) 115
Юр'єв М. (авт.) 97
Янко-Триницька Н. (пер.) 110

Показчик назв творів друку

- 500 бегуминих мільйонів 72
Батько та дочка 45
Безглуздів 108
Бжולי або Жумм-бжінь-брум 34
Брати Моуглі 2
В колонії 58
В сільвасах Бразилії 114
В тумані минулого 40
Вамбері 140
Вибрані твори [І. Нечуй-Левицький] 85
Високодумний лицар Дон Кіхот із Манчі 24, 32
Війна грибів та губ з жуками 9
Віночок для підкарпатських діточок 18
Вітрогон. Грицько 1
Волинь 136
Втеча 126
Гарасько-повстанець 36
Годувальник 122
Грицева шкільна наука 8
Грицько 74
Гуска. Полохливість 115
Дарунки русалок 15
Дві казки [М. Левицький] 50
Дев'ять братів 73
Дзвоник 111
Дитина 121
Дитяча абетка 44
Дівчинка з шляху 28
Діравий зуб та інші смішні історії 68
Дітям 35
До перемоги 29
До світла 92, 93
До української дитини 17
Екзамен 46
Життя й дивні пригоди Робінсона Крузо 112
Завдання. Малюнки 117
Зайчик-побігайчик 65
Записки Івася Крелика 116
Злодій 118
Зоряний хлопчина 143
Зруйноване гніздо 89
Зустріч 22
Івасик-рибалка 77
Інженери 109
Інститутка 106
Кавуни 47
Казки [І. Франко] 25, 26
Казки Андерзена 12
Казки Ляфонтена 5
Казки Федьковича 13
Казки Фенельона 14
Казочка про павука, горобця та шуліку 78
Каторжна 48
Каченя 80
Коник Стрибунець 10
Коральовий острів 99
Котуко 81
Кубельце 98
Ленізація батьків 84

Ліс шумить 6
 Ліси і пасовиська 94
 Літун Ч. 2590 86
 Люлька 59
 Маланка 11
 Маленьким діткам 41
 Маленькі дикуни 37, 134
 Маленькі школярки п'ятьох частий світа 64
 Малюк та Жучок 4
 Мати-страдниця 129
 Ме-е-е-е 54
 Мисливець Омеля 123
 Михалко 57
 Мурашина перемога 132
На великому морському шляху 100
 На вулиці 90
 На новий шлях 27
 Народня поезія 55
 Не мое діло 53
 Невільники 138
 Непокірний 75
 Несподіваний землетрус 131
 Нечемне вороня 102
 Новим шляхом 127
 Нумо, хто кінець знайде? 144
 Олив'яний перстень 42
 Олівець 95
 Омелько 63
 Омелькова сім'я 31
 Оповідання [Б. Грінченко]
Павлушка 83
 Перша вязочка бубличків 7
 Петрусєва нова свиточка 141
Піонерський похід 133
 Пливуче місто 104
 Повість про червоного звіря 51
 Подорож на Місяць 71
 Пожежа Киціної хатки 130
 При ватрі 19
 Пригоди жабки-квакушки 56
 Пригоди обиденки 128
 Приймак 124
 Про мое курчатко 38
Рицар Лєсь 21
 Ріккі-Тіккі-Таві 82
 Ріпка 33
 Робинзон Крузо 76
 Рудько 135
 Рухові забави й гри з мельодіями й примівками 23
Сава-переможець 142
 Сем'я Скакунчиків 3
 Скажена пташка 101
 Слідом оленя 87
 Співаночки-стьожечки 66, 67
 Срібні ковзанці 113
 Страшний мамба 107
Таврований рудий 70
 Тарасик 30
 Темногривий Біллі 88
 Том з Мирної Долини 120
 Том Мартін 145
 Три казочки 62
У морі 79
 У найми 125
 У полі боротьби 39
 Уперте теля і другі смішні небелиці 103

Франекова школа 91
Хатка в балці 49
Хитрий Мехмет або Благодати війни
69
Ховраший реміз 139
Хоробрий 52
Цар звірів 60
Цвях 61
Червоне слово 97
Читанка [Т. Лубенець] 16
Чорний месник 110
Шакали та слон. Собака та півень 146
Школа Робінзонів
Щасливий день Флора 43
Як горобчик свою рідню шукав 147
Як ченці дітей навчали 96
**Як Юрко подорожував на Дніпрові
пороги** 137

Покажчик видавничих організацій, друкарень, видавничих серій

Видавничі організації

Видавництво «Бистриця» 3
Видавництво «Друкарь» 16
Видавництво «Книгоспілка» 33, 38, 42, 45, 47, 56, 57, 59—62, 70, 73—75, 77, 79, 80, 86—88, 93, 94, 98, 111, 114, 117, 120, 139, 140
Видавництво «Культура» 130, 132, 141, 144, 146, 147
Видавництво «Молода Україна» 24, 32
Видавництво «Наша воля» 6
Видавництво «Промінь» 17
Видавництво «Рідна школа» 54, 64
Видавництво «Светоч» 44
Видавництво «Світ дитини» 10, 15, 19, 21, 22, 34, 50, 65, 68, 69, 102, 103, 104, 108, 116, 143
Видавництво «Сяйво» 72, 145
Видавництво «Український робітник» 71, 95, 106, 121
Видавництво «Час» 53, 58, 99
Видавниче т-во «Час» 37, 104, 105, 110
Видавниче Товариство «Дзвін» 2
Всеукраїнська Кооперативна Книготоргівельна та Видавнича Спілка «Книгоспілка» 27, 30
Всеукраїнська філія Центрального видавництва народів СРСР при Президії ВУЦВК'у 97
Всеукраїнське Державне видавництво 4
Державне видавництво 7—9

Державне видавництво України 20, 28, 29, 31, 35, 36, 39—41, 51, 52, 55, 63, 66, 67, 78, 81—83, 85, 89—92, 96, 100, 101, 107, 109, 112, 113, 115, 118, 119, 122—126, 128, 131, 133—138, 142

Издательство «Одесполиграф» 76

Кооператив «Допомога школі» Черкаської повітової вчительської спілки 1

Кооперативне видавництво «Рух» 43, 46, 48, 49

Накладня Михайла Таранька 50

Накладня української книгарні й антикварні 25, 26

Накладом М. Матвійчука 129

Накладом Осипа Суховерського 23

Українська Накладня 5, 12—14

Центральне видавництво народів СРСР 127

Друкарні

«Київ-Друк», 1-ша фото-літо-друкарня 42, 46, 48, 49, 55, 101, 109, 115, 118, 119, 123, 130—133, 137, 141, 146, 147

«Київ-Друк», 3-тя друкарня 135

«Київ-Друк», 6-та друкарня 37, 72, 145

«Київ-Друк», 7-ма друкарня 20, 33

«Київ-Друк», 8-ма друкарня 112, 113, 120, 138

«Одесаполіграф», 1-ша державна друкарня ім. К. Маркса 29, 51, 52, 76, 82, 91

«Полт.-Поліграф», 1-ша Раддр. 53, 58

«Харполіграф». 3-тя друкарня ім. Фрунзе 136

10-та друк. Трансдруку ім. Леніна 99, 104, 105, 110

11-та Радянська друкарня (Харків) 4

2-га Держдрук. (Одеса) 44

2-га Друк.-Літографія Держвидав України (Харків) 36

2-га Радянська друкарня (Київ) 7

3-тя Державна Друкарня-Літографія 9

Буковинська печатня і накладня 11

Держдрукарня «Харків-друк» 97

Друга Держдрукарня ім. Леніна (Одеса) 122, 134

Друк. Київської Філії «Книгоспілки» 140

Друкарня «Селянська правда» (Умань) 84

Друкарня «Український Робітник» 71, 95, 106

Друкарня Наукового Товариства ім. Шевченка 10, 15, 25, 26

Друкарня ОО. Василіян у Жовкві 19, 21—24, 32, 50, 54, 64, 65, 68, 69, 102, 103, 108, 116, 129, 143

Друкарня Ставропігійського Інститута у Львові 34

Друкарня Христофа Райсера Синів 2

Друкарня Число 8 16

Друкарня Шарфого 5, 12—14

Друкарня-літографія Державного Видавництва України — УАН 28, 66, 67, 124, 100

Літографія изд. «Лен. Правда» 117

Літ. Харк. Школи Друк. Діла 80

Літ.-друкарня «Книгоспілки» 27, 38, 45, 47, 56, 57, 59—62, 70, 73—75, 86—88, 93, 94, 98, 114, 125, 139

1-ша Друкарня ДВУ ім. Г. І. Петровського 31, 39—41, 55, 63, 77—79, 81, 83, 85, 89, 92, 96, 107, 126, 142

Печатня А. Кисілевського 3

Печатня і накладня товариства з обмеженою порукою «Астра» 17

Типографія «Карпатія» 18

Харківська школа друкарського діла ім. А. Багинського 43

Видавничі серії

Бібліотека для дітей и юношества 76

Бібліотека «Молодої України» 24, 32

Бібліотека для української молодіжи 3

Бібліотека молодого Спартака 20

Бібліотека «Промінь», Відділ А. Діточі книжечки 17

Бібліотека селянина Серія красного письменства за ред. С. Пилипенка 28

Гринченківська бібліотека («Рух») 46, 48, 49

Дешева бібліотека красного письменства 95

Дешева дитяча бібліотека («Український робітник») 106

Дитяча бібліотека за редакцією Я. Чепіги («Час») 53, 58

Дитяча бібліотека під ред. Р. Вовка 9

Дитяча бібліотека української літератури; за редакцією О. Попова та В. Арнаутова (ДВУ) 55

Діточа бібліотека («Світ дитини») 10, 15, 19, 21, 22, 34, 50, 65, 68, 69, 108, 116, 143

Діточа бібліотека 11

Для дітей старшого та середнього віку («Український робітник») 71

Золота бібліотека під ред. М. Матвійчука 129

Книжки для читання в школі 1

Маленька ілюстрована бібліотека
(«Сяйво») 145

Репертуар «Діточого театру» 10,

Універсальна дитяча бібліотека 51, 52,
81, 82, 91, 92, 96

Покажчик місьць видань творів друку

Вецляр 5, 12—14

Відень 2, 6

Жовква 19, 21—24, 32, 50, 54, 64, 65, 68, 69, 102, 103, 108, 116, 129, 143

Київ 2, 5—7, 12—14, 16, 20, 27, 28, 30, 32, 33, 37, 42, 46, 48, 49, 55, 66, 67, 72, 99, 100, 101, 104, 105, 109, 110, 112, 113, 115, 118—120, 123, 124, 130—133, 135, 137, 138, 140, 141, 144—147

Коломия 3

Ленинград 117

Ляйпціг 5, 12—14

Львів 10, 15, 19, 21, 23—26, 32, 34, 50, 54, 64, 65, 68, 69, 102, 103, 108, 116, 129, 143

Москва 127

Мукачево 18

Одеса 9, 29, 44, 51, 52, 76, 82, 91, 122, 134

Полтава 53, 58

Станиславів 3

Умань 84

Харків 4, 27, 30, 31, 35, 36, 38—41, 43, 45, 47, 56, 57, 59—63, 70, 71, 73—75, 77—81, 83, 85—90, 92—98, 106, 107, 111, 114, 121, 124—126, 128, 136, 139, 142

Черкаси 1

Чернівці 11, 17

Чернігів 8

Покажчик екслібрисів, печаток, штампів, присвят, епіграфів, написів

Екслібрис «Опанас і Ольга Шевчукевич» 6

Печатка «Бібліотека Міністерства Освіти УРСР» 28

Печатка «Бібліотека Науково-дослід. Ін-ту педагогіки» 2, 47, 57, 75, 95, 109

Печатка «Всенародня бібліотека України» 33, 97, 127

Печатка «Київська Центральна Робітничка бібліотека імени В. К. П. (б). Основний відділ» 105

Печатка «Науково-педагогічна бібліотека Укр. Наук. Дослід. Інституту педагогіки» 4, 24, 32—34, 38, 41, 43, 45, 46, 48, 50, 59, 60, 64, 65, 68—70, 79, 82, 83, 89, 98, 100, 102—105, 108, 112—114, 116, 120, 123, 125, 128, 133, 134, 139, 143, 145

Печатка: «Бібліотека Трудової школи № 6» 49, 59

Печатка: «Т. Г. Б.» 36

Штамп «Printed in Poland» 10, 21

Штамп «Академія наук УРСР; Наукова книгарня; Філія у Львові» 2, 32, 65, 69, 102, 103, 108, 116, 143

Штамп «Бібліотека Академії Наук УРСР» 17

Штамп «Бібліотека Українського Н.-Д. Інституту книгознавства» 1

Штамп «Державна Публічна Бібліотека УРСР» 33, 62, 66, 67, 84

Штамп «Дитяча Бібліотека, Київський Ц. Р. К. «Сорабкоп», вул. Карла Маркса 3.» 117

Штамп «Для рецензій» 27, 30

Штамп «Київська обласна бібліотека для дітей і юнацтва» 106

Штамп «Київська філія Н.-Д. Інституту педагогіки» 3, 25, 26, 31, 37, 39, 42, 49, 51, 52, 56, 58, 63, 71, 72, 76, 77, 80, 81, 88, 90, 91, 92, 94, 96, 101, 107, 110, 111, 117—119, 121, 122, 124, 126, 131, 132, 135, 137, 138, 140—142

Штамп «Київська Центральна Бібліотека для дітей та юнацтва; вул. Короленка, 24» 37, 70, 98, 113, 117, 122, 138

Штамп «Київська Центральна дитяча бібліотека; вул. Короленко, 24» 8, 31, 38, 43, 58, 59, 71—74, 77—79, 81, 82, 86—89, 91—94, 96, 99, 101, 104, 106, 111, 114, 119, 120, 123—126, 128, 131, 133—137, 140, 145

Штамп «Лікар Др. Шевчукевич Опанас; м. Чернівці, вул. Руська» 6, 11

Штамп «Музей» 8, 37, 38, 41, 44, 52, 56, 58, 59, 71, 73, 77—81, 87—89, 91—94, 96, 98, 106, 111, 113, 117, 119, 121—126, 131, 133, 135—138, 140, 145

Штамп «Н.-Д. Інституту педагогіки» 2, 4, 14, 40, 130

Штамп «Перевірено 1981 р.» 27

Штамп «Пересувний фонд Дитячої Бібліотеки. К. Ц. Р. К., вул. К. Маркса, 3» 76, 117

Штамп «Ц.Н.П.Б.; Перевірено 1935» 4

Штамп «Центр. Госбиблиотека ТССР» 36

Штамп «Центральна бібліотека для дітей та юнацтва» 63, 83, 90, 107, 110, 118, 135

Штамп «Центральна Робітнича Бібліотека» 137

Штамп «Центральная Детская библиотека, Прорезная 5» 20

Штамп «Центральная Детская Библиотека; ул. Короленко 24» 42, 44, 45, 48, 52, 56

Штамп «Центральная Детская Библиотека» 40, 43, 45, 46, 48, 52, 56, 60, 70, 71, 74, 87, 88, 89, 92, 93, 94, 99, 100, 101, 106, 112, 114, 120, 123, 126, 131, 137, 140

Штамп «УНДІП Перевірено 1952 р.», «НДІП Перевірено 1962 р.», «Перевірено 1981 р.» 2—4, 8, 9, 12—14, 18, 20, 24—26, 31, 32, 34, 37—52, 56—61, 63—65, 68—83, 86—96, 98—126, 128, 130—147

Список використаної літератури

1. Донець О. М. Радянський лубок із фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (1923—1958): Каталог / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ: НБУВ, 2006.
2. Дей О. І. Словник українських псевдонімів та криптонімів (XVI—XX ст.). Київ: Наукова думка, 1969.
3. Коломієць Л. В. Український художній переклад та перекладачі 1920—1930-х років. Вінниця: Нова книга, 2015.
4. Романенчук Б. Азбуковник: енциклопедія української літератури. Т. 1. Філядельфія, Київ, 1969.
5. Енциклопедія сучасної України <http://esu.com.ua/>
6. Енциклопедія українознавства
<http://izbornyk.org.ua/encycl/eu.htm>

Зміст

Від укладачів	3
Каталог видань.....	5
Обкладинки видань та ілюстрації.....	45
Анотовані покажчики 	
Автори, перекладачі, редактори, упорядники, художники	67
Видавничі організації.....	95
Видавничі серії	99
Показчики	
Іменний показчик	101
Показчик назв творів друку	105
Показчик видавничих організацій, друкарень, видавничих серій	108
Показчик місць видань творів друку	111
Показчик екслібрисів, печаток, штампів.....	112
Список використаної літератури	114

Наукове видання

Серія
«Бібліофонд Педагогічного Музею»
Випуск 4

УКРАЇНСЬКА ДИТЯЧА КНИГА
1920-х років
у фондах
Педагогічного музею України

КАТАЛОГ-ПУТІВНИК

Укладачі:

Гайдей Віктор Олександрович
Міхно Олександр Петрович

Науковий консультант

Сухомлинська Ольга Василівна

Коректор

Бондаренко Вікторія Володимирівна

Комп'ютерний набір і верстка

Гайдей Віктор Олександрович

Дизайн обкладинки

Онищук Андрій Анатолійович

Підписано до друку 21.02.2018.

Формат 60x84/16. Папір офсетний.

Ум. друк. арк. 7,25

Зам. № . Наклад 300 примірників.

Видавництво ТОВ «Спринт-Сервіс»

Свідоцтво: Серія ДК № 4365 від 17.07.2012

м. Київ-70, вул. Почайнинська, 28-б